Spolufinancovaný Európskou úniou

PROGRAM SLOVENSKO

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prístup MSP k financovaniu, vrátane financovania mikropodnikov a začínajúcich podnikov

Správa z kvantitatívneho prieskumu 2025

Bratislava 2025

Vydavateľ:
Slovak Business Agency

© SBA, Bratislava, 2025

Všetky práva vyhradené. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Neprešlo jazykovou úpravou.

OBSAH

ZOZNAM GRAFOV A TABULIEK 4
ÚVOD 6
1. CHARAKTERISTIKA SKÚMANEJ VZORKY MSP 7
2. ROZBEH PODNIKANIA 13
2.1. AKÉ FINANČNÉ ZDROJE STE VYUŽILI NA ZAČIATKU SVOJHO PODNIKANIA? 13
2.2. KOĽKO FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV STE POTREBOVALI NA ROZBEH VÁŠHO PODNIKANIA? 17
3. EXTERNÉ ZDROJE 19
3.1. PREDSTAVUJE PRE VAŠU FIRMU ZÍSKAVANIE EXTERNÝCH ZDROJOV FINANCOVANIA PREKÁŽKU PRE FUNGOVANIE A ROZVOJ VAŠEJ FIRMY? 19
3.2. AKÉ ZDROJE EXTERNÉHO FINANCOVANIA VYUŽÍVALA VAŠA FIRMA V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV? 21
3.3. V PRÍPADE, ŽE STE ŽIADALI V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV O BANKOVÝ ÚVER Z KOMERČNEJ BANKY, DO AKEJ MIERY STE BOLI ÚSPEŠNÝ? 25
3.4. V PRÍPADE, ŽE STE NEBOLI USPOKOJENÝ SO SVOJOU ŽIADOSŤOU O BANKOVÝ ÚVER, AKÉ BOLI DÔVODY ZAMIETNUTIA? 27
3.5. V PRÍPADE, ŽE STE V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV ZÍSKALI BANKOVÝ ÚVER, AKÁ BOLA JEHO VÝŠKA? 28
3.6. V PRÍPADE, ŽE STE V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV ZÍSKALI BANKOVÝ ÚVER, NA AKÝ ÚČEL STE HO PRIMÁRNE VYUŽILI? 31
3.7. V PRÍPADE, ŽE STE V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV ZÍSKALI BANKOVÝ ÚVER, ČÍM STE HO ZABEZPEČILI? 33
3.8. V PRÍPADE, ŽE STE ŽIADALI V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV O LEASING DO AKEJ MIERY STE BOLI ÚSPEŠNÝ? 35
3.9. V PRÍPADE, ŽE STE ŽIADALI V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV ZÍSKALI LEASING, AKÁ BOLA JEHO VÝŠKA? . 37
3.10. AKO SA ZMENILA FINANČNÁ SITUÁCIA VAŠEJ FIRMY V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV? 39
3.11. ČO POVAŽUJETE ZA NAJDÔLEŽITEJŠIE LIMITUJÚCE FAKTORY PRI ZÍSKAVANÍ BANKOVÝCH ÚVEROV? 41
3.12. AKO HODNOTÍTE MOŽNOSTI MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKATEĽOV ZÍSKAŤ EXTERNÉ FINANČNÉ ZDROJE Z PODPORNÝCH NÁSTROJOV VEREJNÉHO SEKTORA? 43
3.13. AK STE SA V PRIEBEHU PREDCHÁDZAJÚCICH 12 MESIACOV UCHÁDZALI O ZÍSKANIE EXTERNÝCH ZDROJOV FINANCOVANIA Z VEREJNÉHO SEKTORA AKO SA PODĽA VÁŠHO NÁZORU ZMENILI PODMIENKY? 45
3.14. AKÉ ZDROJE EXTERNÉHO FINANCOVANIA PREFERUJETE NA ZABEZPEČENIE JEDNOTLIVÝCH ROZVOJOVÝCH AKTIVÍT VAŠEJ FIRMY? 47
3.15. AKÉ SÚ PODĽA VÁS HLAVNÉ DÔVODY NEDOSTATOČNÉHO VYUŽÍVANIA KAPITÁLOVÉHO FINANCOVANIA/ RIZIKOVÉHO KAPITÁLU? 55
3.16. AKÉ SÚ PODĽA VÁS HLAVNÉ DÔVODY NEDOSTATOČNÉHO VYUŽÍVANIA DLHOVÉHO FINANCOVANIA/ VYDANIE PODNIKOVÝCH DLHOPISOV? 57
3.17. PREDPOKLADÁTE, ŽE BUDETE V NAJBLIŽŠÍCH DVOCH ROKOCH POTREBOVAŤ EXTERNÉ ZDROJE FINANCOVANIA? 59
3.18. NA AKÝ ÚČEL BUDETE V NASLEDUJÚCICH DVOCH ROKOCH POTREBOVAŤ EXTERNÉ ZDROJE FINANCOVANIA? 61
3.19. AKÉ FORMY EXTERNÉHO FINANCOVANIA PREDPOKLADÁTE VYUŽIŤ V NAJBLIŽŠÍCH DVOCH ROKOCH? 65
3.20. UVEĎTE V DŇOCH PRIEMERNÚ PLATOBNÚ LEHOTU DOHODNUTÚ S VAŠIMI ZÁKAZNÍKMI Z PODNIKATEĽSKÉHO SEKTORA? 68
3.21. UVEĎTE V DŇOCH PRIEMERNÝ ČAS, POČAS KTORÉHO VAŠI ZÁKAZNÍCI Z PODNIKATEĽSKÉHO SEKTORA SKUTOČNE PREPLATIA VAŠE FAKTÚRY? 70
3.22. AKÝ PODIEL Z CELKOVÝCH TRŽIEB VAŠEJ FIRMY TVORIA TRŽBY/PLATBY PRIJÍMANÉ V HOTOVOSTI? 72
3.23. PLÁNUJETE VO VAŠEJ FIRME UPREDNOSTŇOVAŤ HOTOVOSTNÉ PLATBY PO ZAVEDENÍ TRANSAKČNEJ DANE VIAC AKO V MINULOSTI? 74
3.24. AKÉ MOŽNOSTI FINANČNÉHO VZDELÁVANIA VYUŽÍVATE PRE ĎALŠÍ ROZVOJ VÁŠHO PODNIKANIA? 76
4. ZHRNUTIE VÝSLEDKOV 79
5. METODIKA PRIESKUMU 81
6. DOTAZNÍK 82

Zoznam grafov a tabuliek

Graf 1 Právna forma firmy 7
Graf 2 Počet zamestnancov 8
Graf 3 Kraj sídla 8
Graf 4 Odvetvie 9
Graf 5 DĺŽka podnikania 10
Graf 6 Fáza životného cyklu 10
Graf 7 Priemerné ročné tržby 11
Graf 8 Pohlavie 11
Graf 9 Vývoz na zahraničné trhy 12
Graf 10 Aké finančné zdroje ste využili na začiatok svojho podnikania? 13
Graf 11 Koľko finančných prostriedkov ste potrebovali na rozbeh Vášho podnikania? 17
Graf 12 Získavanie externých zdrojov financovania 19
Graf 13 Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma? 21
Graf 14 Úspešnosť s Bankovým úverom za posledných 12 mesiacov 25
Graf 15 Dôvody zamietnutia bankového úveru 27
Graf 16 Výška bankového úveru 28
Graf 17 Využitie bankového úveru 31
Graf 18 Zabezpečenie bankového úveru 33
Graf 19 Úspešnosť žiadosti o leasing 35
Graf 20 Výška leasingu 37
Graf 21 Ako sa zmenila finančná situácia v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov 39
Graf 22 Limitujúce faktory pri získavaní bankových úverov 41
Graf 23 Možnosti MSP získať externé finančné zdroje 43
Graf 24 Zmena podmienok o získanie externého financovania z verejného sektora 45
Graf 25 Aké zdroje externého financovania preferujete na zabezpečenie jednotlivých rozvojových aktivít Vašej firmy? 48
Graf 26 Hlavné dôvody nedostatočného využívania kapitálového financovania/rizikového kapitálu 55
Graf 27 Hlavné dôvody nedostatočného využívania dlhového financovania 57
Graf 28 Predpoklad potreby externých zdrojov financovania 59
Graf 29 Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania? 61
Graf 30 Aké formy externého financovania predpokladáte využiť v najbližších dvoch rokoch? 65
Graf 31 Priemerná dohodnutá platobná lehota 68
Graf 32 Reálny čas preplatenia faktúr zákazníkmi 70
Graf 33 Podiel prijímanej hotovosti na celkových tržbách 72
Graf 34 Plánujete uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane? 74
Graf 35 Aké možnosti finančného vzdelávania využívate? 76

Tabuľka 1 Aké finančné zdroje ste využili na začiatok svojho podnikania 15
Tabuľka 2 Aké finančné zdroje ste využili na začiatok svojho podnikania 16
Tabuľka 3 Koľko finančných prostriedkov ste potrebovali na rozbeh Vášho podnikania? 18
Tabuľka 4 Získavanie externých zdrojov financovania 20
Tabuľka 5 Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma? 23
Tabuľka 6 Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma? 24
Tabuľka 7 Úspešnosť s Bankovým úverom za posledných 12 mesiacov 26
Tabuľka 8 Výška bankového úveru 30
Tabuľka 9 Využitie bankového úveru 32
Tabuľka 10 Zabezpečenie bankového úveru 34
Tabuľka 11 Úspešnosť žiadosti o leasing 36
Tabuľka 12 Výška leasingu 38
Tabuľka 13 Ako sa zmenila finančná situácia v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov 40
Tabuľka 14 Limitujúce faktory pri získavaní bankových úverov 42
Tabuľka 15 Možnosti MSP získať externé finančné zdroje 44
Tabuľka 16 Zmena podmienok o získanie externého financovania z verejného sektora 46
Tabuľka 17 Aké zdroje externého financovania preferujete na zavádzanie nových produktov 49
Tabuľka 18 Aké zdroje externého financovania preferujete na financovanie nákupu nehnuteľností 50
Tabuľka 19 Aké zdroje externého financovania preferujete na nákup výrobných technológií 51
Tabuľka 20 Aké zdroje externého financovania preferujete na expanziu na zahraničné trhy /zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce 52
Tabuľka 21 Aké zdroje externého financovania preferujete na výskumno-vývojovú činnosť 53
Tabuľka 22 Aké zdroje externého financovania preferujete na kúpu spoločnosti 54

Tabuľka 23 Hlavné dôvody nedostatočného využívania kapitálového financovania/ rizikového kapitálu 56
Tabuľka 24 Hlavné dôvody nedostatočného využívania dlhového financovania 58
Tabuľka 25 Predpoklad potreby externých zdrojov financovania 60
Tabuľka 26 Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania? 63
Tabuľka 27 Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania? 64
Tabuľka 28 Aké formy externého financovania predpokladáte využiť? 66
Tabuľka 29 Aké formy externého financovania predpokladáte využiť? 67
Tabuľka 30 Priemerná platobná lehota 69
Tabuľka 31 Reálny čas preplatenia faktúr zákazníkmi 71
Tabuľka 32 Podiel prijímanej hotovosti na celkových tržbách 73
Tabuľka 33 Plánujete uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane? 75
Tabuľka 34 Aké možnosti finančného vzdelávania využívate? 78

Úvod

Prístup malých a stredných podnikov (MSP), vrátane mikropodnikov a začínajúcich podnikateľov, k financovaniu je kľúčovým faktorom ich rastu a konkurencieschopnosti. Existuje viacero foriem financovania, ktoré sú pre tieto podniky dostupné, pričom každá má svoje výhody a nevýhody.

Pre začínajúce podniky je teraz k dispozícii niekoľko rôznych typov financovania. V počiatočných fázach môžu získať počiatočné financovanie a využiť takzvané „3F“ priatelia, rodina a blázni. Podnikatelia sa môžu uchádzať o programy akcelerátora, ktoré môžu poskytnúť finančné prostriedky, MSP majú k dispozícii aj rôznu podporu z verejného sektora (granty, dotácie, príspevky a návratnú pomoc). V neskoršej fáze môžu podniky získať peniaze od firiem s rizikovým kapitálom, ktoré majú zvyčajne minimálny prah pre veľkosť svojich investícií a často hľadajú výrazné výnosy za stanovené obdobia. Dostupnosť jednotlivých foriem financovania závisí od typu podniku, jeho finančnej kondície a rastového potenciálu.

Práve prístupom MSP k financovaniu sa zaoberal tento prieskum, ktorý mapoval prístup, postoje a možnosti financovania malých a stredných podnikateľov na Slovensku. Hlavným cieľom prieskumu bolo zhodnotiť prístup MSP k možnostiam a formám financovania ich podnikania. Prieskum tiež vyhodnotil aké zdroje externého financovania podnikatelia využívajú a na aký účel. Prieskum sa tiež zameral na preferencie a predpoklady možného externého financovania malých a stredných podnikateľov v budúcnosti.

Prieskum hodnotil u malých a stredných podnikateľoch aj limitujúce faktory financovania ich podnikateľských aktivít. Prieskum sa zaoberal aj postojmi malých a stredných podnikateľov k nedostatočnými možnostiam kapitálového a dlhového mimo bankového financovania.

Prieskum bol realizovaný formou telefonických rozhovorov v mesiacoch február-marec 2025 na celkovej vzorke 1 000 malých a stredných podnikateľov. Zber údajov realizovala spoločnosť ixactly s.r.o. Respondenti prieskumu boli predstavitelia podnikateľských subjektov s rozhodovacou právomocou, teda majitelia firiem, generálni riaditelia, výkonní riaditelia alebo kompetentní pracovnici poverení odpovedať na otázky zodpovednou osobou vo firme s rozhodovacou právomocou.

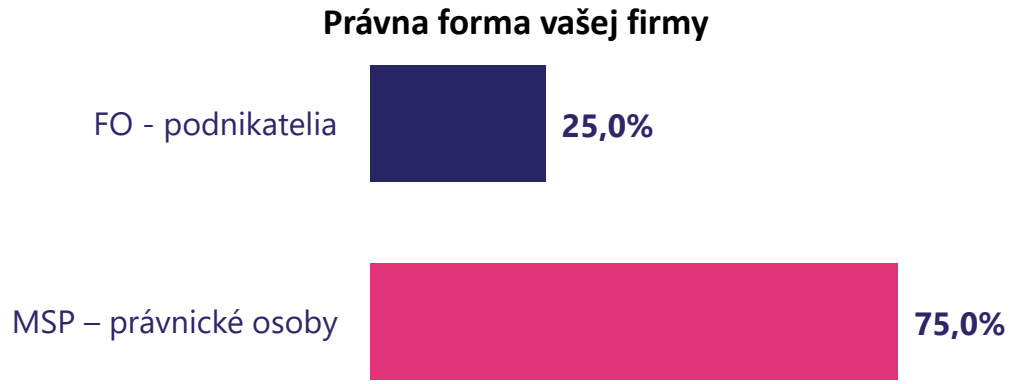
1. Charakteristika skúmanej vzorky MSP

Skúmanú vzorku MSP, ktoré sa zúčastnili prieskumu realizovaného v roku 2025 možno rozčleniť na základe nasledujúcich kategórií:

- právnej formy;
- veľkosti (podľa počtu zamestnancov);
- regionálnej príslušnosti (na úrovni regiónov NUTS 3);
- odvetvia, v ktorom vykonávajú hlavnú činnosť podnikania (podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE);
- dĺžky podnikania a životného cyklu podnikania;
- celkových tržbách z podnikania;
- pohlavia podnikateľov;
- z pohľadu vykonávania vývozu tovaru a služieb do zahraničia.

Z celkovej vzorky 1 000 MSP tvorili rovnú štvrtinu (25,0 %) fyzické osoby – podnikatelia a tri štvrtiny MSP – právnické osoby (75,0 %). V rámci MSP – právnických osôb dominovali spoločnosti s ručením obmedzeným so 71,0 % zastúpením. V nižšej miere boli vo vzorke spoločnosti inej právnej formy (3,3 %), do ktorej boli zaradené verejno-obchodné spoločnosti, komanditné spoločnosti, družstvá, jednoduché spoločnosti na akcie a ďalšie. Menej boli vo vzorke zastúpené akciové spoločnosti (0,7 %), slobodné povolania (0,5 %) a samostatne hospodáriaci roľník (0,2 %).

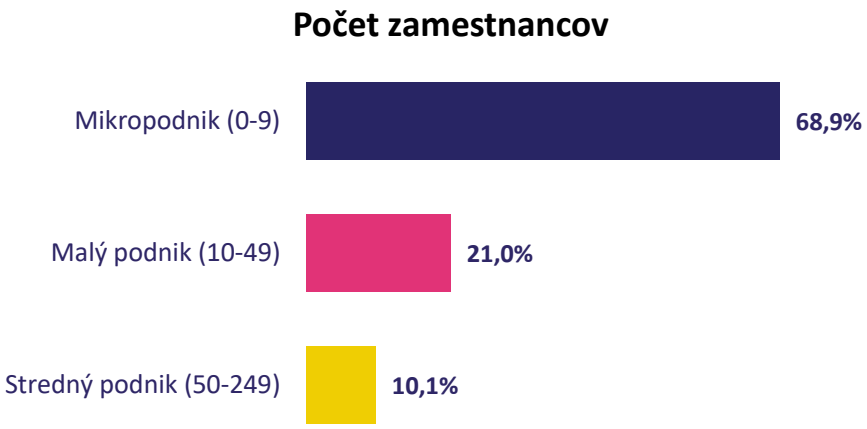
Graf 1 **Právna forma firmy**

N=1000 respondentov

V členení podľa veľkostných kategórií boli v prieskume najpočetnejšie zastúpené mikropodniky (t. j. podniky s počtom zamestnancov nižším ako 9, ktoré predstavovali (68,9 %) z celkového počtu respondentov. Pätinu respondentov (21,0 %) tvorili malé podniky (10 – 49 zamestnancov). Najnižšie zastúpenie v prieskume mali stredné podniky s počtom zamestnancov 50 až 249, a to s hodnotou 10,1 %. Respondenti , t. j. subjekty bez zamestnancov tvorili 22,0 % zo všetkých oslovených MSP.

Graf 2 **Počet zamestnancov**

N=1000 respondentov

Z pohľadu regionálneho zastúpenia MSP, ktoré sa zúčastnili prieskumu boli oslovené podnikateľské subjekty so sídlom vo všetkých krajoch SR. Najpočetnejšie zastúpenie mali MSP sídliace v Bratislavskom kraji, ktorých podiel na celkovom počte oslovených respondentov predstavoval 28,8 %. Zastúpenie MSP z ostatných krajov bolo relatívne vyrovnané – v intervale od 8,5 % do 12,0 %.

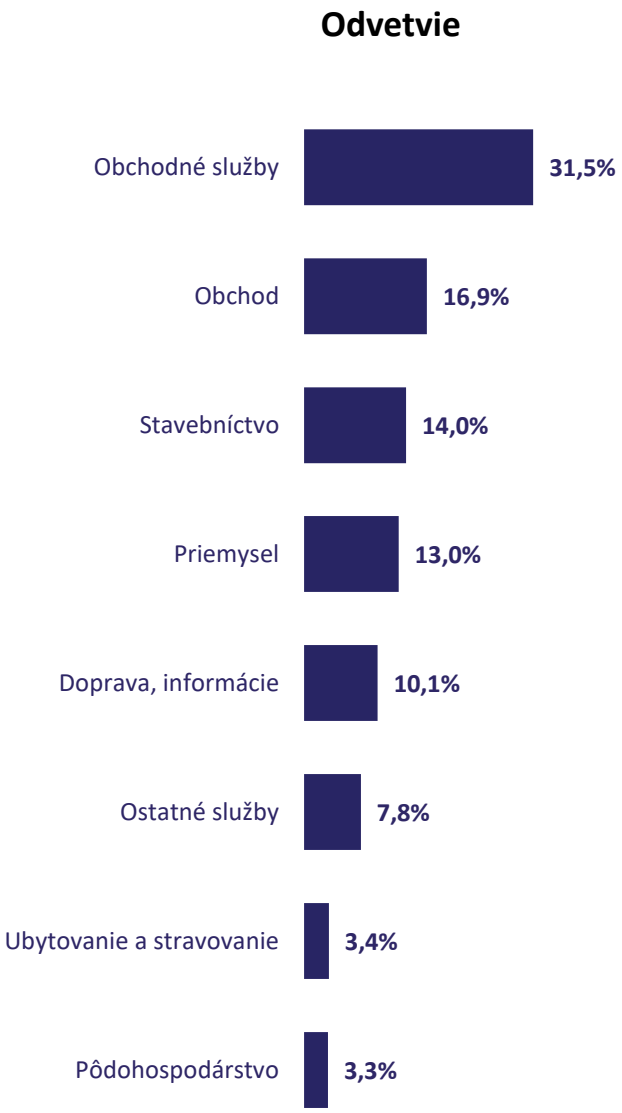
Graf 3 **Kraj sídla**

N=1000 respondentov

Skúmaná vzorka MSP pozostávala v prevažujúcej miere z podnikateľských subjektov vykonávajúci hlavnú podnikateľskú činnosť v odvetví obchodných služieb (31,5%) a obchodu (16,9%). V ostatných sektoroch bolo zastúpené stavebníctvo (14,0%), priemysel (13,0%) a doprava, informácie (10,1%). Podiel podnikateľských subjektov v ostatných odvetviach bol menší ako desať percent. Podniky s menším ako desatinovým podielom MSP, ktoré sa zúčastnili prieskumu, podnikali v odvetví ostatných služieb (7,8%), ubytovania a stravovania (3,4%) a pôdohospodárstva (3,3 %).

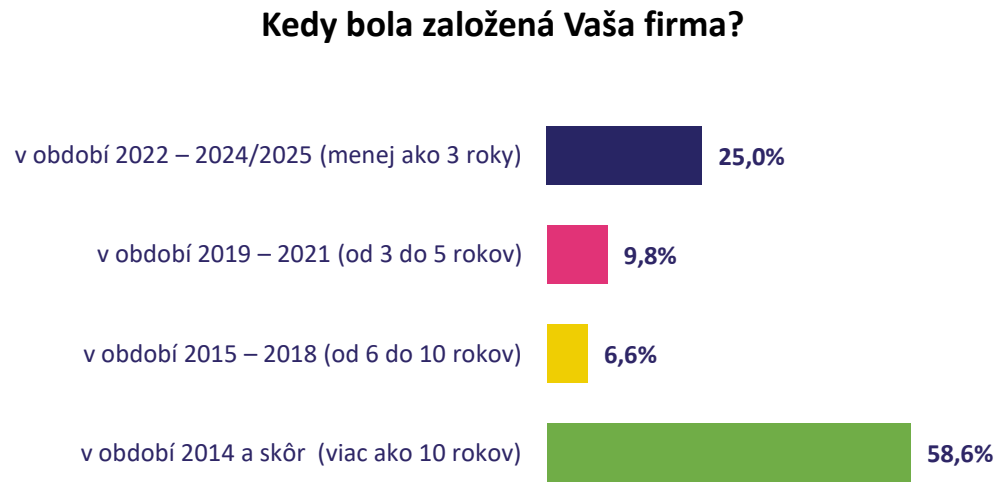
Graf 4 **Odvetvie**

N=1000 respondentov

V členení podľa dĺžky podnikania bola vzorka MSP zložená prevažne z respondentov s dlhoročnými skúsenosťami v podnikaní – viac ako polovicu (58,6 %) respondentov tvorili MSP pôsobiaci na trhu viac ako 10 rokov. Štvrtinu (25,0%) tvorili mladí podnikatelia podnikajúci menej ako 3 roky. Vzorku ďalej doplnili MSP podnikajúci 3 až 5 rokov (9,8 %) a MSP podnikajúci 6 až 10 rokov (6,6 %).

Graf 5 **Dĺžka podnikania**

N=1000 respondentov

Z hľadiska životného cyklu podnikania boli najviac zastúpení podnikatelia vo fáze zrelosti (56,5 %). Vo fáze útlm (13,4 %) a vo fáze ďalšieho rastu „expanzie“ (11,5 %). Najmenej zastúpené boli MSP vo fáze prvotného rastu desatina podnikateľov (9,4 %) a na úrovni začatia podnikania (7,7 %).

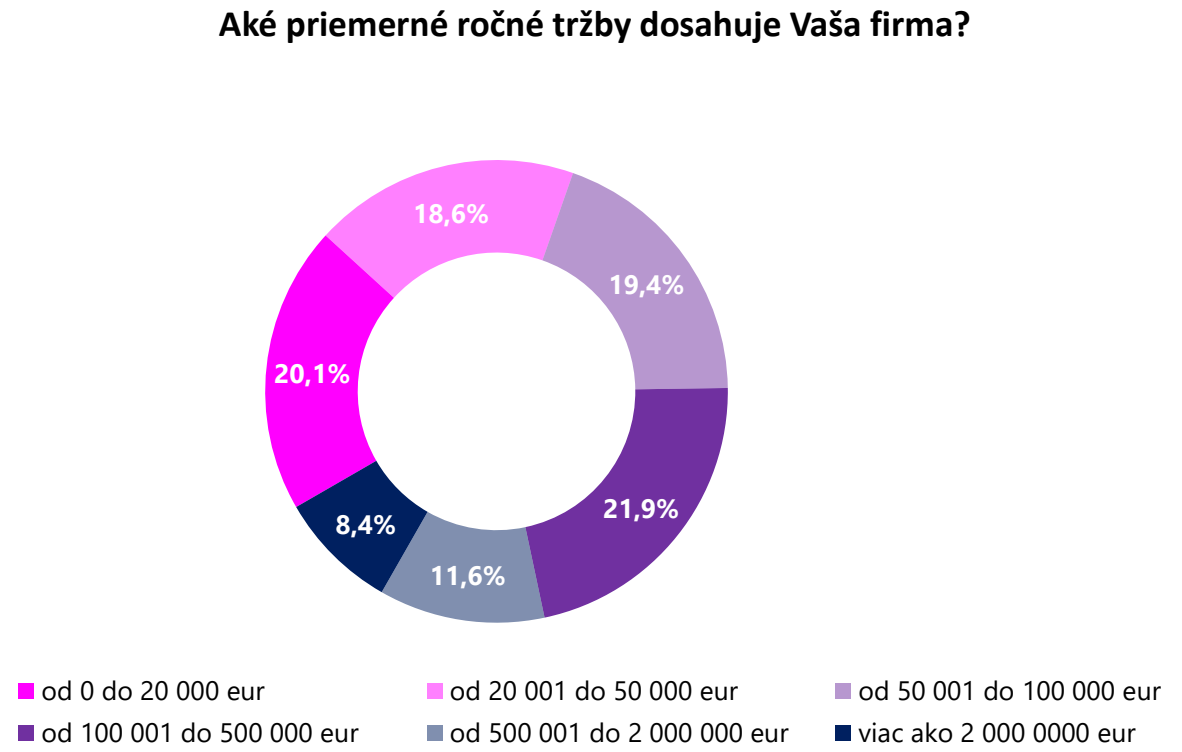
Graf 6 **Fáza životného cyklu**

N=1000 respondentov

Najväčšou skupinou boli v prieskume zastúpení MSP s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (21,9 %), nasledovaný MSP s priemernými ročnými tržbami od 0 do 20 000 eur (20,1 %), od 50 001 do 100 000 eur (19,4 %) a od 20 001 do 50 000 eur (18,6 %). S podielom viac ako desať percent (11,6 %) boli v prieskume zastúpení MSP s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur. Najmenším podielom (8,4 %) boli zastúpení podnikatelia s priemernými ročnými tržbami viac ako dva milióny eur.

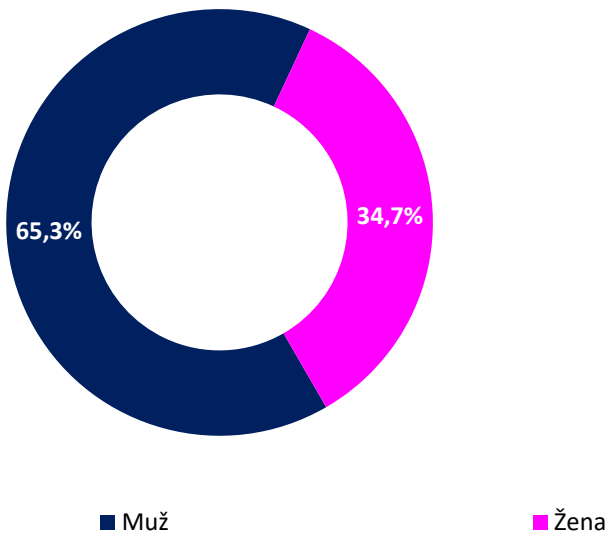
Graf 7 **Priemerné ročné tržby**

N=1000 respondentov

Z hľadiska pohlavia prevažovali v prieskume muži (65,3%) oproti podnikateľkám ženám (34,7%).

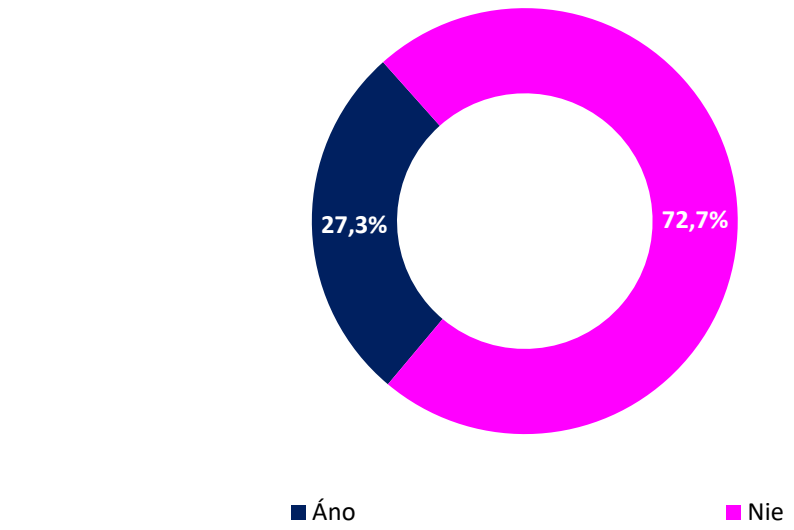
Graf 8 **Pohlavie**

N=1000 respondentov

Z hľadiska vývozu tovarov a služieb na zahraničné trhy boli najviac zastúpení MSP nevykonávajúci vývoz (72,2%). MSP vykonávajúci vývoz tovarov a služieb na zahraničné trhy boli zastúpený podielom 27,3%.

Graf 9 **Vývoz na zahraničné trhy**

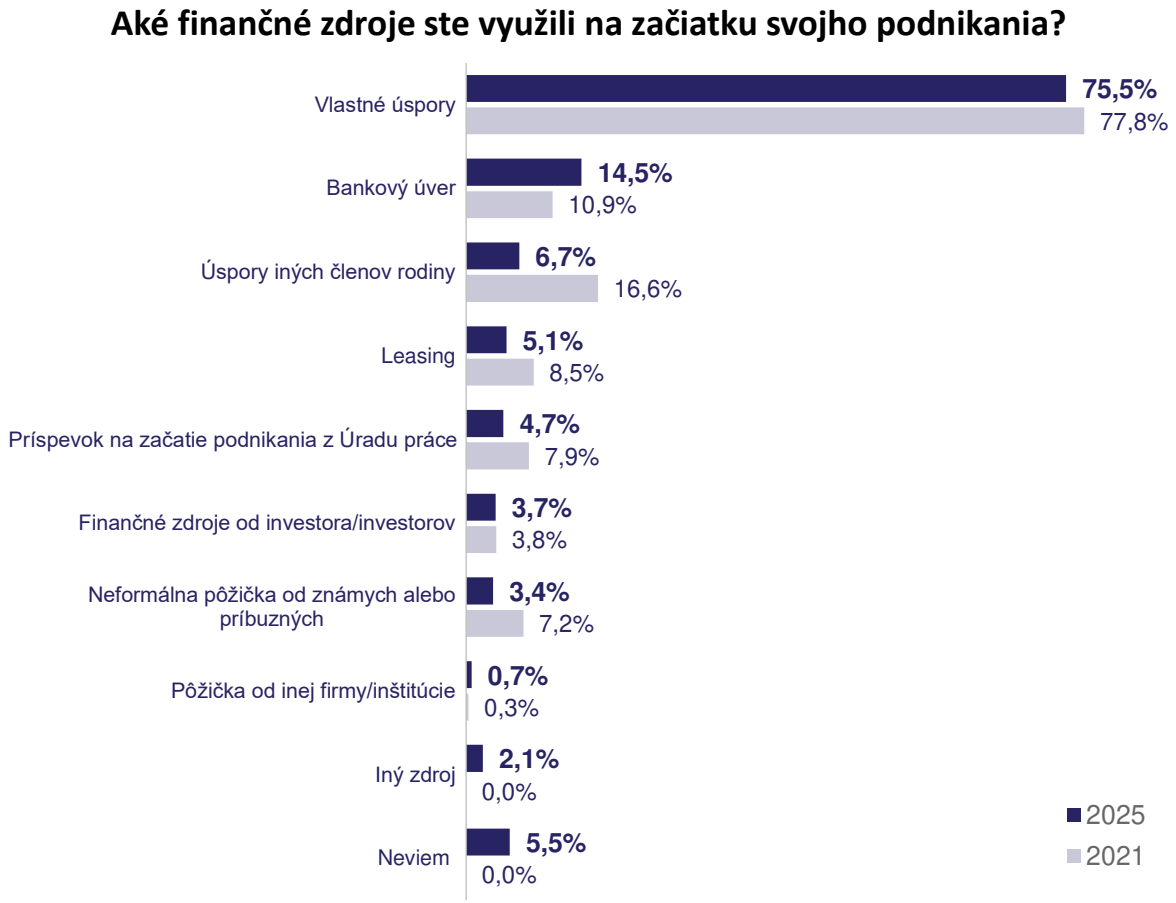

N=1000 respondentov

2. Rozbeh podnikania

2.1. Aké finančné zdroje ste využili na začiatku svojho podnikania?

Viac ako tri štvrtiny (75,5 %) MSP využilo na začiatku podnikania vlastné finančné zdroje, menej MSP využilo bankový úver (14,5 %) a úspory iných členov rodiny vyžilo (6,7 %) MSP. Ostatné finančné zdroje, ktoré boli využité na rozvoj podnikania sú uvedené v grafe č.10. V porovnaní s rokom 2021 sme zaznamenali nárast úverového financovania pre začiatok podnikania o 3,6 percentuálneho bodu v roku 2025 a výrazný pokles sme zaznamenali pri využívaní finančných zdrojov od iných členov rodiny na začiatku podnikania o 9,9 percentuálneho bodu. Leasing ako forma financovania v porovnaní s rokom 2021 zaznamenal pokles o 3,4 percentuálneho bodu, ako aj príspevok na začatie podnikania z Úradu práce o 3,2 percentuálneho bodu. Ako Iný zdroj bolo najčastejšie zmieňované „Žiadne“.

Graf 10 **Aké finančné zdroje ste využili na začiatok svojho podnikania?**

N=1000 respondentov

Vlastné úspory na štart podnikania využili predovšetkým mikropodnikatelia (79,8 %), podnikajúci v ubytovaní a stravovaní (79,4 %) z Bratislavského (78,1 %) a Košického (78,0 %) kraja, podnikajúci od 6 do 9 rokov (92,4 %), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do

50 000 eur (82,3 %), nevykonávajúci export (76,8 %). Bankový úver využili na štart podnikania predovšetkým strední podnikatelia (18,8 %), podnikajúci v sektore pôdohospodárstva (24,2 %) z Banskobystrického kraja (19,8 %), podnikajúci ako právnické osoby (ďalej len „PO“) (16,0 %), podnikajúci menej ako 3 roky (18,4 %) resp. od 3 do 5 rokov (18,4 %), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur (19,8%), vykonávajúci export (16,8 %). Úspory od iných členov rodiny využili MSP v sektore ubytovanie a stravovanie (11,8 %) predovšetkým z Banskobystrického kraja (10,5 %), podnikajúci ako fyzické osoby (ďalej len „FO “) (9,6 %), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (8,2 %), nevykonávajúci export (7,2 %).

Leasing využili pre začiatok podnikania predovšetkým malí podnikatelia (7,6 %), ďalej v sektore ostatné služby (9,0 %), z Košického kraja (7,3 %), resp. Trenčianskeho kraja (7,1 %), podnikajúci menej ako 3 roky (5,6 %), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (7,5 %). Príspevok na začatie podnikania z Úradu práce využili predovšetkým mikropodnikatelia (6,1 %), podnikajúci v sektore ostatné služby (7,7 %) zo Žilinského kraja (6,7 %), FO (10,4 %), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (10,0 %), nevykonávajúci export (5,4 %).

Finančné zdroje od investorov využili na začiatku podnikania predovšetkým stredné podniky (11,9 %), najmä v sektore ubytovanie a stravovanie (8,8 %), v Košickom kraji (6,4 %), PO (4, 4 %), podnikajúci viac ako 10 rokov (4,6 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 000 000 eur (14,3 %), vykonávajúci export (5,5 %). Neformálnu pôžičku vyžili na začiatku podnikania malí podnikatelia (6,7 %), ďalej firmy v sektore doprava a informácie (7,9 %), najmä zo Žilinského kraja (8,3 %), podnikajúci viac ako 10 rokov (3,9%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 000 000 eur (6,6 %). Viac ako desatina stredných MSP (10,9 %) nevedela odkiaľ mali financie na rozbeh podnikania, ako aj firmy v sektore priemyslu (8,5 %),

Tabuľka 1A **Aké finančné zdroje ste využili na začiatok svojho podnikania**

Riadkové %		Vlastné úspory	Bankový úver	Úspory iných členov rodiny	Leasing	Príspevok na začatie podnikania z Úradu práce
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**75,5%**	**14,5%**	**6,7%**	**5,1%**	**4,7%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	79,8%	13,6%	7,0%	4,8%	6,1%
	Malý podnik (10-49)	71,0%	15,2%	7,6%	7,6%	2,4%
	Stredný podnik (50-249)	55,4%	18,8%	3,0%	2,0%	0,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	63,6%	24,2%	0,0%	3,0%	0,0%
	Priemysel	70,8%	19,2%	9,2%	5,4%	4,6%
	Stavebníctvo	77,9%	9,3%	5,0%	3,6%	6,4%
	Obchod	78,1%	13,0%	9,5%	2,4%	3,6%
	Doprava, informácie	75,2%	14,9%	7,9%	7,9%	5,0%
	Ubytovanie a stravovanie	79,4%	20,6%	11,8%	2,9%	0,0%
	Obchodné služby	76,5%	14,9%	4,8%	5,7%	4,8%
	Ostatné služby	73,1%	10,3%	6,4%	9,0%	7,7%
Kraj sídla	Bratislavský	78,1%	12,5%	5,6%	5,9%	4,2%
	Trnavský	75,3%	12,9%	6,5%	2,2%	1,1%
	Nitriansky	72,5%	11,0%	8,3%	4,6%	6,4%
	Trenčiansky	74,1%	17,6%	2,4%	7,1%	4,7%
	Banskobystrický	70,9%	19,8%	10,5%	3,5%	1,2%
	Žilinský	73,3%	15,0%	9,2%	5,8%	6,7%
	Prešovský	76,4%	17,3%	8,2%	2,7%	6,4%
	Košický	78,0%	14,7%	4,6%	7,3%	6,4%
Právna forma firmy	FO – podnikatelia	78,4%	10,0%	9,6%	5,2%	10,4%
	MSP - právnické osoby	74,5%	16,0%	5,7%	5,1%	2,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	76,8%	18,4%	7,6%	5,6%	6,8%
	Od 3 do 5 rokov	77,6%	18,4%	6,1%	5,1%	4,1%
	Od 6 do 9 rokov	92,4%	6,1%	4,5%	4,5%	0,0%
	10 a viac rokov	72,7%	13,1%	6,7%	4,9%	4,4%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	76,1%	12,9%	8,0%	7,5%	10,0%
	Od 20 001 do 50 000 €	82,3%	8,6%	7,5%	3,8%	8,1%
	Od 50 001 do 100 000 €	75,8%	16,5%	8,2%	3,6%	3,1%
	Od 100 001 do 500 000 €	75,8%	15,5%	5,0%	5,5%	2,3%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	75,9%	19,8%	3,4%	6,0%	0,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	57,1%	16,7%	7,1%	3,6%	0,0%
Vývoz	Áno	72,2%	16,8%	5,5%	5,1%	2,9%
	Nie	76,8%	13,6%	7,2%	5,1%	5,4%

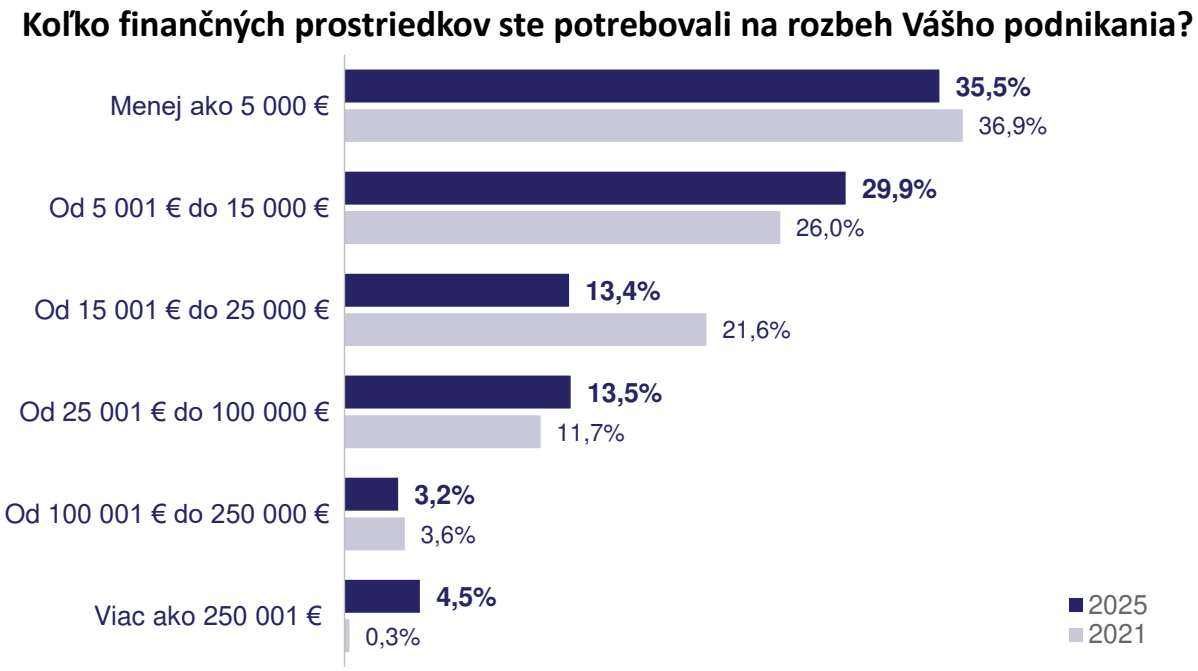
Tabuľka 2 **Aké finančné zdroje ste využili na začiatok svojho podnikania**

Riadkové %		Finančné zdroje od investora/investorov	Neformálna pôžička od známych alebo príbuzných	Pôžička od inej firmy/inštitúcie	Iný zdroj	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**3,7%**	**3,4%**	**0,7%**	**2,1%**	**5,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	1,9%	2,0%	0,4%	1,3%	3,8%
	Malý podnik (10-49)	5,7%	6,7%	1,9%	3,8%	8,6%
	Stredný podnik (50-249)	11,9%	5,9%	0,0%	4,0%	10,9%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	6,1%	0,0%	0,0%	6,1%	6,1%
	Priemysel	5,4%	4,6%	0,0%	2,3%	8,5%
	Stavebníctvo	2,9%	2,9%	0,0%	1,4%	5,7%
	Obchod	6,5%	1,8%	0,6%	1,2%	2,4%
	Doprava, informácie	0,0%	7,9%	1,0%	0,0%	5,9%
	Ubytovanie a stravovanie	8,8%	2,9%	0,0%	0,0%	2,9%
	Obchodné služby	2,5%	3,5%	1,3%	3,2%	6,0%
	Ostatné služby	2,6%	1,3%	1,3%	2,6%	5,1%
Kraj sídla	Bratislavský	2,8%	2,1%	0,3%	3,1%	5,9%
	Trnavský	2,2%	4,3%	1,1%	3,2%	2,2%
	Nitriansky	2,8%	2,8%	0,9%	0,9%	7,3%
	Trenčiansky	4,7%	3,5%	0,0%	0,0%	7,1%
	Banskobystrický	3,5%	2,3%	1,2%	2,3%	5,8%
	Žilinský	5,0%	8,3%	2,5%	0,0%	5,0%
	Prešovský	3,6%	4,5%	0,0%	4,5%	5,5%
	Košický	6,4%	0,9%	0,0%	0,9%	4,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	1,6%	3,2%	0,0%	2,4%	3,2%
	MSP - právnické osoby	4,4%	3,5%	0,9%	2,0%	6,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	2,8%	2,8%	0,8%	1,2%	4,4%
	Od 3 do 5 rokov	2,0%	3,1%	0,0%	1,0%	4,1%
	Od 6 do 9 rokov	1,5%	1,5%	0,0%	0,0%	1,5%
	10 a viac rokov	4,6%	3,9%	0,9%	2,9%	6,7%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	3,0%	2,0%	0,0%	2,0%	3,5%
	Od 20 001 do 50 000 €	1,6%	2,7%	0,5%	2,2%	2,7%
	Od 50 001 do 100 000 €	3,1%	2,6%	1,0%	1,5%	7,2%
	Od 100 001 do 500 000 €	3,7%	5,5%	1,4%	1,8%	6,4%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	1,7%	2,6%	0,9%	1,7%	7,8%
	Viac ako 2 000 0000 €	14,3%	6,0%	0,0%	4,8%	7,1%
Vývoz	Áno	5,5%	4,4%	1,1%	1,5%	6,2%
	Nie	3,0%	3,0%	0,6%	2,3%	5,2%

2.2. Koľko finančných prostriedkov ste potrebovali na rozbeh Vášho podnikania?

Viac ako jednej tretine MSP (35,5 %) stačilo na rozbeh podnikania menej ako 5 000 eur, viac ako štvrtina (29,9 %) potrebovala na rozbeh podnikania od 5 001 do 15 000 eur. 13,4 % MSP potrebovala na rozbeh od 15 001 do 25 000, resp. od 25 001 do 100 000 eur (13,5 %). Takmer päť percent MSP (4,5 %) potrebovalo na rozbeh podnikania viac ako 250 001 eur a 3,2 % MSP od 100 001 do 250 000 eur. V porovnaní s prieskumom 2021 sme zaznamenali najväčší pokles o 8,2 percentuálneho bodu u MSP, ktorí potrebovali na rozbeh podnikania finančné prostriedky od 15 001 do 25 000 eur a najväčší nárast u MSP, ktorí potrebovali na rozbeh podnikania viac ako 250 001 eur o 4,2 percentuálneho bodu. U ostatných potrebných finančných prostriedkov na rozbeh podnikania v porovnaní s prieskumom 2021 nebol signifikantný rozdiel.

Graf 11 **Koľko finančných prostriedkov ste potrebovali na rozbeh Vášho podnikania?**

N=1000 respondentov

Do 5 000 eur na rozbeh podnikania stačilo najmä mikropodnikom (41,8 %), ďalej MSP v sektore stavebníctvo (41,4 %) a ostatné služby (39,7 %), resp. obchodné služby (39,0 %) z Prešovského kraja (40,9 %) a Bratislavského kraja (38,9 %), FO-podnikatelia (55,6 %), podnikajúci od 6 do 9 rokov (39,4 %), nevykonávajúci export (38,7 %). Najviac MSP, ktorí potrebovali na rozbeh podnikania od päť do pätnásťtisíc eur, bolo medzi podnikateľmi v sektore stavebníctvo (33,6 %), resp. pôdohospodárstvo (33,3 %), z Trnavského kraja (8,7 %), MSP-PO (30,3 %), podnikajúci viac ako 10 rokov (31,1 %), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (34,0 %), nevykonávajúci export (30,4 %). Podnikatelia MSP, ktorí potrebovali na rozbeh podnikania od 15 001 do 25 000 eur sú predovšetkým stredné podniky (18,8 %), firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (26,8 %), z Nitrianskeho kraja (18,3 %), MSP-PO (15,5%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (15,3 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (17,9 %), vykonávajúci export (15,8 %). MSP, ktorí potrebovali na rozbeh

podnikania od 25 001 do 100 000 eur, sú predovšetkým malé podniky (18,1 %), firmy v sektore priemysel (20,8 %), z Nitrianskeho kraja (21,1 %), PO (16,4 %), podnikajúci od 6 do 9 rokov (21,2 %), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 eur do 500 000 eur (19,6 %), resp. od 500 001 eur (19,0 %), vykonávajúci export (17,9 %). MSP, ktorí potrebovali na rozbeh podnikania od 100 001 do 250 000 eur, sú predovšetkým malé podniky (5,2 %), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo (6,1 %), z Prešovského kraja (5,5 %), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (7,8 %). Viac ako 250 001 eur potrebovali na rozbeh podnikania predovšetkým stredné podniky (12,9 %), firmy v sektore priemysel (7,7 %), z Trenčianskeho kraja (9,4 %), podnikajúci od 3 do 5 rokov (7,1 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (23,8 %), vykonávajúci export (7,7 %).

Tabuľka 3 **Koľko finančných prostriedkov ste potrebovali na rozbeh Vášho podnikania?**

Riadkové %		Menej ako 5 000 €	Od 5 001 € do 15 000 €	Od 15 001 € do 25 000 €	Od 25 001 € do 100 000 €	Od 100 001 € do 250 000 €	Viac ako 250 001 €
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**35,5%**	**29,9%**	**13,4%**	**13,5%**	**3,2%**	**4,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	41,8%	30,0%	11,8%	11,9%	2,5%	2,0%
	Malý podnik (10-49)	21,4%	30,5%	16,2%	18,1%	5,2%	8,6%
	Stredný podnik (50-249)	21,8%	27,7%	18,8%	14,9%	4,0%	12,9%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	24,2%	33,3%	21,2%	9,1%	6,1%	6,1%
	Priemysel	28,5%	26,9%	13,8%	20,8%	2,3%	7,7%
	Stavebníctvo	41,4%	33,6%	10,7%	9,3%	0,7%	4,3%
	Obchod	32,5%	32,0%	14,2%	13,0%	2,4%	5,9%
	Doprava, informácie	32,7%	31,7%	14,9%	12,9%	3,0%	5,0%
	Ubytovanie a stravovanie	29,4%	17,6%	26,5%	14,7%	5,9%	5,9%
	Obchodné služby	39,0%	28,9%	10,8%	14,0%	4,8%	2,5%
	Ostatné služby	39,7%	29,5%	15,4%	10,3%	2,6%	2,6%
Kraj sídla	Bratislavský	38,9%	27,4%	13,5%	12,8%	3,1%	4,2%
	Trnavský	30,1%	38,7%	15,1%	15,1%	0,0%	1,1%
	Nitriansky	22,0%	31,2%	18,3%	21,1%	2,8%	4,6%
	Trenčiansky	35,3%	31,8%	12,9%	7,1%	3,5%	9,4%
	Banskobystrický	34,9%	34,9%	9,3%	14,0%	3,5%	3,5%
	Žilinský	36,7%	27,5%	15,8%	13,3%	2,5%	4,2%
	Prešovský	40,9%	27,3%	6,4%	13,6%	5,5%	6,4%
	Košický	38,5%	27,5%	14,7%	11,0%	4,6%	3,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	55,6%	28,8%	7,2%	4,8%	1,6%	2,0%
	MSP - právnické osoby	28,8%	30,3%	15,5%	16,4%	3,7%	5,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	35,6%	28,8%	12,4%	17,6%	2,0%	3,6%
	Od 3 do 5 rokov	38,8%	27,6%	15,3%	8,2%	3,1%	7,1%
	Od 6 do 9 rokov	39,4%	27,3%	7,6%	21,2%	3,0%	1,5%
	10 a viac rokov	34,5%	31,1%	14,2%	11,8%	3,8%	4,8%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	47,3%	29,9%	8,0%	10,4%	1,0%	3,5%
	Od 20 001 do 50 000 €	47,8%	29,6%	12,9%	8,1%	1,6%	0,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	37,6%	34,0%	14,4%	11,3%	1,5%	1,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	25,6%	29,2%	15,5%	19,6%	5,0%	5,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	25,0%	29,3%	14,7%	19,0%	7,8%	4,3%
	Viac ako 2 000 0000 €	15,5%	23,8%	17,9%	14,3%	4,8%	23,8%
Vývoz	Áno	27,1%	28,6%	15,8%	17,9%	2,9%	7,7%
	Nie	38,7%	30,4%	12,5%	11,8%	3,3%	3,3%

3. Externé zdroje

3.1. Predstavuje pre Vašu firmu získavanie externých zdrojov financovania prekážku pre fungovanie a rozvoj Vašej firmy?

Pre dve tretiny MSP (66,1 %) nepredstavuje získanie externých zdrojov financovania prekážku pre fungovanie a rozvoj firmy. Naopak pre 28,4 % MSP je to prekážka, z toho pre 14,8 % je to mierna prekážka, vážna prekážka pre 9,1 % a pre 4,5 % je to rozhodujúca prekážka. V porovnaní s prieskumom 2021 zaznamenávame, že pre MSP získavanie externých zdrojov v súčasnosti nepredstavuje problém. Nárast tých, pre ktorých externé financovanie nepredstavuje žiaden problém s rokom 2021 je dvadsať percentuálnych bodov, takisto je signifikantný pokles u MSP, pre ktorých to problém predstavuje o mínus 24,8 percentuálneho bodu.

Graf 12 **Získavanie externých zdrojov financovania**

N=1000 respondentov

Získavanie externých zdrojov nepredstavuje žiadnu prekážku predovšetkým pre stredné podniky (74,3 %), firmy v sektore obchodné služby (71,7 %), najmä z Bratislavského kraja (69,4 %) a Žilinského kraja (69,2 %), podnikajúci menej ako 3 roky (69,6 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (75,0 %). Naopak rozhodujúcou prekážkou pre fungovanie a rozvoj je získavanie externých zdrojov pre malých podnikateľov (7,1 %), podnikajúci

v sektore pôdohospodárstvo (9,1 %), z Nitrianskeho kraja (7,3 %), resp. Trenčianskeho kraja (7,3 %), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (6,5 %), nevykonávajúci expert (4,8 %).

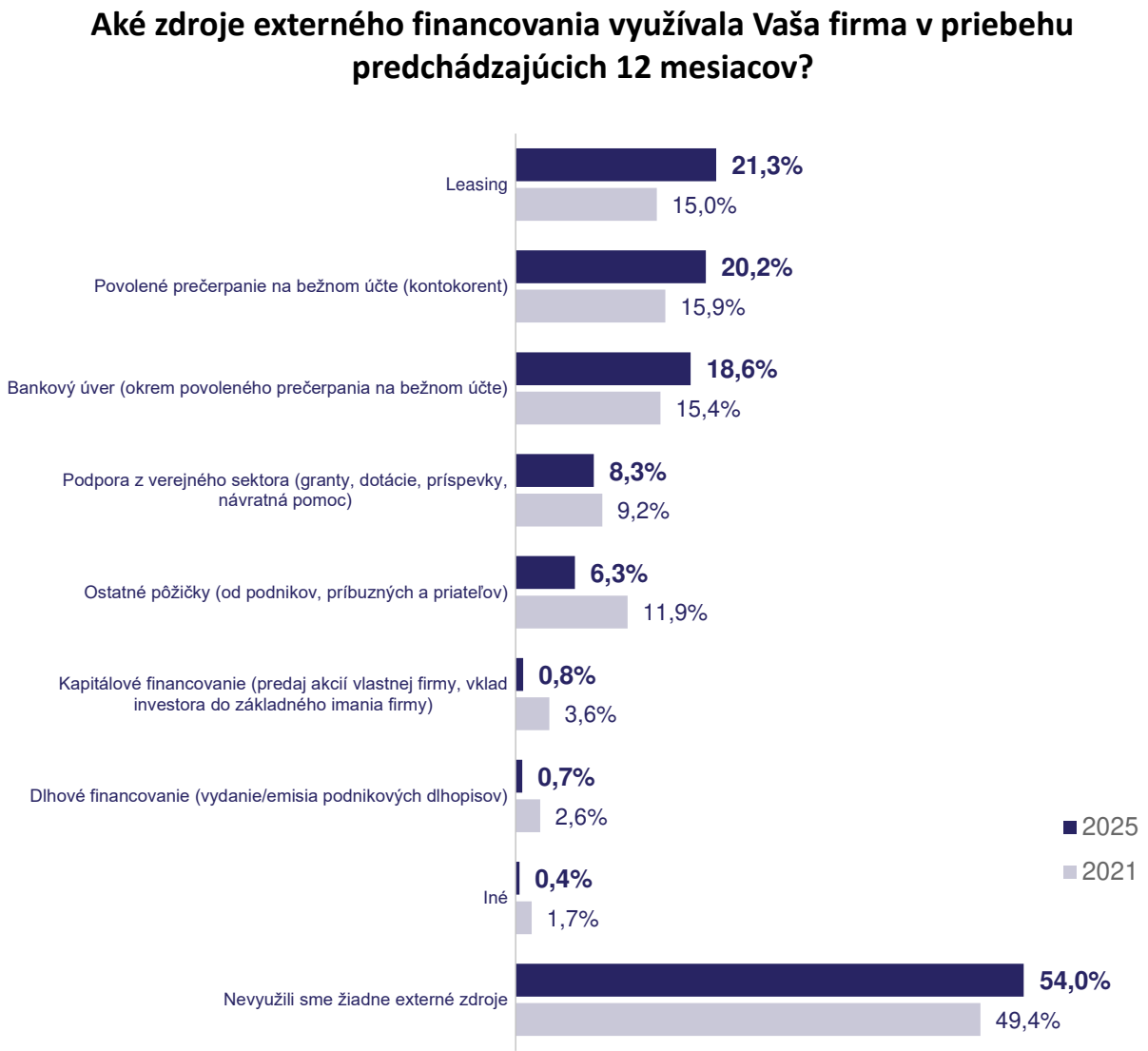
Tabuľka 4 **Získavanie externých zdrojov financovania**

Riadkové %		Nie je to žiadna prekážka	Je to len mierna prekážka	Je to vážna prekážka	Je to rozhodujúca prekážka	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**66,1%**	**14,8%**	**9,1%**	**4,5%**	**5,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	65,7%	14,7%	9,9%	4,1%	5,7%
	Malý podnik (10-49)	63,3%	16,7%	8,1%	7,1%	4,8%
	Stredný podnik (50-249)	74,3%	11,9%	5,9%	2,0%	5,9%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	54,5%	24,2%	6,1%	9,1%	6,1%
	Priemysel	61,5%	13,8%	13,1%	4,6%	6,9%
	Stavebníctvo	65,0%	19,3%	9,3%	2,1%	4,3%
	Obchod	63,3%	13,0%	11,2%	5,9%	6,5%
	Doprava, informácie	64,4%	20,8%	6,9%	5,9%	2,0%
	Ubytovanie a stravovanie	58,8%	14,7%	8,8%	5,9%	11,8%
	Obchodné služby	71,7%	12,1%	7,6%	3,2%	5,4%
	Ostatné služby	69,2%	11,5%	7,7%	6,4%	5,1%
Kraj sídla	Bratislavský	69,4%	14,6%	7,3%	2,8%	5,9%
	Trnavský	62,4%	11,8%	12,9%	6,5%	6,5%
	Nitriansky	65,1%	11,9%	10,1%	7,3%	5,5%
	Trenčiansky	60,0%	17,6%	9,4%	7,1%	5,9%
	Banskobystrický	65,1%	16,3%	7,0%	4,7%	7,0%
	Žilinský	69,2%	13,3%	10,8%	1,7%	5,0%
	Prešovský	62,7%	17,3%	10,9%	5,5%	3,6%
	Košický	67,0%	16,5%	7,3%	4,6%	4,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	66,8%	13,6%	8,8%	4,4%	6,4%
	MSP - právnické osoby	65,9%	15,2%	9,2%	4,5%	5,2%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	69,6%	14,0%	9,2%	3,2%	4,0%
	Od 3 do 5 rokov	66,3%	18,4%	7,1%	5,1%	3,1%
	Od 6 do 9 rokov	62,1%	16,7%	9,1%	4,5%	7,6%
	10 a viac rokov	65,0%	14,3%	9,4%	4,9%	6,3%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	61,2%	16,4%	10,0%	6,5%	6,0%
	Od 20 001 do 50 000 €	72,0%	11,3%	7,0%	2,2%	7,5%
	Od 50 001 do 100 000 €	68,6%	12,9%	10,8%	3,1%	4,6%
	Od 100 001 do 500 000 €	59,8%	19,6%	9,1%	5,9%	5,5%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	66,4%	12,9%	11,2%	5,2%	4,3%
	Viac ako 2 000 0000 €	75,0%	13,1%	4,8%	3,6%	3,6%
Vývoz	Áno	65,9%	14,3%	10,6%	3,7%	5,5%
	Nie	66,2%	15,0%	8,5%	4,8%	5,5%

3.2. Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov?

Viac ako polovica MSP (54,0 %) nevyužila žiadne externé zdroje financovania pre účely svojho podnikania. Najčastejším zdrojom externého financovania bol leasing (21,3 %) a povolené prečerpanie na bežnom účte (20,2 %.) Tretím najčastejším zdrojom externého financovania bol bankový úver (18,6 %). V porovnaní s prieskumom 2021 sa zvýšili nástroje externého financovania u všetkých troch spomínaných produktoch, najviac u leasingu o 6,3 percentuálneho bodu, nasledovaní kontokorentnom o 4,3 percentuálneho bodu. Zvýšil sa aj podiel tých MSP, ktorí nevyužili žiadne externé financovanie, a to o 4,6 percentuálneho bodu.

Graf 13 **Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma?**

N=1000 respondentov

Leasing najčastejšie využívajú malé podniky (31,0 %), podnikajúci v sektore ubytovanie a stravovanie (35,3 %), zo Žilinského kraja (26,7 %), MSP-PO (24,1 %), podnikajúci od 6 do 9

rokov (27,3 %) s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur (29,3 %), vykonávajúci export (25,3 %). Najviac využili zdroj povoleného prečerpania na bežnom účte strední podnikatelia (30,7 %) podnikajúci v sektore ubytovanie a stravovanie (26,5 %), z Nitrianskeho (24,8 %), resp. Banskobystrického (24,4 %) kraja, MSP-PO (22,8 %), podnikajúci 10 a viac rokov (21,3 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur. (40,5 %), vykonávajúci export (26,0 %). Bankový úver využili najčastejšie malí podnikatelia (29,0 %), firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (32,4 %), z Banskobystrického kraja (26,7 %), resp. Nitrianskeho kraja (26,6 %), MSP-PO (22,3 %), podnikajúci viac ako 10 rokov (20,0 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (33,3 %), vykonávajúci export (22,3 %). Podporu z verejného sektoru využili malé a stredné podniky (12,9 %), firmy v sektore pôdohospodárstvo (21,2 %), z Prešovského kraja (18,2 %), MSP-PO (10,0 %), podnikajúci viac ako 10 rokov (9,6 %), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (12,9 %), vykonávajúci export (13,6 %). Ostatné pôžičky využili malé podniky (8,1 %), ďalej najmä v sektore obchodné služby (7,6 %), z Banskobystrického kraja (10,5 %), MSP-PO (7,1 %), podnikajúci 10 a viac rokov (7,0 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (10,7 %).

Medzi MSP, ktorí nevyužili zdroje externého financovania je najviac mikropodnikov (60,1 %), podnikajúci v sektore stavebníctvo (60,7 %), z Prešovského kraja (57,3 %), FO-podnikatelia (73,6 %), s priemernými ročnými tržbami do 50 000 eur, nevykonávajúci export (57,8 %).

Tabuľka 5 **Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma?**

Riadkové %		Leasing	Povolené prečerpanie na bežnom účte (kontokorent)	Bankový úver (okrem povoleného prečerpania na bežnom účte)	Podpora z verejného sektora (granty, dotácie, príspevky, návratná pomoc)	Ostatné pôžičky (od podnikov, príbuzných a priateľov)
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**21,3%**	**20,2%**	**18,6%**	**8,3%**	**6,3%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	18,3%	16,4%	14,1%	6,2%	6,0%
	Malý podnik (10-49)	31,0%	27,6%	29,0%	12,9%	8,1%
	Stredný podnik (50-249)	21,8%	30,7%	27,7%	12,9%	5,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	21,2%	18,2%	21,2%	3,0%
	Priemysel	15,4%	24,6%	23,8%	3,1%	6,9%
	Stavebníctvo	18,6%	18,6%	12,9%	1,4%	5,7%
	Obchod	23,7%	23,7%	20,7%	10,7%	6,5%
	Doprava, informácie	20,8%	21,8%	15,8%	5,9%	4,0%
	Ubytovanie a stravovanie	35,3%	26,5%	32,4%	11,8%	2,9%
	Obchodné služby	22,5%	17,8%	18,7%	10,8%	7,6%
	Ostatné služby	17,9%	12,8%	12,8%	10,3%	6,4%
Kraj sídla	Bratislavský	22,6%	17,4%	17,4%	5,6%	5,9%
	Trnavský	19,4%	21,5%	18,3%	6,5%	6,5%
	Nitriansky	22,0%	24,8%	26,6%	7,3%	3,7%
	Trenčiansky	20,0%	18,8%	14,1%	4,7%	8,2%
	Banskobystrický	20,9%	24,4%	26,7%	12,8%	10,5%
	Žilinský	26,7%	22,5%	18,3%	8,3%	8,3%
	Prešovský	18,2%	17,3%	11,8%	18,2%	6,4%
	Košický	17,4%	20,2%	18,3%	7,3%	2,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	12,8%	12,4%	7,6%	3,2%	4,0%
	MSP - právnické osoby	24,1%	22,8%	22,3%	10,0%	7,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	20,4%	19,6%	17,2%	8,4%	5,2%
	Od 3 do 5 rokov	14,3%	16,3%	16,3%	5,1%	6,1%
	Od 6 do 9 rokov	27,3%	18,2%	15,2%	1,5%	4,5%
	10 a viac rokov	22,2%	21,3%	20,0%	9,6%	7,0%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	14,9%	12,9%	9,5%	8,0%	6,5%
	Od 20 001 do 50 000 €	15,1%	14,5%	10,2%	5,9%	5,9%
	Od 50 001 do 100 000 €	22,7%	12,9%	15,5%	4,6%	4,1%
	Od 100 001 do 500 000 €	26,9%	26,5%	23,7%	11,0%	6,4%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	29,3%	27,6%	32,8%	12,9%	6,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	21,4%	40,5%	33,3%	9,5%	10,7%
Vývoz	Áno	25,3%	26,0%	22,3%	13,6%	7,0%
	Nie	19,8%	18,0%	17,2%	6,3%	6,1%

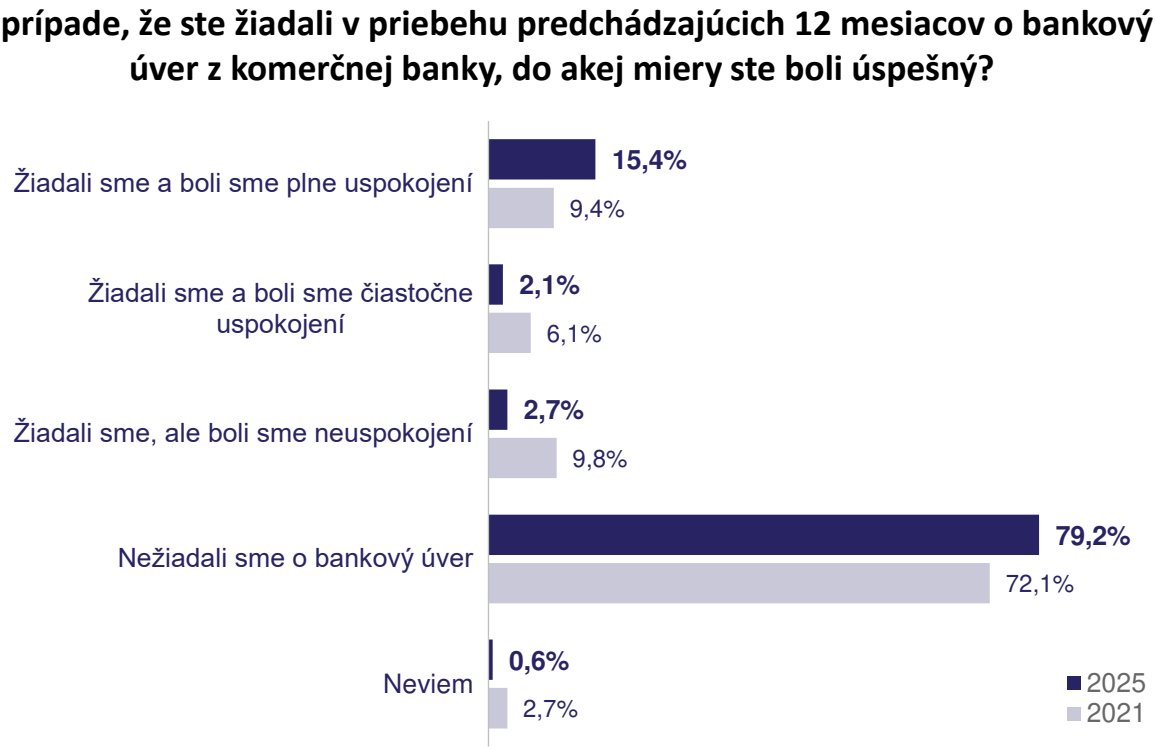
Tabuľka 6 **Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma?**

Riadkové %		Kapitálové financovanie (predaj akcií vlastnej firmy, vklad investora do základného imania firmy)	Dlhové financovanie (vydanie/emisia podnikových dlhopisov)	Iné	Nevyužili sme žiadne externé zdroje
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**0,8%**	**0,7%**	**0,4%**	**54,0%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	0,6%	0,7%	0,1%	60,1%
	Malý podnik (10-49)	1,0%	0,5%	1,4%	38,1%
	Stredný podnik (50-249)	2,0%	1,0%	0,0%	45,5%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	0,0%	0,0%	51,5%
	Priemysel	0,8%	0,0%	0,8%	55,4%
	Stavebníctvo	0,7%	1,4%	0,0%	60,7%
	Obchod	1,8%	0,0%	0,6%	47,3%
	Doprava, informácie	0,0%	1,0%	0,0%	56,4%
	Ubytovanie a stravovanie	2,9%	0,0%	0,0%	41,2%
	Obchodné služby	0,6%	1,0%	0,3%	53,7%
	Ostatné služby	0,0%	1,3%	1,3%	59,0%
Kraj sídla	Bratislavský	0,3%	1,0%	0,0%	55,6%
	Trnavský	3,2%	0,0%	1,1%	55,9%
	Nitriansky	0,9%	0,0%	0,9%	50,5%
	Trenčiansky	0,0%	1,2%	0,0%	56,5%
	Banskobystrický	1,2%	2,3%	0,0%	43,0%
	Žilinský	0,0%	0,8%	0,0%	53,3%
	Prešovský	1,8%	0,0%	0,9%	57,3%
	Košický	0,0%	0,0%	0,9%	56,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	0,0%	0,4%	0,0%	73,6%
	MSP - právnické osoby	1,1%	0,8%	0,5%	47,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	1,2%	1,2%	0,4%	54,4%
	Od 3 do 5 rokov	1,0%	1,0%	1,0%	55,1%
	Od 6 do 9 rokov	0,0%	0,0%	0,0%	57,6%
	10 a viac rokov	0,7%	0,5%	0,3%	53,2%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	0,5%	1,5%	0,0%	66,2%
	Od 20 001 do 50 000 €	0,0%	0,5%	0,5%	66,7%
	Od 50 001 do 100 000 €	1,0%	1,5%	0,0%	58,2%
	Od 100 001 do 500 000 €	0,5%	0,0%	0,0%	42,5%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	0,9%	0,0%	1,7%	40,5%
	Viac ako 2 000 0000 €	3,6%	0,0%	1,2%	35,7%
Vývoz	Áno	0,7%	1,5%	1,1%	44,0%
	Nie	0,8%	0,4%	0,1%	57,8%

3.3. V prípade, že ste žiadali v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov o bankový úver z komerčnej banky, do akej miery ste boli úspešný?

Viac ako tri štvrtiny MSP (79,2%) nežiadalo v poslednom roku o bankových úver. 15,4% podnikateľov, ktorí žiadali o úver boli plne uspokojení a naopak, neuspokojení podnikatelia boli na úrovni menej ako troch percent (2,7%) a čiastočne uspokojených bolo (2,1%) MSP. V porovnaní s prieskumom 2021 narástol počet MSP, ktorí nežiadali o úver o 7,1 percentuálneho bodu, takisto narástol počet žiadateľov, ktorí boli plne uspokojení o 6 percentuálnych bodov. Na druhej strane poklesol počet MSP, ktorí boli neuspokojení o 7,1 percentuálneho bodu**.**

Graf 14 **Úspešnosť s Bankovým úverom za posledných 12 mesiacov**

N=1000 respondentov

Plne uspokojení s bankovým úverom boli najčastejšie malé podniky (24,3 %), firmy v sektore pôdohospodárstvo (27,3 %), najmä zo Žilinského kraja (20,8 %), resp. Nitrianskeho kraja (20,2 %), podnikajúci od 3 do 5 rokov (18,4 %), MSP-PO (17,7 %), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (32,1 %), vykonávajúci export (19,0 %). Naopak neuspokojení boli predovšetkým malé podniky (3,8 %), ďalej firmy v sektore stavebníctvo (5,7 %) a doprava a informácie (4,0 %), z Trenčianskeho kraja (7,1 %), podnikajúci menej ako 3 roky (3,2 %), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (4,1 %). Čiastočne uspokojené boli malé podniky (4,8 %), firmy v sektore obchod (4,1%), z Košického kraja (3,7 %), podnikajúci od 6 do 9 rokov (4,5 %), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (6,9 %). Mikropodniky (83,9 %), ktoré nežiadali o úver sú najmä v sektore ostatné služby (88,5 %), z Trnavského (83,9 %), resp. Prešovského (83,6 %) kraja, FO-podnikatelia (88,4 %), s

priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (89,2 %), nevykonávajúci export (81,3 %).

Tabuľka 7 **Úspešnosť s Bankovým úverom za posledných 12 mesiacov**

Riadkové %		Žiadali sme a boli sme plne uspokojení	Žiadali sme a boli sme čiastočne uspokojení	Žiadali sme, ale boli sme neuspokojení	Nežiadali sme o bankový úver	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**15,4%**	**2,1%**	**2,7%**	**79,2%**	**0,6%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	12,2%	1,0%	2,8%	83,9%	0,1%
	Malý podnik (10-49)	24,3%	4,8%	3,8%	65,7%	1,4%
	Stredný podnik (50-249)	18,8%	4,0%	0,0%	75,2%	2,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	0,0%	3,0%	69,7%	0,0%
	Priemysel	23,1%	2,3%	1,5%	72,3%	0,8%
	Stavebníctvo	8,6%	2,1%	5,7%	83,6%	0,0%
	Obchod	20,7%	4,1%	1,2%	72,2%	1,8%
	Doprava, informácie	16,8%	2,0%	4,0%	76,2%	1,0%
	Ubytovanie a stravovanie	14,7%	2,9%	0,0%	82,4%	0,0%
	Obchodné služby	12,4%	1,6%	2,5%	83,2%	0,3%
	Ostatné služby	9,0%	0,0%	2,6%	88,5%	0,0%
Kraj sídla	Bratislavský	14,2%	2,4%	2,1%	80,9%	0,3%
	Trnavský	11,8%	1,1%	2,2%	83,9%	1,1%
	Nitriansky	20,2%	2,8%	0,9%	75,2%	0,9%
	Trenčiansky	11,8%	0,0%	7,1%	81,2%	0,0%
	Banskobystrický	18,6%	1,2%	4,7%	74,4%	1,2%
	Žilinský	20,8%	1,7%	0,8%	75,8%	0,8%
	Prešovský	10,0%	2,7%	3,6%	83,6%	0,0%
	Košický	16,5%	3,7%	2,8%	76,1%	0,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	8,4%	0,8%	2,0%	88,4%	0,4%
	MSP - právnické osoby	17,7%	2,5%	2,9%	76,1%	0,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	14,4%	0,8%	3,2%	81,2%	0,4%
	Od 3 do 5 rokov	18,4%	1,0%	3,1%	77,6%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	12,1%	4,5%	1,5%	81,8%	0,0%
	10 a viac rokov	15,7%	2,6%	2,6%	78,3%	0,9%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	7,5%	0,5%	3,0%	88,6%	0,5%
	Od 20 001 do 50 000 €	9,1%	0,0%	1,1%	89,2%	0,5%
	Od 50 001 do 100 000 €	10,3%	2,1%	2,1%	85,6%	0,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	20,5%	2,7%	4,1%	71,7%	0,9%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	25,9%	6,9%	3,4%	63,8%	0,0%
	Viac ako 2 000 0000 €	32,1%	2,4%	2,4%	60,7%	2,4%
Vývoz	Áno	19,0%	2,6%	3,7%	73,6%	1,1%
	Nie	14,0%	1,9%	2,3%	81,3%	0,4%

3.4. V prípade, že ste neboli uspokojený so svojou žiadosťou o bankový úver, aké boli dôvody zamietnutia?

Najčastejším dôvodom neuspokojenia so žiadosťou o úver MSP uviedli nedostatok vlastných zdrojov (31,3 %), druhým častým uvádzaním dôvodom u MSP, ktorí žiadali o úver bolo nedostatočné zabezpečenie (27,1 %). Tretí najčastejším dôvodom bola nedostatočná podnikateľská história (20,8 %). V porovnaní s prieskumom 2021 klesol počet neuspokojených MSP z dôvodu nedostatku vlastných zdrojov o 8,3 percentuálnych bodov ako aj z dôvodu nedostatočného zabezpečenia o 6,2 percentuálneho bodu. Naopak sa zvýšil počet MSP s nedostatočnou podnikateľskou históriou o 13,9 percentuálnych bodov.

Graf 15 **Dôvody zamietnutia bankového úveru**

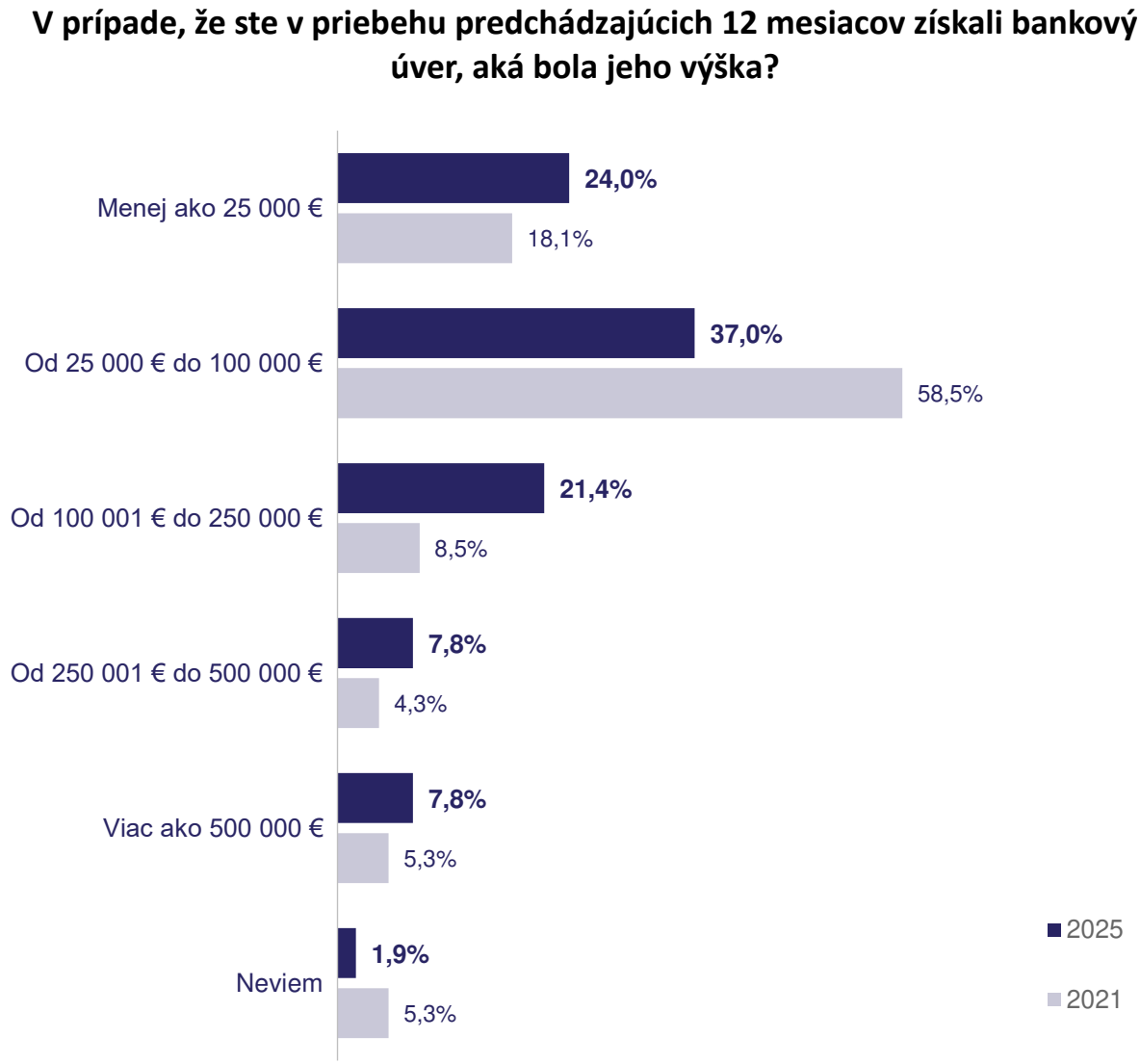

N=48/159 respondentov, ktorí žiadali úver, ale boli iba čiastočne uspokojení alebo boli neuspokojení

3.5. V prípade, že ste v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov získali bankový úver, aká bola jeho výška?

Z tých podnikateľov, ktorí získali bankový úver (37,0 %) uviedlo, že výška úveru bola od 25 000 do 100 000 eur, takmer štvrtina (24,0 %), že výška bola do 25 000 eur. Viac ako pätina (21,4 %) podnikateľov uviedla, že výška úveru bola od 100 001 do 250 000 eur. 7,8 % MSP získali úver vo výške nad 250 001 eur. V porovnaní s prieskumom 2021 klesol počet podnikateľov, ktorí získali úver vo výške od 25 001 do 100 000 eur o 21,5 percentuálneho bodu, naopak sa zvýšil počet podnikateľov, ktorí získali úver od 100 001 do 250 000 o 12,9 percentuálneho bodu ako aj počet podnikateľov, ktorí získali úver do 25 000 eur o 5,9 percentuálneho bodu.

Graf 16 **Výška bankového úveru**

N=154/94 respondentov, ktorí žiadali úver a boli plne uspokojení

Najčastejšia výška úveru od 25 000 do 100 000 eur bola u mikropodnikov (44,0 %), firiem v sektore obchod (45,7 %), resp. pôdohospodárstvo (44,4 %), najmä z Trnavského kraja

(63,6 %), podnikajúci menej ako 3 roky (36,1 %), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (53,3 %), vykonávajúci export (42,3 %). Najčastejšie boli uspokojené mikropodniky (31,0 %) s výškou úveru do 25 000 eur, ďalej v sektore stavebníctvo (41,7 %) a ubytovanie a stravovanie (40,0 %), najmä z Trenčianskeho kraja (40,0 %), FO-podnikatelia (47,6 %), podnikajúci viac ako 10 rokov (26,1 %), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 (50,0 %), nevykonávajúci export (27,5 %).

Najčastejšia výška úveru od 100 001 do 250 000 eur bola u malých podnikov (29,4 %), firmy v sektore ostatné služby (42,9 %), z Košického kraja (50,0 %), MSP-PO (24,1 %), podnikajúci menej ako 3 roky (27,8 %), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (37,0 %), vykonávajúci export (26,9 %). Najčastejšia výška úveru od 250 001 do 500 000 eur bola u stredných podnikov (15,8 %), ďalej v sektore pôdohospodárstvo (22,2 %), z Banskobystrického kraja (18,8 %), MSP-PO (8,3 %), podnikajúci od 6 do 9 rokov (12,5 %), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (14,0 %), nevykonávajúci export (8,8 %). Najčastejšia výška úveru od 500 001 eur bola u stredných podnikov (26,3%), ďalej v sektore ostatné služby (28,6%), z Prešovského kraja (27,3 %), podnikajúci viac ako 10 rokov (9,8 %), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (22,2 %).

Tabuľka 8 **Výška bankového úveru**

Riadkové %		Menej ako 25 000 €	Od 25 000 € do 100 000 €	Od 100 001 € do 250 000 €	Od 250 001 € do 500 000 €	Viac ako 500 000 €	Neviem
Celková vzorka	**154 respondentov**	**24,0%**	**37,0%**	**21,4%**	**7,8%**	**7,8%**	**1,9%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	31,0%	44,0%	17,9%	3,6%	2,4%	1,2%
	Malý podnik (10-49)	13,7%	33,3%	29,4%	11,8%	9,8%	2,0%
	Stredný podnik (50-249)	21,1%	15,8%	15,8%	15,8%	26,3%	5,3%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	44,4%	22,2%	22,2%	11,1%	0,0%
	Priemysel	20,0%	36,7%	26,7%	3,3%	6,7%	6,7%
	Stavebníctvo	41,7%	33,3%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Obchod	22,9%	45,7%	17,1%	11,4%	2,9%	0,0%
	Doprava, informácie	35,3%	41,2%	5,9%	5,9%	5,9%	5,9%
	Ubytovanie a stravovanie	40,0%	20,0%	20,0%	20,0%	0,0%	0,0%
	Obchodné služby	23,1%	33,3%	23,1%	7,7%	12,8%	0,0%
	Ostatné služby	14,3%	14,3%	42,9%	0,0%	28,6%	0,0%
Kraj sídla	Bratislavský	26,8%	39,0%	19,5%	7,3%	7,3%	0,0%
	Trnavský	27,3%	63,6%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%
	Nitriansky	13,6%	59,1%	13,6%	9,1%	4,5%	0,0%
	Trenčiansky	40,0%	20,0%	20,0%	0,0%	10,0%	10,0%
	Banskobystrický	25,0%	37,5%	18,8%	18,8%	0,0%	0,0%
	Žilinský	36,0%	16,0%	20,0%	8,0%	16,0%	4,0%
	Prešovský	9,1%	27,3%	18,2%	9,1%	27,3%	9,1%
	Košický	11,1%	33,3%	50,0%	5,6%	0,0%	0,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	47,6%	33,3%	4,8%	4,8%	4,8%	4,8%
	MSP - právnické osoby	20,3%	37,6%	24,1%	8,3%	8,3%	1,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	22,2%	36,1%	27,8%	5,6%	5,6%	2,8%
	Od 3 do 5 rokov	16,7%	50,0%	16,7%	11,1%	5,6%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	25,0%	50,0%	12,5%	12,5%	0,0%	0,0%
	10 a viac rokov	26,1%	33,7%	20,7%	7,6%	9,8%	2,2%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	26,7%	26,7%	26,7%	6,7%	6,7%	6,7%
	Od 20 001 do 50 000 €	76,5%	17,6%	5,9%	0,0%	0,0%	0,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	50,0%	30,0%	5,0%	0,0%	10,0%	5,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	15,6%	53,3%	20,0%	8,9%	2,2%	0,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	10,0%	46,7%	26,7%	10,0%	6,7%	0,0%
	Viac ako 2 000 0000 €	0,0%	22,2%	37,0%	14,8%	22,2%	3,7%
Vývoz	Áno	17,3%	42,3%	26,9%	5,8%	7,7%	0,0%
	Nie	27,5%	34,3%	18,6%	8,8%	7,8%	2,9%

Poznámka: hodnoty je potrebné považovať len za orientačné vzhľadom na nízku bázu danej analýzy

3.6. V prípade, že ste v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov získali bankový úver, na aký účel ste ho primárne využili?

Väčšina podnikateľov (59,7%) využila bankový úver na prevádzkový kapitál. 29,9% podnikateľov ho použila na nákup nehnuteľnosti, dopravného prostriedku, alebo strojov. 3,2% MSP použila úver na propagáciu firmy. V porovnaním s prieskumom 2021 narástol počet podnikateľov, ktorí úver použili na prevádzku o 21,4 percentuálneho bodu ako aj podnikateľov, ktorí použili úver na kúpu nehnuteľností, dopravného prostriedku, strojov a to o 6,5 percentuálneho bodu. Naopak kleslo počet MSP o 5,3 percentuálneho bodu, ktorí použili úver na propagáciu firmy.

Graf 17 **Využitie bankového úveru**

N=154/94 respondentov, ktorí žiadali úver a boli plne uspokojení

Na bežnú prevádzku využili bankový úver najčastejšie mikropodniky (63,1%), MSP v sektoroch pôdohospodárstvo (66,7%), resp. obchodné služby (66,7%), ďaľej najmä z Prešovského kraja (72,7%), MSP-PO (60,9%), podnikajúci menej ako 3 roky (63,9%) s ročnými priemernými tržbami do 20 000 eur (66,7%), nevykonávajúci export (60,8%). Úver na nákup nehnuteľností, dopravného prostriedku, strojov najčastejšie využili stredné podniky (42,1%), ako aj firmy v sektore stavebníctvo (50,0%), najmä z Trnavského kraja (45,5%), MSP-PO (30,1%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur (43,3%), vykonávajúci export (34,6%). Na propagáciu firmy využili úver najmä malé podniky (5,9%), podnikajúci

v sektore ubytovanie a stravovanie (20,0%), z Žilinského kraja (12,0%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (12,5%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur. (6,7%).

Tabuľka 9 **Využitie bankového úveru**

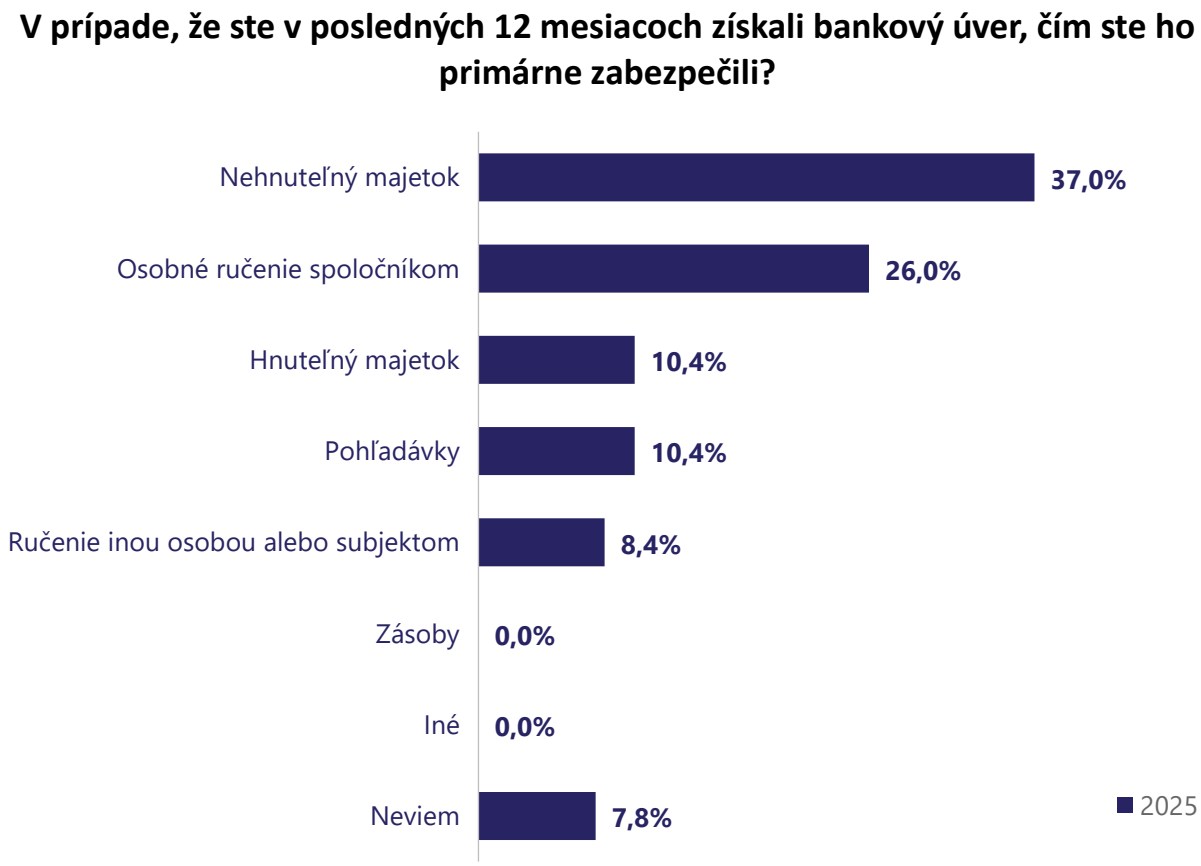
Riadkové %		Na bežnú prevádzku (prevádzkový kapitál)	Nákup nehnuteľnosti, dopravného prostriedku, strojov	Propagáciu firmy	Výskumno-vývojové aktivity	Rozvoj medzinárodných aktivít firmy	Iné	Neviem
Celková vzorka	**154 respondentov**	**59,7%**	**29,9%**	**3,2%**	**1,9%**	**0,6%**	**2,6%**	**1,9%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	63,1%	26,2%	2,4%	3,6%	1,2%	1,2%	2,4%
	Malý podnik (10-49)	54,9%	31,4%	5,9%	0,0%	0,0%	5,9%	2,0%
	Stredný podnik (50-249)	57,9%	42,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	66,7%	22,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	11,1%
	Priemysel	50,0%	30,0%	3,3%	6,7%	0,0%	6,7%	3,3%
	Stavebníctvo	41,7%	50,0%	0,0%	8,3%	0,0%	0,0%	0,0%
	Obchod	60,0%	34,3%	2,9%	0,0%	0,0%	0,0%	2,9%
	Doprava, informácie	64,7%	35,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Ubytovanie a stravovanie	60,0%	20,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Obchodné služby	66,7%	23,1%	2,6%	0,0%	2,6%	5,1%	0,0%
	Ostatné služby	71,4%	14,3%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kraj sídla	Bratislavský	68,3%	24,4%	2,4%	2,4%	0,0%	2,4%	0,0%
	Trnavský	45,5%	45,5%	0,0%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%
	Nitriansky	68,2%	22,7%	0,0%	0,0%	0,0%	4,5%	4,5%
	Trenčiansky	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Banskobystrický	62,5%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,3%	6,3%
	Žilinský	40,0%	36,0%	12,0%	4,0%	4,0%	0,0%	4,0%
	Prešovský	72,7%	9,1%	9,1%	0,0%	0,0%	9,1%	0,0%
	Košický	55,6%	44,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	52,4%	28,6%	4,8%	4,8%	4,8%	4,8%	0,0%
	MSP - právnické osoby	60,9%	30,1%	3,0%	1,5%	0,0%	2,3%	2,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	63,9%	16,7%	5,6%	5,6%	2,8%	2,8%	2,8%
	Od 3 do 5 rokov	50,0%	38,9%	5,6%	5,6%	0,0%	0,0%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	50,0%	37,5%	12,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	10 a viac rokov	60,9%	32,6%	1,1%	0,0%	0,0%	3,3%	2,2%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	66,7%	13,3%	6,7%	0,0%	6,7%	6,7%	0,0%
	Od 20 001 do 50 000 €	52,9%	29,4%	5,9%	11,8%	0,0%	0,0%	0,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	60,0%	25,0%	5,0%	5,0%	0,0%	0,0%	5,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	64,4%	28,9%	2,2%	0,0%	0,0%	2,2%	2,2%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	53,3%	43,3%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	0,0%
	Viac ako 2 000 0000 €	59,3%	29,6%	3,7%	0,0%	0,0%	3,7%	3,7%
Vývoz	Áno	57,7%	34,6%	1,9%	0,0%	0,0%	3,8%	1,9%
	Nie	60,8%	27,5%	3,9%	2,9%	1,0%	2,0%	2,0%

Poznámka: hodnoty je potrebné považovať len za orientačné vzhľadom na nízku bázu danej analýzy

3.7. V prípade, že ste v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov získali bankový úver, čím ste ho zabezpečili?

Väčšina podnikateľov zabezpečila bankový úver (37,0%) nehnuteľným majetkom, viac ako štvrtina (26,0%) ho zabezpečila osobným ručením spoločníkom. Viac ako desatina ho zabezpečila hnuteľným majetkom (10,4%) alebo pohľadávkou (10,4%). Menej ako desatina inou osobou, alebo subjektom (8,4%).

Graf 18 **Zabezpečenie bankového úveru**

N=154 respondentov, ktorí žiadali úver a boli plne uspokojení

43,1% malých podnikov zabezpečila svoj bankový úver nehnuteľnosťou, ďalej firmy v sektore ostatné služby (57,1%) čo získali úver v posledných 12 mesiacoch, hlavne zo Žilinského kraja (56,0%), podnikajúci menej ako 3 roky (44,4%), MSP-PO (38,3%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil eur. (55,6%), vykonávajúci export (38,5%). Mikropodniky (28,6%) zabezpečili úver osobným ručením spoločníkom, najmä firmy v sektore stavebníctvo (41,7%), najmä z Trnavského kraja (45,5%), MSP-PO (27,1%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (33,3%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (36,7%), vykonávajúci export (32,7%). Hnuteľným majetkom zabezpečili úver najmä stredné podniky (15,8%), firmy v sektore stavebníctvo (25,0%), z Trnavského kraja (27,3%), FO-podnikatelia (23,8%), podnikajúci menej ako 3 roky (16,7%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000. eur (15,6%). Pohľadávkami zabezpečili svoj úver stredné podniky (26,3%), podnikajúci v sektore doprava, informácie (23,5%), z Trenčianskeho kraja (30,0%), FO-

podnikatelia (19,0%), podnikajúci viac ako 10 rokov (13%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2. mil. eur (16,7%), vykonávajúci export (11,5%). Ručením inou osobou/subjektom zabezpečili svoj úver predovšetkým mikropodniky (11,9%), ďalej MSP v sektore pôdohospodárstvo (22,2%), z Banskobystrického kraja (25,0%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (12,5%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (13,3%).

Tabuľka 10 **Zabezpečenie bankového úveru**

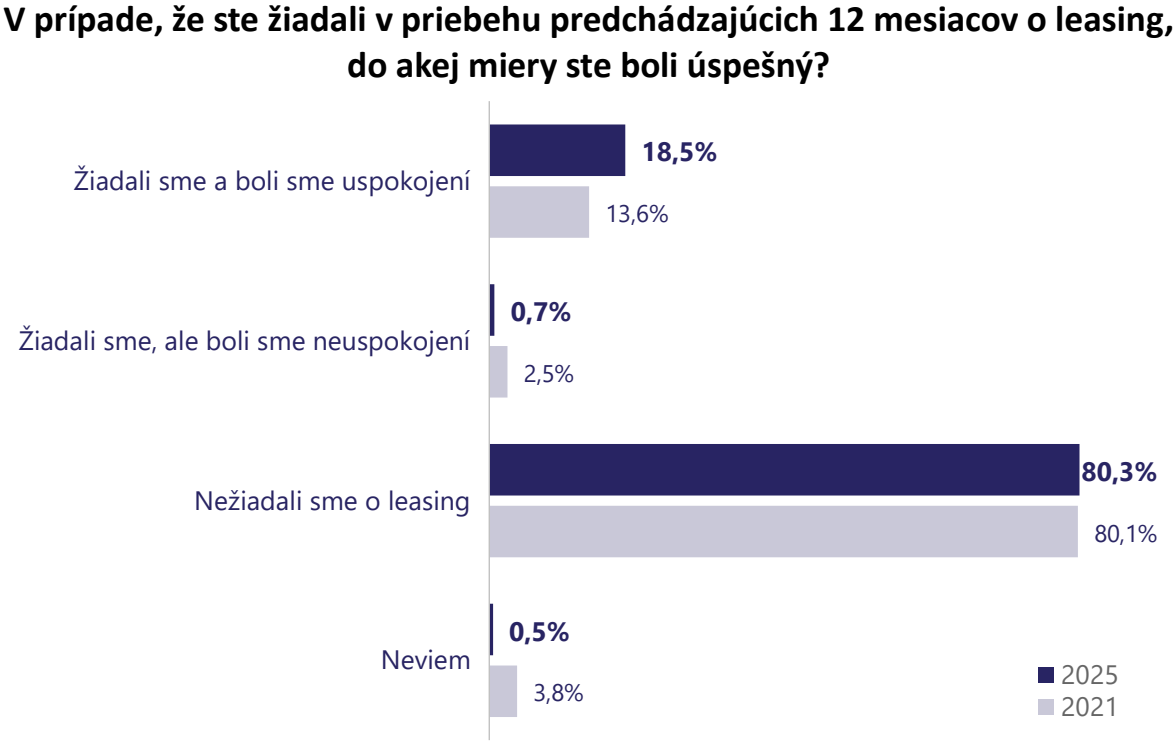
Riadkové %		Nehnuteľný majetok	Osobné ručenie spoločníkom	Hnuteľný majetok	Pohľadávky	Ručenie inou osobou alebo subjektom	Zásoby	Iné	Neviem
Celková vzorka	**154 respondentov**	**37,0%**	**26,0%**	**10,4%**	**10,4%**	**8,4%**	**0,0%**	**0,0%**	**7,8%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	33,3%	28,6%	10,7%	7,1%	11,9%	0,0%	0,0%	8,3%
	Malý podnik (10-49)	43,1%	27,5%	7,8%	9,8%	3,9%	0,0%	0,0%	7,8%
	Stredný podnik (50-249)	36,8%	10,5%	15,8%	26,3%	5,3%	0,0%	0,0%	5,3%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	33,3%	11,1%	0,0%	22,2%	22,2%	0,0%	0,0%	11,1%
	Priemysel	40,0%	26,7%	6,7%	13,3%	3,3%	0,0%	0,0%	10,0%
	Stavebníctvo	16,7%	41,7%	25,0%	8,3%	8,3%	0,0%	0,0%	0,0%
	Obchod	40,0%	20,0%	17,1%	5,7%	11,4%	0,0%	0,0%	5,7%
	Doprava, informácie	29,4%	29,4%	11,8%	23,5%	0,0%	0,0%	0,0%	5,9%
	Ubytovanie a stravovanie	40,0%	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%
	Obchodné služby	38,5%	30,8%	7,7%	5,1%	10,3%	0,0%	0,0%	7,7%
	Ostatné služby	57,1%	14,3%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	14,3%
Kraj sídla	Bratislavský	34,1%	34,1%	4,9%	4,9%	14,6%	0,0%	0,0%	7,3%
	Trnavský	18,2%	45,5%	27,3%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Nitriansky	40,9%	27,3%	13,6%	4,5%	13,6%	0,0%	0,0%	0,0%
	Trenčiansky	30,0%	20,0%	10,0%	30,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
	Banskobystrický	25,0%	12,5%	18,8%	12,5%	25,0%	0,0%	0,0%	6,3%
	Žilinský	56,0%	8,0%	8,0%	12,0%	0,0%	0,0%	0,0%	16,0%
	Prešovský	36,4%	27,3%	9,1%	18,2%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%
	Košický	38,9%	33,3%	5,6%	11,1%	0,0%	0,0%	0,0%	11,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	28,6%	19,0%	23,8%	19,0%	9,5%	0,0%	0,0%	0,0%
	MSP - právnické osoby	38,3%	27,1%	8,3%	9,0%	8,3%	0,0%	0,0%	9,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	44,4%	16,7%	16,7%	8,3%	8,3%	0,0%	0,0%	5,6%
	Od 3 do 5 rokov	38,9%	33,3%	0,0%	5,6%	11,1%	0,0%	0,0%	11,1%
	Od 6 do 9 rokov	12,5%	25,0%	12,5%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	37,5%
	10 a viac rokov	35,9%	28,3%	9,8%	13,0%	7,6%	0,0%	0,0%	5,4%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	46,7%	13,3%	13,3%	13,3%	13,3%	0,0%	0,0%	0,0%
	Od 20 001 do 50 000 €	52,9%	11,8%	11,8%	11,8%	11,8%	0,0%	0,0%	0,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	40,0%	25,0%	10,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%	15,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	20,0%	35,6%	15,6%	8,9%	6,7%	0,0%	0,0%	13,3%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	30,0%	36,7%	3,3%	16,7%	10,0%	0,0%	0,0%	3,3%
	Viac ako 2 000 0000 €	55,6%	14,8%	7,4%	11,1%	3,7%	0,0%	0,0%	7,4%
Vývoz	Áno	38,5%	32,7%	7,7%	11,5%	5,8%	0,0%	0,0%	3,8%
	Nie	36,3%	22,5%	11,8%	9,8%	9,8%	0,0%	0,0%	9,8%

Poznámka: hodnoty je potrebné považovať len za orientačné vzhľadom na nízku bázu danej analýzy

3.8. V prípade, že ste žiadali v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov o leasing do akej miery ste boli úspešný?

Až štyri pätiny MSP (80,3%) nežiadalo v priebehu posledných 12 mesiacov o leasing. 18,5% podnikateľov žiadalo o leasing a bolo uspokojených, iba 0,7% podnikateľov nebolo uspokojených. V porovnaní s prieskumom 2021 vzrástol počet uspokojených podnikateľov s leasingom o 4,9 percentuálneho bodu, ako aj klesol počet neuspokojených žiadateľov o 1,8 percentuálneho bodu.

Graf 19 **Úspešnosť žiadosti o leasing**

N=1000 respondentov

Najčastejšie boli s leasingom uspokojení malé podniky (29,5%), ďalej firmy v sektore pôdohospodárstvo (21,2%) a ostatné služby (20,5%), najmä zo Žilinského kraja (22,5%), MSP-PO (21,2%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (22,7%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (31,0%), vykonávajúci export (21,6%). Až 84,6% mikropodnikov nežiadalo o leasing, ďalej hlavne v sektore ubytovanie a stravovanie (82,4%), najmä z Trnavského kraja (83,9%), resp. Banskobystrického kraja (83,7%) a Trenčianskeho kraja (83,5%), FO-podnikatelia (88,4%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (89,8%), nevykonávajúci export (81,4%).

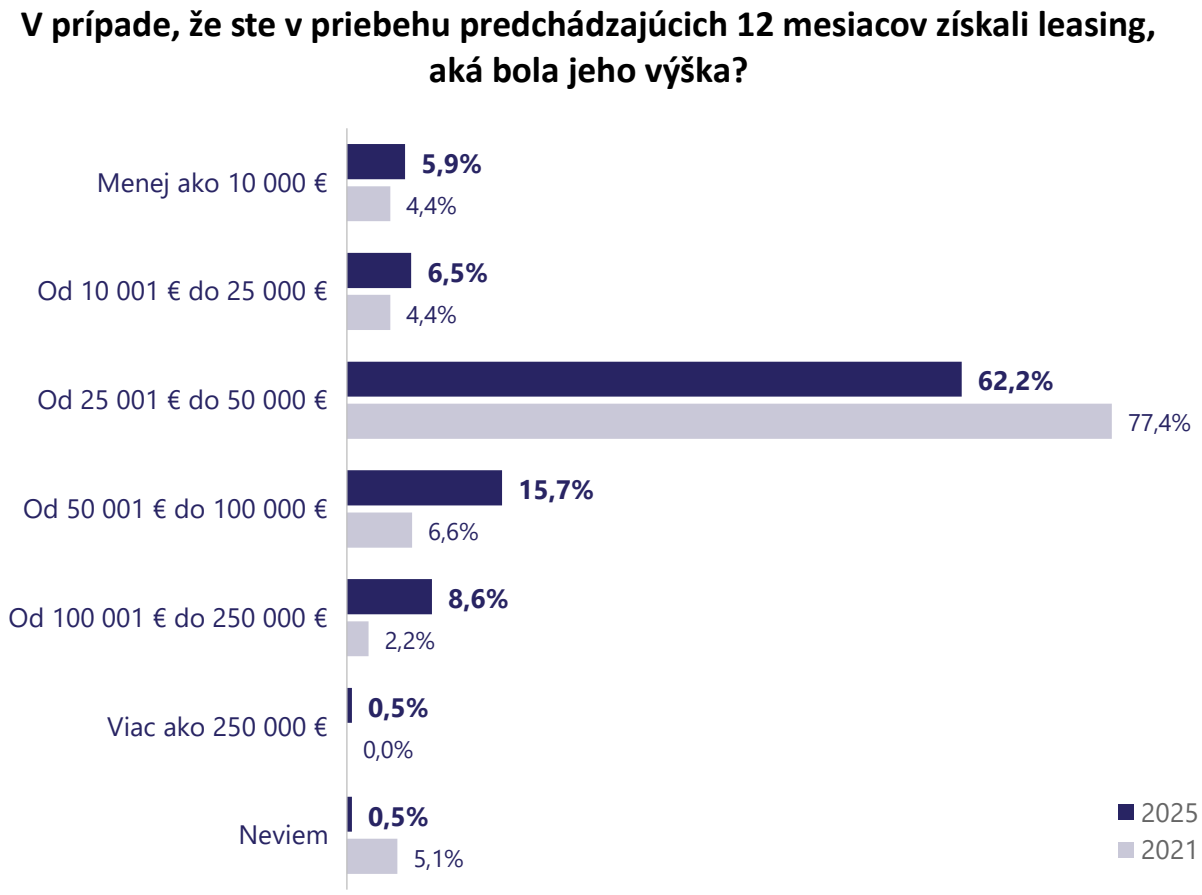
Tabuľka 11 **Úspešnosť žiadosti o leasing**

Riadkové %		Žiadali sme a boli sme uspokojení	Žiadali sme, ale boli sme neuspokojení	Nežiadali sme o leasing	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**18,5%**	**0,7%**	**80,3%**	**0,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	14,7%	0,6%	84,6%	0,1%
	Malý podnik (10-49)	29,5%	1,4%	67,6%	1,4%
	Stredný podnik (50-249)	21,8%	0,0%	77,2%	1,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	21,2%	0,0%	78,8%	0,0%
	Priemysel	20,0%	0,0%	79,2%	0,8%
	Stavebníctvo	17,1%	1,4%	81,4%	0,0%
	Obchod	18,9%	1,2%	78,7%	1,2%
	Doprava, informácie	17,8%	1,0%	80,2%	1,0%
	Ubytovanie a stravovanie	17,6%	0,0%	82,4%	0,0%
	Obchodné služby	17,8%	0,3%	81,6%	0,3%
	Ostatné služby	20,5%	1,3%	78,2%	0,0%
Kraj sídla	Bratislavský	21,5%	0,3%	78,1%	0,0%
	Trnavský	12,9%	0,0%	83,9%	3,2%
	Nitriansky	16,5%	2,8%	79,8%	0,9%
	Trenčiansky	15,3%	1,2%	83,5%	0,0%
	Banskobystrický	15,1%	0,0%	83,7%	1,2%
	Žilinský	22,5%	0,8%	76,7%	0,0%
	Prešovský	17,3%	0,9%	81,8%	0,0%
	Košický	19,3%	0,0%	80,7%	0,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	10,4%	0,8%	88,4%	0,4%
	MSP - právnické osoby	21,2%	0,7%	77,6%	0,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	16,4%	1,6%	81,6%	0,4%
	Od 3 do 5 rokov	18,4%	0,0%	81,6%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	22,7%	0,0%	77,3%	0,0%
	10 a viac rokov	18,9%	0,5%	79,9%	0,7%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	13,4%	1,0%	85,1%	0,5%
	Od 20 001 do 50 000 €	10,2%	0,0%	89,8%	0,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	16,0%	1,5%	82,5%	0,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	22,4%	0,0%	77,6%	0,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	28,4%	0,0%	69,8%	1,7%
	Viac ako 2 000 0000 €	31,0%	2,4%	64,3%	2,4%
Vývoz	Áno	21,6%	0,0%	77,3%	1,1%
	Nie	17,3%	1,0%	81,4%	0,3%

3.9. V prípade, že ste žiadali v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov získali leasing, aká bola jeho výška?

U 62,2% podnikateľov, ktorí získali leasing, bola jeho výška od 25 001 do 50 000 eur. Výška leasingu od 50 001 do 100 000 eur bola u 15,7% podnikateľov. Výška leasingu od 100 001 do 250 000 eur bola u 8,6% podnikateľov. V porovnaní s prieskumom 2021 sme zaznamenali pokles podnikateľov o 15,2 percentuálneho bodu pri výške leasingu od 25 001 do 50 000 eur, naopak nárast podnikateľov u výške leasingu od 50 001 do 100 000 eur o 9,1 percentuálneho bodu ako aj o 6,4 percentuálneho bodu u výške leasingu od 100 001 do 250 000 eur.

Graf 20 **Výška leasingu**

N=185/136 respondentov, ktorí žiadali o leasing a boli uspokojení

Pri leasingu vo výške od 25 001 do 50 000 eur najčastejšie išlo o mikropodniky (67,3%), ďalej MSP v sektore ubytovanie a stravovanie (83,3%), z Banskobystrického kraja (76,9%), podnikajúci menej ako 3 roky (70,7%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (73,7%). Pri leasingu od 50 001 do 100 000 eur išlo prevažne o malé podniky (24,2%), ďalej firmy v sektore doprava a informácie (33,3%), z Košického kraja (23,8%), MSP-PO (16,4%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (27,8%) s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (26,9%). Pri leasingu vo výške od 100 001 do 250 000 eur najčastejšie išlo o stredné podniky (13,6%), firmy v sektore doprava, informácie (16,7%), z Nitrianskeho kraja (16,7%), podnikajúci viac ako 10 rokov (9,9%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (15,4%),

vykonávajúci export (10,2%). Pri leasingu vo výške od 10 001 do 25 000 eur najčastejšie išlo o mikropodniky (9,9%), firmy v sektore ostatné služby (12,5%), z Trenčianskeho kraja (15,4%), MSP-PO (6,9%), podnikajúci od 6 do 10 rokov (13,3%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (15,8%), vykonávajúci export (10,2%).

Tabuľka 12 **Výška leasingu**

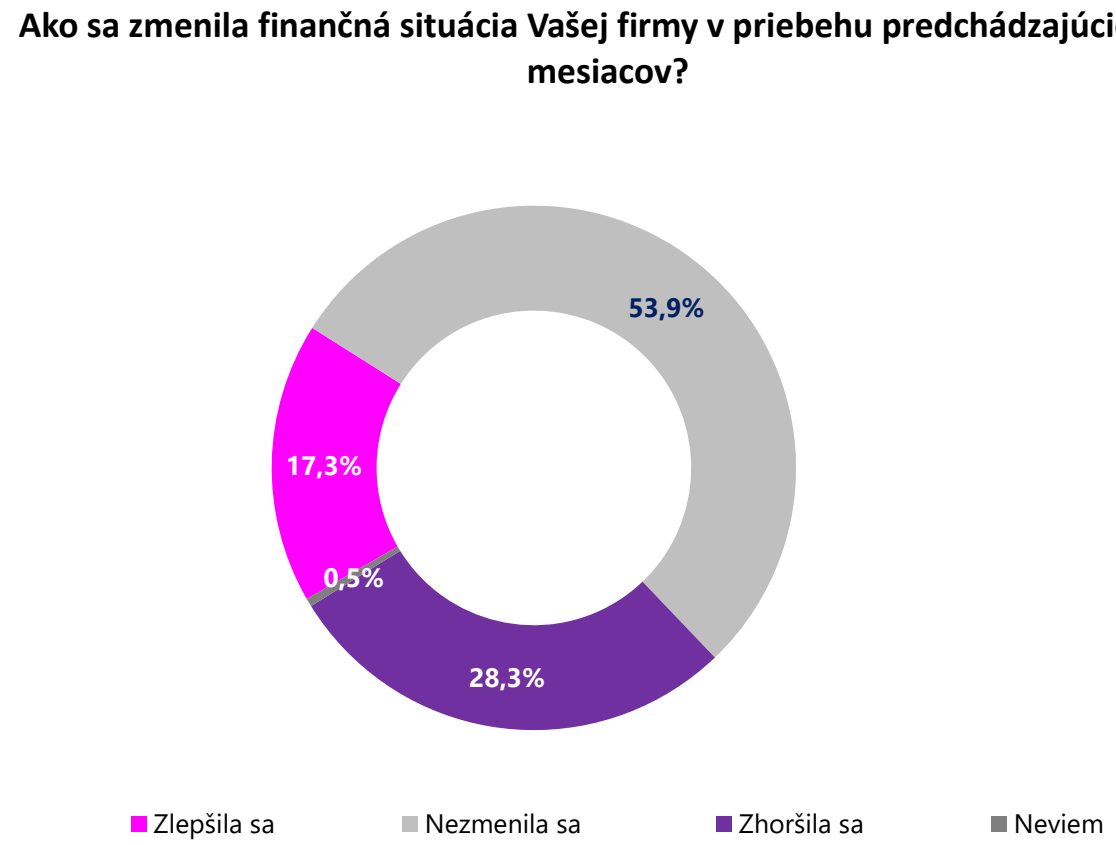
Riadkové %		Menej ako 10 000 €	Od 10 001 € do 25 000 €	Od 25 001 € do 50 000 €	Od 50 001 € do 100 000 €	Od 100 001 € do 250 000 €	Viac ako 250 000 €	Neviem
Celková vzorka	**185 respondentov**	**5,9%**	**6,5%**	**62,2%**	**15,7%**	**8,6%**	**0,5%**	**0,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	7,9%	9,9%	67,3%	9,9%	5,0%	0,0%	0,0%
	Malý podnik (10-49)	1,6%	3,2%	58,1%	24,2%	12,9%	0,0%	0,0%
	Stredný podnik (50-249)	9,1%	0,0%	50,0%	18,2%	13,6%	4,5%	4,5%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	14,3%	0,0%	57,1%	28,6%	0,0%	0,0%	0,0%
	Priemysel	3,8%	7,7%	46,2%	30,8%	11,5%	0,0%	0,0%
	Stavebníctvo	12,5%	8,3%	58,3%	12,5%	8,3%	0,0%	0,0%
	Obchod	3,1%	3,1%	71,9%	6,3%	15,6%	0,0%	0,0%
	Doprava, informácie	5,6%	5,6%	38,9%	33,3%	16,7%	0,0%	0,0%
	Ubytovanie a stravovanie	0,0%	0,0%	83,3%	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%
	Obchodné služby	5,4%	7,1%	69,6%	12,5%	3,6%	1,8%	0,0%
	Ostatné služby	6,3%	12,5%	68,8%	6,3%	6,3%	0,0%	0,0%
Kraj sídla	Bratislavský	9,7%	3,2%	61,3%	14,5%	8,1%	1,6%	1,6%
	Trnavský	0,0%	8,3%	66,7%	16,7%	8,3%	0,0%	0,0%
	Nitriansky	5,6%	16,7%	44,4%	16,7%	16,7%	0,0%	0,0%
	Trenčiansky	7,7%	15,4%	61,5%	15,4%	0,0%	0,0%	0,0%
	Banskobystrický	7,7%	7,7%	76,9%	7,7%	0,0%	0,0%	0,0%
	Žilinský	3,7%	3,7%	70,4%	14,8%	7,4%	0,0%	0,0%
	Prešovský	5,3%	5,3%	63,2%	15,8%	10,5%	0,0%	0,0%
	Košický	0,0%	4,8%	57,1%	23,8%	14,3%	0,0%	0,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	7,7%	3,8%	69,2%	11,5%	7,7%	0,0%	0,0%
	MSP - právnické osoby	5,7%	6,9%	61,0%	16,4%	8,8%	0,6%	0,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	4,9%	4,9%	70,7%	12,2%	7,3%	0,0%	0,0%
	Od 3 do 5 rokov	0,0%	0,0%	66,7%	27,8%	5,6%	0,0%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	26,7%	13,3%	40,0%	13,3%	6,7%	0,0%	0,0%
	10 a viac rokov	4,5%	7,2%	61,3%	15,3%	9,9%	0,9%	0,9%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	11,1%	7,4%	63,0%	11,1%	7,4%	0,0%	0,0%
	Od 20 001 do 50 000 €	10,5%	15,8%	73,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	3,2%	9,7%	67,7%	12,9%	6,5%	0,0%	0,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	4,1%	6,1%	65,3%	16,3%	8,2%	0,0%	0,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	6,1%	3,0%	54,5%	21,2%	12,1%	0,0%	3,0%
	Viac ako 2 000 0000 €	3,8%	0,0%	50,0%	26,9%	15,4%	3,8%	0,0%
Vývoz	Áno	6,8%	10,2%	50,8%	20,3%	10,2%	1,7%	0,0%
	Nie	5,6%	4,8%	67,5%	13,5%	7,9%	0,0%	0,8%

Poznámka: hodnoty je potrebné považovať len za orientačné vzhľadom na nízku bázu danej analýzy.

3.10. Ako sa zmenila finančná situácia Vašej firmy v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov?

U viac ako polovice malých a stredných podnikateľov (53,9%) sa finančná situácia v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov nezmenila. U viac ako štvrtiny MSP (28,3%) sa finančná situácia zhoršila a u takmer pätiny MSP (17,3%) sa situácia zlepšila.

Graf 21 **Ako sa zmenila finančná situácia v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov**

N=1000 respondentov

U väčšiny stredných podnikateľov (56,4%), resp. mikropodnikov (56,0%) sa situácia nezmenila, ďalej predovšetkým v sektore ostatné služby (65,4%), z Bratislavského kraja (56,3%), FO-podnikatelia (58,0%), podnikajúci menej ako 3 roky (55,6%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (58,6%), nevykonávajúci export (54,6%). Situácia sa zhoršila najmä u malých podnikov (32,4%), ďalej v sektore pôdohospodárstvo (39,4%), najmä z Košického kraja (33.0%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (34,8%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur. (32,8%), nevykonávajúci export (29,2%). Naopak situácia sa zlepšila u stredných podnikov (23,8%), v sektore ubytovanie a stravovanie (23,5%), najmä z Prešovského kraja (20,0%), PO (19,1%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (28,6%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (32,1%), vykonávajúci export (21,6%).

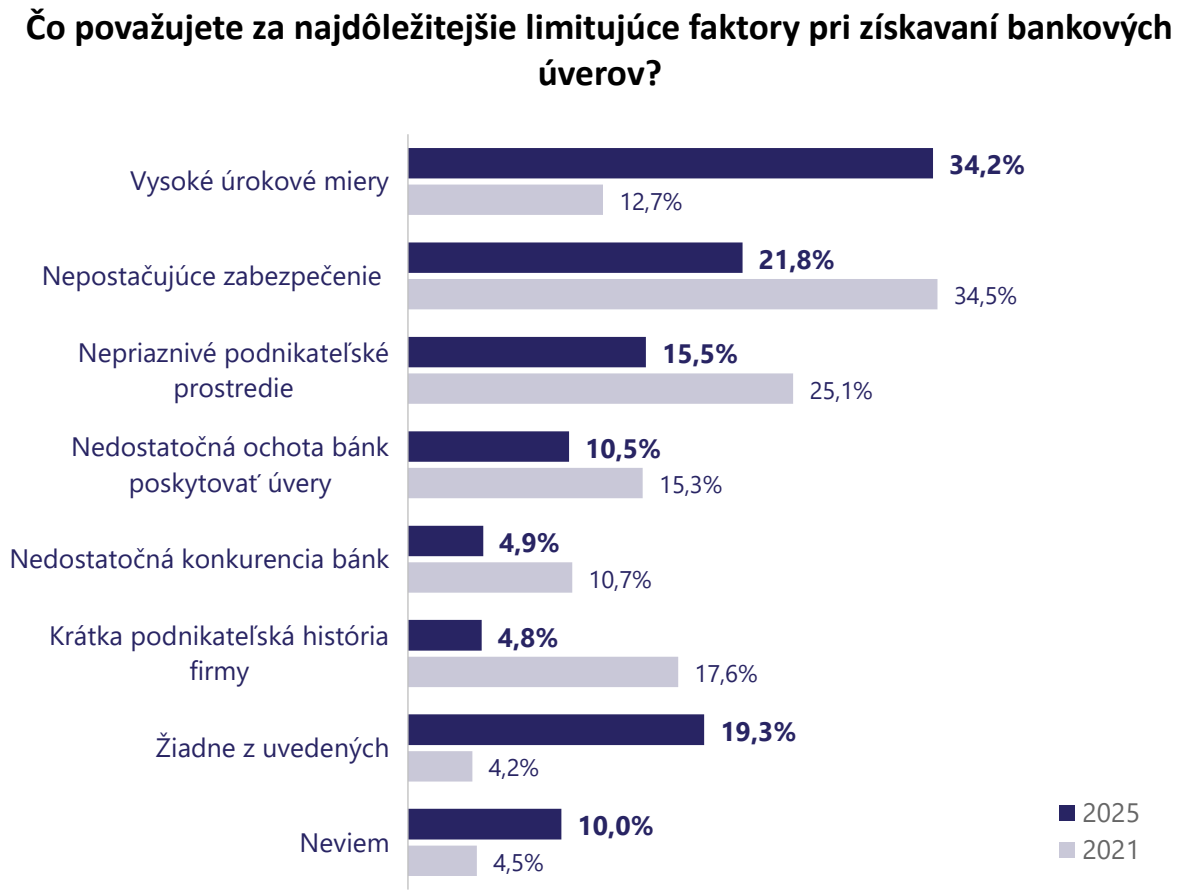
Tabuľka 13 **Ako sa zmenila finančná situácia v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov**

Riadkové %		Zlepšila sa	Nezmenila sa	Zhoršila sa	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**17,3%**	**53,9%**	**28,3%**	**0,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	15,1%	56,0%	28,3%	0,6%
	Malý podnik (10-49)	21,4%	45,7%	32,4%	0,5%
	Stredný podnik (50-249)	23,8%	56,4%	19,8%	0,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	18,2%	42,4%	39,4%	0,0%
	Priemysel	17,7%	57,7%	24,6%	0,0%
	Stavebníctvo	17,9%	52,1%	28,6%	1,4%
	Obchod	16,0%	52,1%	30,8%	1,2%
	Doprava, informácie	15,8%	56,4%	27,7%	0,0%
	Ubytovanie a stravovanie	23,5%	50,0%	26,5%	0,0%
	Obchodné služby	19,0%	52,1%	28,6%	0,3%
	Ostatné služby	10,3%	65,4%	24,4%	0,0%
Kraj sídla	Bratislavský	18,8%	56,3%	24,7%	0,3%
	Trnavský	16,1%	53,8%	29,0%	1,1%
	Nitriansky	17,4%	51,4%	30,3%	0,9%
	Trenčiansky	17,6%	54,1%	28,2%	0,0%
	Banskobystrický	14,0%	50,0%	34,9%	1,2%
	Žilinský	16,7%	53,3%	29,2%	0,8%
	Prešovský	20,0%	55,5%	24,5%	0,0%
	Košický	14,7%	52,3%	33,0%	0,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	12,0%	58,0%	28,8%	1,2%
	MSP - právnické osoby	19,1%	52,5%	28,1%	0,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	17,6%	55,6%	26,4%	0,4%
	Od 3 do 5 rokov	28,6%	52,0%	19,4%	0,0%
	Od 6 do 9 rokov	16,7%	47,0%	34,8%	1,5%
	10 a viac rokov	15,4%	54,3%	29,9%	0,5%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	11,9%	56,2%	31,8%	0,0%
	Od 20 001 do 50 000 €	12,9%	58,6%	26,9%	1,6%
	Od 50 001 do 100 000 €	21,1%	50,5%	27,3%	1,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	16,4%	55,7%	27,9%	0,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	18,1%	49,1%	32,8%	0,0%
	Viac ako 2 000 0000 €	32,1%	47,6%	20,2%	0,0%
Vývoz	Áno	21,6%	52,0%	26,0%	0,4%
	Nie	15,7%	54,6%	29,2%	0,6%

3.11. Čo považujete za najdôležitejšie limitujúce faktory pri získavaní bankových úverov?

Za najviac limitujúci faktor pri získaní bankových úverov považujú malí a strední podnikatelia vysoké úrokové miery (34,2%). Druhým limitujúcim faktorom je podľa MSP nedostatočné zabezpečenie (21,8%). Tretím najčastejšie vyskytujúcim faktorom podľa MSP je nepriaznivé podnikateľské prostredie (15,5%). Štvrtím limitujúcim faktorom je nedostatočná ochota bánk poskytovať úvery (10,5%). V porovnaní s prieskumom 2021 narástol počet podnikateľov, ktorí považujú za limitujúci faktor pri získavaní úverov vysoké úrokové miery o 21,5 percentuálnych bodov, na druhej strane poklesol počet podnikateľov, ktorí považujú za limitujúci faktor nepostačujúce zabezpečenie o 12,7 percentuálneho bodu ako aj nepriaznivé podnikateľské prostredie o 9,6 percentuálneho bodu pokles. Poklesla aj ochota bánk poskytovať úvery u MSP o 4,8 percentuálneho bodu.

Graf 22 **Limitujúce faktory pri získavaní bankových úverov**

N=1000 respondentov

Limitujúci faktor vysoké úrokové miery uviedli najmä MSP v sektore ubytovanie a stravovanie (47,1%), firmy z Trnavského kraja (38,7%), resp. Nitrianskeho kraja (38,5%) a Banskobystrického kraja (38,4%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (40,9%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (37,9%). Nedostatočné zabezpečenie je limitujúci faktor predovšetkým pre firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (26,5%), najmä z Banskobystrického kraja (25,6%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (25,6%). Nepriaznivé podnikateľské prostredie je limitujúci faktor v sektore doprava

a informácie (23,8%), najmä z Košického kraja (23,9%), MSP-podnikajúci od 6 do 9 rokov (24,2%), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (19,1%), vykonávajúci export (17,2%). Nedostatočnú ochotu bánk označili za limitujúci faktor pri získavaní úverov MSP, v sektore ubytovanie a stravovanie (14,7%), z Trenčianskeho kraja (17,6%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (12,1%), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (13,9%).

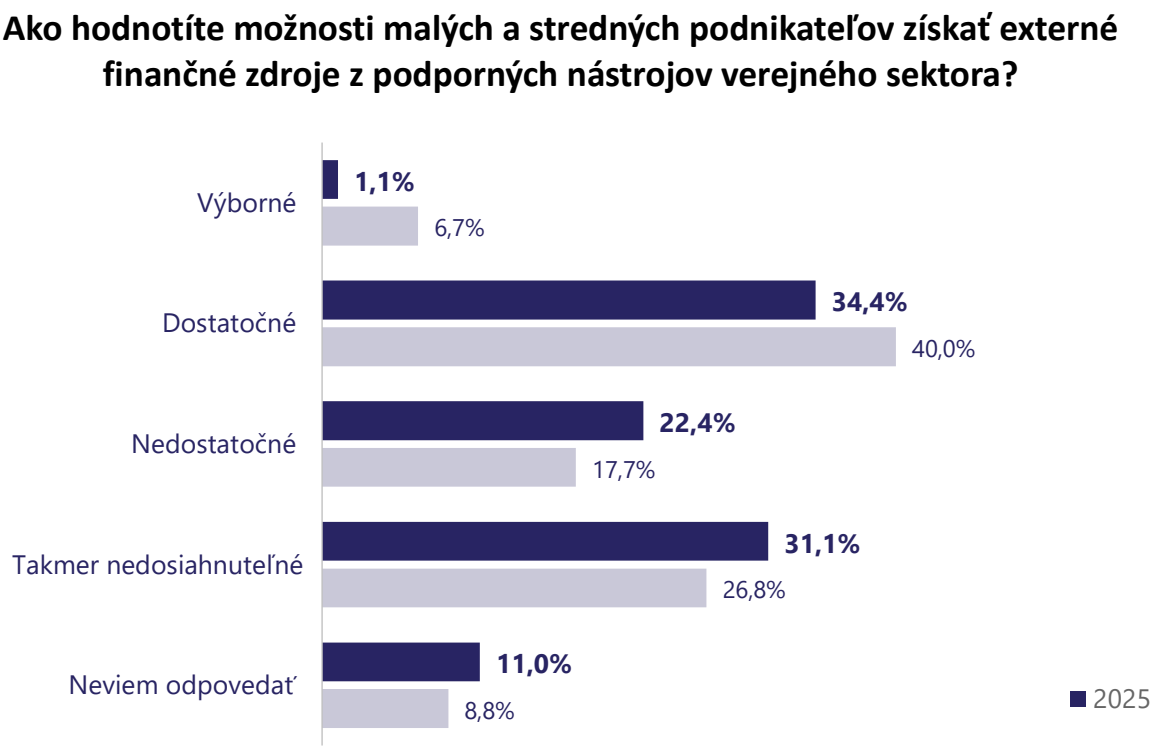
Tabuľka 14 **Limitujúce faktory pri získavaní bankových úverov**

Riadkové %		Vysoké úrokové miery	Nepostačujúce zabezpečenie	Nepriaznivé podnikateľské prostredie	Nedostatočná ochota bánk poskytovať úvery	Nedostatočná konkurencia bánk	Krátka podnikateľská história firmy	Žiadne z uvedených	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**34,2%**	**21,8%**	**15,5%**	**10,5%**	**4,9%**	**4,8%**	**19,3%**	**10,0%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	34,7%	22,1%	15,5%	11,2%	5,2%	5,2%	18,6%	10,0%
	Malý podnik (10-49)	32,9%	21,0%	15,7%	11,0%	4,8%	5,2%	20,0%	10,0%
	Stredný podnik (50-249)	33,7%	21,8%	14,9%	5,0%	3,0%	1,0%	22,8%	9,9%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	36,4%	21,2%	18,2%	6,1%	9,1%	6,1%	18,2%	3,0%
	Priemysel	30,8%	21,5%	16,2%	8,5%	2,3%	6,2%	21,5%	10,0%
	Stavebníctvo	33,6%	17,1%	15,0%	10,7%	5,0%	1,4%	23,6%	13,6%
	Obchod	34,3%	20,7%	14,8%	10,7%	4,1%	5,3%	20,1%	8,9%
	Doprava, informácie	37,6%	21,8%	23,8%	10,9%	5,9%	5,9%	8,9%	10,9%
	Ubytovanie a stravovanie	47,1%	26,5%	14,7%	14,7%	0,0%	0,0%	8,8%	2,9%
	Obchodné služby	31,7%	23,8%	13,7%	11,1%	5,4%	4,4%	21,9%	9,2%
	Ostatné služby	39,7%	23,1%	12,8%	10,3%	7,7%	9,0%	14,1%	14,1%
Kraj sídla	Bratislavský	31,3%	24,7%	15,3%	8,0%	6,3%	3,8%	22,2%	8,0%
	Trnavský	38,7%	21,5%	17,2%	11,8%	4,3%	4,3%	19,4%	10,8%
	Nitriansky	38,5%	19,3%	18,3%	10,1%	2,8%	2,8%	14,7%	12,8%
	Trenčiansky	28,2%	21,2%	14,1%	17,6%	5,9%	4,7%	17,6%	14,1%
	Banskobystrický	38,4%	25,6%	10,5%	7,0%	7,0%	7,0%	20,9%	9,3%
	Žilinský	36,7%	19,2%	15,0%	10,0%	5,0%	6,7%	13,3%	14,2%
	Prešovský	34,5%	17,3%	9,1%	11,8%	5,5%	2,7%	22,7%	10,9%
	Košický	32,1%	22,0%	23,9%	12,8%	0,9%	8,3%	19,3%	3,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	34,8%	20,8%	13,6%	9,2%	4,0%	4,8%	16,8%	16,0%
	MSP - právnické osoby	34,0%	22,1%	16,1%	10,9%	5,2%	4,8%	20,1%	8,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	30,4%	22,8%	16,0%	10,4%	6,8%	5,2%	22,4%	8,0%
	Od 3 do 5 rokov	35,7%	29,6%	13,3%	7,1%	3,1%	4,1%	20,4%	7,1%
	Od 6 do 9 rokov	40,9%	15,2%	24,2%	12,1%	6,1%	4,5%	13,6%	7,6%
	10 a viac rokov	34,8%	20,8%	14,7%	10,9%	4,3%	4,8%	18,4%	11,6%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	33,3%	19,9%	16,4%	10,9%	6,0%	6,0%	21,9%	11,4%
	Od 20 001 do 50 000 €	32,3%	20,4%	11,8%	9,1%	3,8%	3,8%	17,2%	15,1%
	Od 50 001 do 100 000 €	31,4%	19,6%	19,1%	13,9%	5,7%	4,1%	20,6%	9,8%
	Od 100 001 do 500 000 €	37,9%	25,6%	15,5%	11,0%	4,6%	5,9%	16,9%	6,8%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	35,3%	23,3%	14,7%	10,3%	4,3%	4,3%	14,7%	9,5%
	Viac ako 2 000 0000 €	35,7%	22,6%	14,3%	3,6%	4,8%	3,6%	27,4%	4,8%
Vývoz	Áno	35,5%	22,7%	17,2%	8,1%	4,8%	7,0%	17,6%	8,4%
	Nie	33,7%	21,5%	14,9%	11,4%	5,0%	4,0%	19,9%	10,6%

3.12. Ako hodnotíte možnosti malých a stredných podnikateľov získať externé finančné zdroje z podporných nástrojov verejného sektora?

Možnosti získať externé finančné zdroje z podporných nástrojov verejného sektora hodnotí viac ako tretina malých a stredných podnikateľov za dostatočné (34,4%). Za takmer nedosiahnuteľné to hodnotí 31,1% MSP. Za nedostatočné viac ako štvrtina MSP (22,4%). Za výborné to zhodnotilo iba 1,1% podnikateľov. Viac ako desatina nevedela odpovedať (11,0%). V porovnaní s prieskumom 2021 klesol počet MSP, ktorí to hodnotili ako dostatočné o 5,6 percentuálneho bodu ako aj MSP, ktorí to hodnotili ako výborné na 1,1%. Zvýšil sa aj počet tých podnikateľov, ktorí to hodnotia ako nedostatočné o 4,7 percentuálneho bodu a takmer nedosiahnuteľné o 4,3 percentuálneho bodu.

Graf 23 **Možnosti MSP získať externé finančné zdroje**

N=1000 respondentov

Najčastejšie hodnotili za dostatočné získanie externých finančných zdrojov strední podnikatelia (38,6%), MSP v sektore poľnohospodárstvo (63,6%), z Trenčianskeho kraja (38,8%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (39,4%), s priemernými ročnými tržbami (37,4%). Za takmer nedosiahnuteľné hodnotili mikropodniky získanie externých zdrojov z verejného sektora (32,2%), ďalej najmä firmy v sektore priemysel (36,2%), z Nitrianskeho kraja (36,7%) a Žilinského kraja (36,7%). Za nedostatočné získanie externých zdrojov z verejného sektora hodnotili najmä stredné podniky (25,7%), podnikajúci v sektore stavebníctvo (28,6%), najmä z Prešovského kraja (30,0%), MSP-PO (24,4%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (27,4%). Výborne hodnotili získanie zdrojov najčastejšie strední podnikatelia (3,0%), firmy v sektore ubytovanie a stravovanie (2,9%), z Banskobystrického kraja (2,3%) a s ročnými tržbami viac ako 2 milióny eur (2,4%).

Tabuľka 15 **Možnosti MSP získať externé finančné zdroje**

Riadkové %		Výborné	Dostatočné	Nedostatočné	Takmer nedosiahnuteľné	Neviem odpovedať
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**1,1%**	**34,4%**	**22,4%**	**31,1%**	**11,0%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	0,4%	33,8%	22,1%	32,2%	11,5%
	Malý podnik (10-49)	2,4%	34,3%	21,9%	29,5%	11,9%
	Stredný podnik (50-249)	3,0%	38,6%	25,7%	26,7%	5,9%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	63,6%	15,2%	18,2%	3,0%
	Priemysel	1,5%	26,2%	24,6%	36,2%	11,5%
	Stavebníctvo	2,1%	35,0%	28,6%	21,4%	12,9%
	Obchod	1,8%	32,5%	24,3%	32,5%	8,9%
	Doprava, informácie	0,0%	33,7%	24,8%	32,7%	8,9%
	Ubytovanie a stravovanie	2,9%	38,2%	20,6%	26,5%	11,8%
	Obchodné služby	0,6%	36,2%	19,4%	32,7%	11,1%
	Ostatné služby	0,0%	30,8%	16,7%	35,9%	16,7%
Kraj sídla	Bratislavský	0,7%	37,5%	20,8%	30,2%	10,8%
	Trnavský	1,1%	37,6%	28,0%	26,9%	6,5%
	Nitriansky	0,9%	25,7%	22,0%	36,7%	14,7%
	Trenčiansky	1,2%	38,8%	15,3%	32,9%	11,8%
	Banskobystrický	2,3%	37,2%	23,3%	30,2%	7,0%
	Žilinský	0,8%	30,0%	20,0%	36,7%	12,5%
	Prešovský	1,8%	30,9%	30,0%	26,4%	10,9%
	Košický	0,9%	34,9%	22,0%	29,4%	12,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	1,6%	33,6%	16,4%	36,4%	12,0%
	MSP - právnické osoby	0,9%	34,7%	24,4%	29,3%	10,7%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	1,2%	30,8%	24,0%	32,4%	11,6%
	Od 3 do 5 rokov	1,0%	30,6%	27,6%	30,6%	10,2%
	Od 6 do 9 rokov	0,0%	39,4%	16,7%	33,3%	10,6%
	10 a viac rokov	1,2%	36,0%	21,5%	30,4%	10,9%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	1,0%	31,3%	19,4%	33,8%	14,4%
	Od 20 001 do 50 000 €	0,5%	35,5%	20,4%	31,2%	12,4%
	Od 50 001 do 100 000 €	1,0%	37,6%	22,7%	29,4%	9,3%
	Od 100 001 do 500 000 €	0,9%	31,5%	23,7%	33,8%	10,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	1,7%	36,2%	24,1%	29,3%	8,6%
	Viac ako 2 000 0000 €	2,4%	36,9%	27,4%	23,8%	9,5%
Vývoz	Áno	0,4%	35,5%	25,3%	30,4%	8,4%
	Nie	1,4%	34,0%	21,3%	31,4%	12,0%

3.13. Ak ste sa v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov uchádzali o získanie externých zdrojov financovania z verejného sektora ako sa podľa Vášho názoru zmenili podmienky?

U 15,7% MSP zostali nezmenené podmienky pre získanie externých zdrojov financovania z verejného sektora. Viac ako polovica MSP (51,1%) sa neuchádzala o žiadne verejné zdroje. Iba pre 5,8 % MSP sa podmienky o získanie externých zdrojov z verejného sektora zlepšili, naopak pre 4,5% MSP sa zhoršili. Pre 2,5% MSP sa podmienky získania externých zdroj z verejného sektora výrazne zhoršili. V porovnaním s prieskumom 2021 narástol počet podnikateľov, ktorí sa o získanie zdrojov financovania z verejného sektora neuchádzali o 7,1 percentuálneho bodu ako aj klesol počet tých podnikateľov, ktorí tvrdia, že sa podmienky na získanie týchto zdrojov zlepšili o 5,4 percentuálneho bodu. Klesol aj počet tých MSP, pre ktorých zostali nezmenené o 4,8 percentuálneho bodu.

Graf 24 **Zmena podmienok o získanie externého financovania z verejného sektora**

N=1000 respondentov

Nezmenené podmienky získania externých zdrojov vnímali najmä strední podnikatelia (20,8%), ďalej MSP v sektore doprava, informácie (20,8%), z Bratislavského kraja (19,4%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (16,7%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (21,4%), vykonávajúci export (17,9%). Najčastejšie sa neuchádzali o verejné zdroje mikropodniky (54,6%), v sektoroch ubytovanie a stravovanie (58,8%) a ostatné služby (57,7%), najmä z Nitrianskeho kraja (56,9%), MSP-FO (58,8%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (58,2%). Podľa názoru predstaviteľov malých podnikov sa podmienky pre získanie externého financovania z verejného sektora zlepšili (7,6%), tento názor prezentovali aj firmy v sektore stavebníctvo (7,9%), resp. ostatné služby (7,7%), zo Žilinského kraja (10,8%), FO-podnikatelia (6,4%), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (8,2%). Podmienky sa naopak zhoršili podľa názoru malých podnikateľov (6,2%), podnikajúcich v sektore ubytovanie

a stravovanie (8,8%), z Košického kraja (7,3%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (7,6%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (7,8%).

Tabuľka 16 **Zmena podmienok o získanie externého financovania z verejného sektora**

Riadkové %		Výrazne sa zlepšili	Zlepšili sa	Zostali nezmenené	Zhoršili sa	Výrazne sa zhoršili	Neuchádzali sme sa o získanie zdrojov financovania z verejného sektora	Neviem posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**0,6%**	**5,8%**	**15,7%**	**4,5%**	**2,5%**	**51,1%**	**19,8%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	0,3%	5,1%	13,8%	3,9%	2,0%	54,6%	20,3%
	Malý podnik (10-49)	1,4%	7,6%	19,5%	6,2%	3,3%	44,3%	17,6%
	Stredný podnik (50-249)	1,0%	6,9%	20,8%	5,0%	4,0%	41,6%	20,8%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	6,1%	12,1%	6,1%	3,0%	54,5%	18,2%
	Priemysel	2,3%	3,1%	16,2%	2,3%	3,8%	55,4%	16,9%
	Stavebníctvo	0,0%	7,9%	15,0%	2,9%	1,4%	52,1%	20,7%
	Obchod	0,6%	4,7%	13,6%	4,7%	1,2%	54,4%	20,7%
	Doprava, informácie	1,0%	5,9%	20,8%	5,0%	4,0%	41,6%	21,8%
	Ubytovanie a stravovanie	0,0%	2,9%	11,8%	8,8%	0,0%	58,8%	17,6%
	Obchodné služby	0,0%	6,3%	16,5%	5,7%	2,9%	47,3%	21,3%
	Ostatné služby	1,3%	7,7%	14,1%	2,6%	2,6%	57,7%	14,1%
Kraj sídla	Bratislavský	0,7%	4,2%	19,4%	4,5%	2,1%	50,0%	19,1%
	Trnavský	1,1%	5,4%	9,7%	3,2%	2,2%	52,7%	25,8%
	Nitriansky	0,0%	7,3%	11,0%	5,5%	3,7%	56,9%	15,6%
	Trenčiansky	0,0%	7,1%	17,6%	3,5%	3,5%	52,9%	15,3%
	Banskobystrický	0,0%	4,7%	17,4%	4,7%	3,5%	52,3%	17,4%
	Žilinský	0,8%	10,8%	10,8%	4,2%	5,0%	46,7%	21,7%
	Prešovský	0,9%	4,5%	18,2%	2,7%	0,0%	54,5%	19,1%
	Košický	0,9%	4,6%	15,6%	7,3%	0,9%	45,9%	24,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	0,0%	6,4%	10,8%	2,0%	1,6%	58,8%	20,4%
	MSP - právnické osoby	0,8%	5,6%	17,3%	5,3%	2,8%	48,5%	19,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	0,4%	5,2%	14,8%	5,6%	2,8%	50,4%	20,8%
	Od 3 do 5 rokov	2,0%	7,1%	13,3%	2,0%	1,0%	51,0%	23,5%
	Od 6 do 9 rokov	0,0%	3,0%	16,7%	7,6%	4,5%	54,5%	13,6%
	10 a viac rokov	0,5%	6,1%	16,4%	4,1%	2,4%	51,0%	19,5%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	0,0%	4,5%	10,4%	2,5%	2,0%	58,2%	22,4%
	Od 20 001 do 50 000 €	1,1%	4,3%	14,0%	3,2%	2,7%	57,5%	17,2%
	Od 50 001 do 100 000 €	0,0%	8,2%	16,0%	3,6%	2,1%	49,5%	20,6%
	Od 100 001 do 500 000 €	0,9%	5,0%	17,4%	5,9%	1,8%	49,8%	19,2%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	1,7%	7,8%	19,8%	7,8%	3,4%	40,5%	19,0%
	Viac ako 2 000 0000 €	0,0%	6,0%	21,4%	6,0%	4,8%	41,7%	20,2%
Vývoz	Áno	0,4%	6,6%	17,9%	6,2%	1,8%	49,1%	17,9%
	Nie	0,7%	5,5%	14,9%	3,9%	2,8%	51,9%	20,5%

3.14. Aké zdroje externého financovania preferujete na zabezpečenie jednotlivých rozvojových aktivít Vašej firmy?

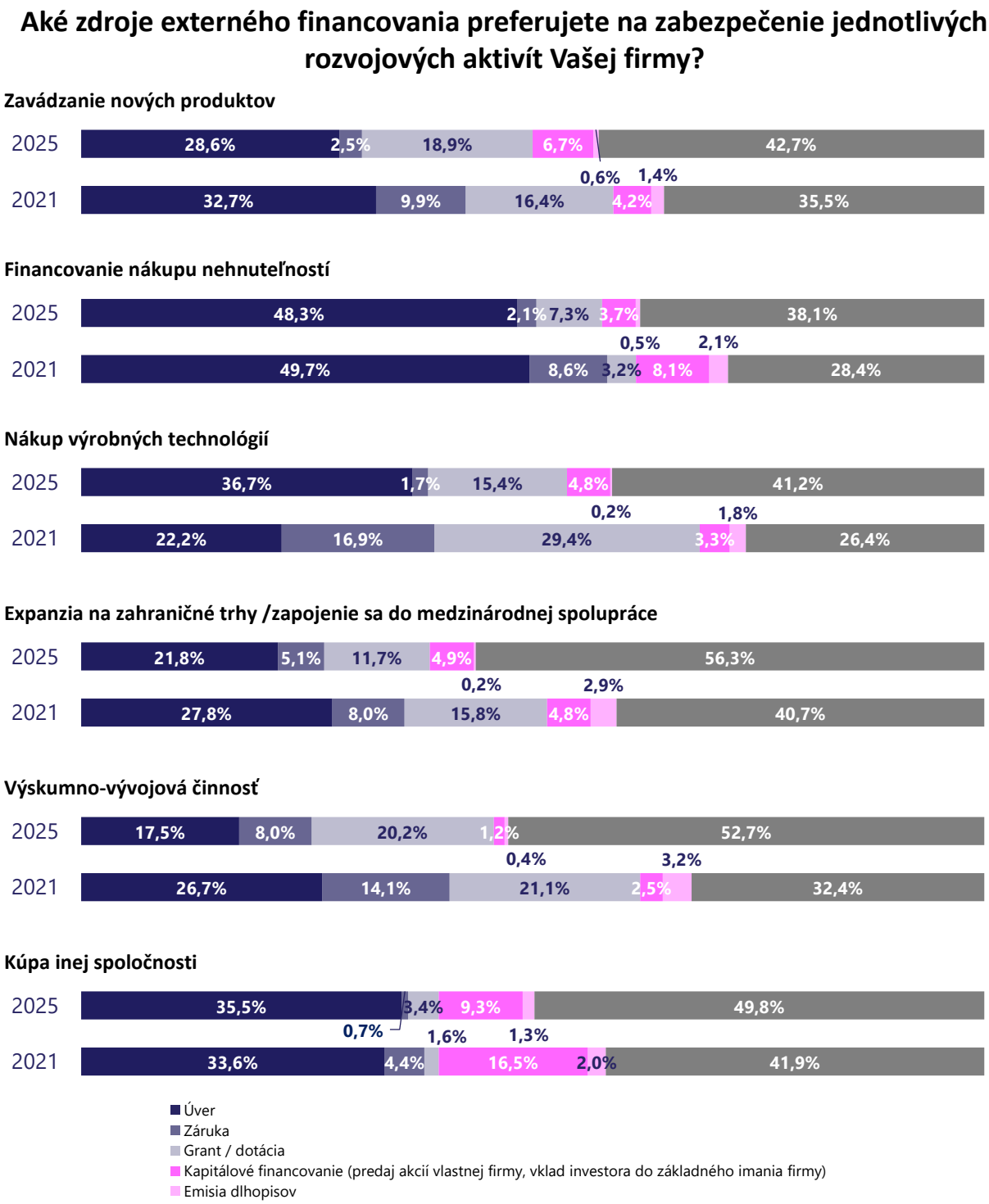
Najviac preferovaný externý finančný zdroj je podľa MSP úver na nákup nehnuteľnosti (48,3%). Druhým najčastejším externým zdrojom je úver na nákup výrobných technológií (36,7%). Tretím najčastejším externým zdrojom je úver na nákup inej spoločnosti (35,5%).

Financovať expanziu na zahraničné trhy preferuje formou úveru 21,8% MSP, prostredníctvom grantu/dotácie 11,7%. Na výskumno-vývojovú činnosť preferuje úver 17,5% malých a stredných podnikateľov ako externé financovanie. Grant na výskumno-vývojovú činnosť preferuje 20,2% MSP.

Z ostatných externých zdrojov, ktoré preferuje aspoň desatina MSP sa najčastejšie v odpovediach vyskytovali externé finančné zdroje: grant/dotácia (18,9%) na zavádzanie nových produktov, nákup výrobných technológií (15,4%)

V porovnaní s prieskumom 2021 najväčšia zmena nastala pri úvere na nákup výrobných technológií, kde v roku 2025 vzrástol počet MSP, ktorí preferujú úver o 14,5 percentuálnych bodov. Na druhej strane poklesla preferencia úveru na výskumnú-vývojovú činnosť o 9,2 percentuálneho bodu, ako aj preferencia úverovania na expanziu na zahraničné trhy o 6 percentuálnych bodov.

Graf 25 **Aké zdroje externého financovania preferujete na zabezpečenie jednotlivých rozvojových aktivít Vašej firmy?**

N=1000 respondentov

Na zavádzanie nových produktov najviac preferujú použiť úver malé podniky (33,8%), ďalej firmy v sektore obchod (34,9%), najmä z Banskobystrického kraja (33,7%), MSP-PO (30,3%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (33,7%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (41,7%). Grant/dotáciu na zavádzanie nových produktov preferujú predovšetkým malé podniky (21,9%), firmy v sektore pôdohospodárstvo (36,4%), z Košického kraja (26,6%), MSP-

PO (19,7%), podnikajúci viac ako 10 rokov (19,8%), s priemernými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (24,2%), vykonávajúci export (24,5%). Kapitálové financovanie preferujú stredné podniky (8,9%), podnikajúci v sektore ubytovanie a stravovanie (11,8%), z Trenčianskeho kraja (12,9%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (10,7%).

Tabuľka 17 **Aké zdroje externého financovania preferujete na zavádzanie nových produktov**

Riadkové %		Úver	Záruka	Grant / dotácia	Kapitálové financovanie	Emisia dlhopisov	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**28,6%**	**2,5%**	**18,9%**	**6,7%**	**0,6%**	**42,7%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	26,9%	2,6%	18,3%	6,7%	0,7%	44,8%
	Malý podnik (10-49)	33,8%	1,0%	21,9%	5,7%	0,0%	37,6%
	Stredný podnik (50-249)	29,7%	5,0%	16,8%	8,9%	1,0%	38,6%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	21,2%	0,0%	36,4%	3,0%	0,0%	39,4%
	Priemysel	30,0%	6,2%	11,5%	8,5%	0,0%	43,8%
	Stavebníctvo	27,1%	3,6%	16,4%	7,1%	0,0%	45,7%
	Obchod	34,9%	0,6%	16,0%	5,9%	1,8%	40,8%
	Doprava, informácie	28,7%	1,0%	27,7%	5,9%	1,0%	35,6%
	Ubytovanie a stravovanie	23,5%	2,9%	20,6%	11,8%	0,0%	41,2%
	Obchodné služby	27,9%	2,2%	20,0%	7,6%	0,6%	41,6%
	Ostatné služby	23,1%	2,6%	17,9%	1,3%	0,0%	55,1%
Kraj sídla	Bratislavský	28,8%	2,4%	17,4%	6,6%	0,0%	44,8%
	Trnavský	21,5%	2,2%	21,5%	4,3%	0,0%	50,5%
	Nitriansky	27,5%	2,8%	16,5%	5,5%	2,8%	45,0%
	Trenčiansky	24,7%	3,5%	11,8%	12,9%	0,0%	47,1%
	Banskobystrický	33,7%	1,2%	16,3%	7,0%	0,0%	41,9%
	Žilinský	28,3%	1,7%	17,5%	9,2%	0,0%	43,3%
	Prešovský	30,9%	3,6%	24,5%	5,5%	0,0%	35,5%
	Košický	32,1%	2,8%	26,6%	3,7%	2,8%	32,1%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	23,6%	1,2%	16,4%	6,4%	1,2%	51,2%
	MSP - právnické osoby	30,3%	2,9%	19,7%	6,8%	0,4%	39,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	32,0%	2,0%	17,2%	5,6%	1,6%	41,6%
	Od 3 do 5 rokov	33,7%	1,0%	18,4%	9,2%	0,0%	37,8%
	Od 6 do 9 rokov	25,8%	4,5%	18,2%	9,1%	0,0%	42,4%
	10 a viac rokov	26,6%	2,7%	19,8%	6,5%	0,3%	44,0%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	23,9%	1,5%	19,9%	6,5%	1,0%	47,3%
	Od 20 001 do 50 000 €	25,3%	2,7%	14,5%	6,5%	0,5%	50,5%
	Od 50 001 do 100 000 €	29,9%	5,2%	15,5%	6,2%	0,0%	43,3%
	Od 100 001 do 500 000 €	28,8%	0,9%	24,2%	6,4%	0,9%	38,8%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	30,2%	3,4%	22,4%	6,0%	0,9%	37,1%
	Viac ako 2 000 0000 €	41,7%	1,2%	15,5%	10,7%	0,0%	31,0%
Vývoz	Áno	28,6%	2,9%	24,5%	5,9%	0,7%	37,4%
	Nie	28,6%	2,3%	16,8%	7,0%	0,6%	44,7%

Pri nákupe nehnuteľnosti preferujú najčastejšie úver malé podniky (53,3%), firmy v sektore doprava, informácie (55,4%), najmä z Prešovského kraja (52,7%), MSP-PO (50,1%) podnikajúci od 3 do 5 rokov (53,1%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur. (58,3%), vykonávajúci export (52,7%).

Tabuľka 18 **Aké zdroje externého financovania preferujete na financovanie nákupu nehnuteľností**

Riadkové %		Úver	Záruka	Grant / dotácia	Kapitálové financovanie	Emisia dlhopisov	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**48,3%**	**2,1%**	**7,3%**	**3,7%**	**0,5%**	**38,1%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	46,7%	2,0%	6,7%	3,9%	0,4%	40,2%
	Malý podnik (10-49)	53,3%	2,9%	10,5%	2,4%	0,5%	30,5%
	Stredný podnik (50-249)	48,5%	1,0%	5,0%	5,0%	1,0%	39,6%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	45,5%	6,1%	9,1%	3,0%	0,0%	36,4%
	Priemysel	50,0%	3,8%	5,4%	3,8%	0,8%	36,2%
	Stavebníctvo	44,3%	3,6%	5,7%	4,3%	0,7%	41,4%
	Obchod	49,7%	1,8%	4,1%	3,6%	0,6%	40,2%
	Doprava, informácie	55,4%	0,0%	8,9%	3,0%	0,0%	32,7%
	Ubytovanie a stravovanie	44,1%	0,0%	8,8%	5,9%	0,0%	41,2%
	Obchodné služby	48,6%	1,9%	9,5%	3,8%	0,6%	35,6%
	Ostatné služby	42,3%	0,0%	7,7%	2,6%	0,0%	47,4%
Kraj sídla	Bratislavský	49,3%	0,7%	6,3%	3,5%	0,3%	39,9%
	Trnavský	37,6%	5,4%	6,5%	5,4%	0,0%	45,2%
	Nitriansky	48,6%	2,8%	9,2%	0,9%	1,8%	36,7%
	Trenčiansky	48,2%	4,7%	4,7%	3,5%	0,0%	38,8%
	Banskobystrický	48,8%	4,7%	5,8%	2,3%	0,0%	38,4%
	Žilinský	51,7%	0,0%	5,8%	5,0%	0,0%	37,5%
	Prešovský	52,7%	0,9%	10,0%	5,5%	0,0%	30,9%
	Košický	45,9%	1,8%	11,0%	3,7%	1,8%	35,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	42,8%	1,2%	8,8%	2,4%	1,2%	43,6%
	MSP - právnické osoby	50,1%	2,4%	6,8%	4,1%	0,3%	36,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	51,6%	3,2%	4,4%	4,4%	0,8%	35,6%
	Od 3 do 5 rokov	53,1%	1,0%	6,1%	2,0%	0,0%	37,8%
	Od 6 do 9 rokov	39,4%	1,5%	12,1%	4,5%	0,0%	42,4%
	10 a viac rokov	47,1%	1,9%	8,2%	3,6%	0,5%	38,7%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	40,3%	1,0%	5,0%	4,0%	1,5%	48,3%
	Od 20 001 do 50 000 €	42,5%	1,6%	9,7%	2,2%	0,0%	44,1%
	Od 50 001 do 100 000 €	53,6%	2,6%	9,3%	3,6%	0,0%	30,9%
	Od 100 001 do 500 000 €	49,3%	2,7%	5,9%	5,5%	0,0%	36,5%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	53,4%	4,3%	6,0%	3,4%	0,9%	31,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	58,3%	0,0%	8,3%	2,4%	1,2%	29,8%
Vývoz	Áno	52,7%	4,0%	8,8%	3,3%	0,4%	30,8%
	Nie	46,6%	1,4%	6,7%	3,9%	0,6%	40,9%

Úver na nákup výrobných technológií preferujú malé podniky (44,8%), ďalej MSP v sektore priemysel (50,8%), najmä z Prešovského kraja (42,7%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (42,4%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (48,8%), vykonávajúci export (42,5%). Grant/dotáciu preferujú malé podniky (17,6%), predovšetkým MSP v sektore pôdohospodárstvo (24,2%), z Trnavského kraja (26,9%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (17,4%), vykonávajúci export (17,9%).

Tabuľka 19 **Aké zdroje externého financovania preferujete na nákup výrobných technológií**

Riadkové %		Úver	Záruka	Grant / dotácia	Kapitálové financovanie	Emisia dlhopisov	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**36,7%**	**1,7%**	**15,4%**	**4,8%**	**0,2%**	**41,2%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	34,7%	1,6%	16,1%	4,2%	0,1%	43,3%
	Malý podnik (10-49)	44,8%	1,0%	17,6%	5,2%	0,0%	31,4%
	Stredný podnik (50-249)	33,7%	4,0%	5,9%	7,9%	1,0%	47,5%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	39,4%	6,1%	24,2%	0,0%	0,0%	30,3%
	Priemysel	50,8%	2,3%	13,1%	6,2%	0,0%	27,7%
	Stavebníctvo	37,1%	1,4%	14,3%	6,4%	0,0%	40,7%
	Obchod	35,5%	1,8%	16,0%	4,1%	0,6%	42,0%
	Doprava, informácie	40,6%	3,0%	14,9%	2,0%	0,0%	39,6%
	Ubytovanie a stravovanie	32,4%	0,0%	20,6%	11,8%	0,0%	35,3%
	Obchodné služby	30,5%	1,3%	16,5%	4,1%	0,3%	47,3%
	Ostatné služby	35,9%	0,0%	10,3%	6,4%	0,0%	47,4%
Kraj sídla	Bratislavský	37,5%	1,7%	12,5%	5,6%	0,0%	42,7%
	Trnavský	23,7%	0,0%	26,9%	3,2%	0,0%	46,2%
	Nitriansky	34,9%	1,8%	19,3%	5,5%	0,9%	37,6%
	Trenčiansky	38,8%	1,2%	15,3%	2,4%	0,0%	42,4%
	Banskobystrický	41,9%	1,2%	11,6%	3,5%	1,2%	40,7%
	Žilinský	36,7%	3,3%	15,0%	6,7%	0,0%	38,3%
	Prešovský	42,7%	1,8%	14,5%	7,3%	0,0%	33,6%
	Košický	35,8%	1,8%	13,8%	1,8%	0,0%	46,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	30,0%	2,0%	14,4%	5,2%	0,4%	48,0%
	MSP - právnické osoby	38,9%	1,6%	15,7%	4,7%	0,1%	38,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	40,8%	2,8%	16,8%	4,8%	0,0%	34,8%
	Od 3 do 5 rokov	36,7%	1,0%	11,2%	2,0%	0,0%	49,0%
	Od 6 do 9 rokov	42,4%	0,0%	10,6%	7,6%	1,5%	37,9%
	10 a viac rokov	34,3%	1,5%	16,0%	4,9%	0,2%	43,0%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	31,8%	2,0%	14,9%	6,5%	0,0%	44,8%
	Od 20 001 do 50 000 €	24,7%	1,6%	17,2%	3,8%	0,5%	52,2%
	Od 50 001 do 100 000 €	40,2%	1,5%	13,9%	4,1%	0,0%	40,2%
	Od 100 001 do 500 000 €	42,0%	1,8%	17,4%	4,1%	0,0%	34,7%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	39,7%	2,6%	13,8%	3,4%	0,9%	39,7%
	Viac ako 2 000 0000 €	48,8%	0,0%	13,1%	8,3%	0,0%	29,8%
Vývoz	Áno	42,5%	1,5%	17,9%	4,0%	0,7%	33,3%
	Nie	34,5%	1,8%	14,4%	5,1%	0,0%	44,2%

Na expanziu na zahraničné trhy preferujú formu úveru najmä stredné podniky (27,7%), podnikajúci v sektore doprava, informácie (30,7%), z Bratislavského kraja (25,0%), MSP-PO (22,8%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (31,8%), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (26,3%), resp. nad 2 mil. eur (26,2%). Grant/dotáciu preferujú na expanziu na zahraničné trhy malé podniky (15,2%), firmy v sektore pôdohospodárstvo (15,2%),

z Trnavského kraja (16,1%), s priemernými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur (14,7%), vykonávajúci export (13,2%).

Tabuľka 20 **Aké zdroje externého financovania preferujete na expanziu na zahraničné trhy /zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce**

Riadkové %		Úver	Záruka	Grant / dotácia	Kapitálové financovanie	Emisia dlhopisov	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**21,8%**	**5,1%**	**11,7%**	**4,9%**	**0,2%**	**56,3%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	21,8%	4,6%	10,6%	4,9%	0,0%	58,1%
	Malý podnik (10-49)	19,0%	6,7%	15,2%	2,4%	0,5%	56,2%
	Stredný podnik (50-249)	27,7%	5,0%	11,9%	9,9%	1,0%	44,6%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	15,2%	6,1%	15,2%	3,0%	0,0%	60,6%
	Priemysel	29,2%	4,6%	11,5%	6,9%	0,0%	47,7%
	Stavebníctvo	21,4%	6,4%	7,1%	5,0%	0,0%	60,0%
	Obchod	22,5%	4,7%	8,3%	3,6%	1,2%	59,8%
	Doprava, informácie	30,7%	6,9%	10,9%	5,0%	0,0%	46,5%
	Ubytovanie a stravovanie	23,5%	2,9%	14,7%	0,0%	0,0%	58,8%
	Obchodné služby	15,9%	4,4%	14,9%	5,7%	0,0%	59,0%
	Ostatné služby	23,1%	5,1%	12,8%	3,8%	0,0%	55,1%
Kraj sídla	Bratislavský	25,0%	6,9%	10,4%	4,9%	0,0%	52,8%
	Trnavský	12,9%	5,4%	16,1%	1,1%	0,0%	64,5%
	Nitriansky	22,0%	3,7%	14,7%	5,5%	0,9%	53,2%
	Trenčiansky	23,5%	3,5%	5,9%	5,9%	0,0%	61,2%
	Banskobystrický	23,3%	3,5%	11,6%	4,7%	1,2%	55,8%
	Žilinský	16,7%	4,2%	14,2%	5,0%	0,0%	60,0%
	Prešovský	23,6%	5,5%	11,8%	5,5%	0,0%	53,6%
	Košický	22,0%	4,6%	10,1%	6,4%	0,0%	56,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	18,8%	4,4%	10,8%	3,2%	0,0%	62,8%
	MSP - právnické osoby	22,8%	5,3%	12,0%	5,5%	0,3%	54,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	18,0%	6,4%	12,8%	5,6%	0,0%	57,2%
	Od 3 do 5 rokov	21,4%	6,1%	10,2%	3,1%	1,0%	58,2%
	Od 6 do 9 rokov	31,8%	3,0%	13,6%	3,0%	0,0%	48,5%
	10 a viac rokov	22,4%	4,6%	11,3%	5,1%	0,2%	56,5%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	18,9%	4,0%	9,5%	6,5%	0,0%	61,2%
	Od 20 001 do 50 000 €	18,8%	5,4%	10,2%	2,7%	0,0%	62,9%
	Od 50 001 do 100 000 €	26,3%	7,2%	11,9%	2,6%	0,0%	52,1%
	Od 100 001 do 500 000 €	22,4%	5,5%	13,2%	4,1%	0,0%	54,8%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	19,8%	2,6%	14,7%	8,6%	1,7%	52,6%
	Viac ako 2 000 0000 €	26,2%	4,8%	11,9%	8,3%	0,0%	48,8%
Vývoz	Áno	23,1%	6,2%	13,2%	8,8%	0,7%	48,0%
	Nie	21,3%	4,7%	11,1%	3,4%	0,0%	59,4%

Grant/dotáciu na výskumno-vývojovú činnosť preferujú MSP najmä v sektore pôdohospodárstvo (30,3%), z Trnavského kraja (26,9%), podnikajúci menej ako 3 roky (23,6%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (23,3%), vykonávajúci export (26,7%). Úver na výskumno-vývojovú činnosť preferujú malé podniky (19,0%), MSP v sektore priemysel (20,8%), resp. stavebníctvo (20,7%) a ubytovanie a stravovanie (20,6%),

z Prešovského kraja (23,6%), MSP-PO (18,5%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (25,0%), vykonávajúci export (20,1%).

Tabuľka 21 **Aké zdroje externého financovania preferujete na výskumno-vývojovú činnosť**

Riadkové %		Úver	Záruka	Grant / dotácia	Kapitálové financovanie	Emisia dlhopisov	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**17,5%**	**8,0%**	**20,2%**	**1,2%**	**0,4%**	**52,7%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	17,3%	8,7%	20,9%	0,7%	0,4%	52,0%
	Malý podnik (10-49)	19,0%	8,1%	18,6%	1,9%	0,5%	51,9%
	Stredný podnik (50-249)	15,8%	3,0%	18,8%	3,0%	0,0%	59,4%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	9,1%	30,3%	0,0%	0,0%	48,5%
	Priemysel	20,8%	9,2%	21,5%	3,8%	0,8%	43,8%
	Stavebníctvo	20,7%	7,1%	12,9%	0,7%	0,0%	58,6%
	Obchod	18,3%	5,9%	20,7%	0,6%	0,0%	54,4%
	Doprava, informácie	18,8%	13,9%	17,8%	2,0%	0,0%	47,5%
	Ubytovanie a stravovanie	20,6%	14,7%	5,9%	0,0%	0,0%	58,8%
	Obchodné služby	15,2%	7,3%	22,2%	0,6%	0,6%	54,0%
	Ostatné služby	12,8%	3,8%	26,9%	1,3%	1,3%	53,8%
Kraj sídla	Bratislavský	18,4%	6,9%	18,4%	1,7%	0,3%	54,2%
	Trnavský	11,8%	2,2%	26,9%	0,0%	0,0%	59,1%
	Nitriansky	18,3%	11,9%	21,1%	0,9%	0,0%	47,7%
	Trenčiansky	23,5%	8,2%	22,4%	0,0%	0,0%	45,9%
	Banskobystrický	17,4%	7,0%	20,9%	2,3%	0,0%	52,3%
	Žilinský	15,8%	7,5%	21,7%	1,7%	0,8%	52,5%
	Prešovský	23,6%	10,9%	14,5%	1,8%	1,8%	47,3%
	Košický	10,1%	10,1%	20,2%	0,0%	0,0%	59,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	14,4%	6,4%	19,2%	0,8%	0,8%	58,4%
	MSP - právnické osoby	18,5%	8,5%	20,5%	1,3%	0,3%	50,8%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	16,8%	8,4%	23,6%	1,2%	0,4%	49,6%
	Od 3 do 5 rokov	14,3%	6,1%	18,4%	1,0%	0,0%	60,2%
	Od 6 do 9 rokov	24,2%	7,6%	19,7%	3,0%	0,0%	45,5%
	10 a viac rokov	17,6%	8,2%	19,1%	1,0%	0,5%	53,6%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	13,4%	9,0%	21,4%	0,5%	0,5%	55,2%
	Od 20 001 do 50 000 €	18,8%	6,5%	18,8%	0,5%	1,1%	54,3%
	Od 50 001 do 100 000 €	20,1%	8,2%	19,1%	0,5%	0,0%	52,1%
	Od 100 001 do 500 000 €	14,2%	11,4%	23,3%	0,9%	0,5%	49,8%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	25,0%	5,2%	18,1%	1,7%	0,0%	50,0%
	Viac ako 2 000 0000 €	16,7%	3,6%	17,9%	6,0%	0,0%	56,0%
Vývoz	Áno	20,1%	6,6%	26,7%	2,9%	0,0%	43,6%
	Nie	16,5%	8,5%	17,7%	0,6%	0,6%	56,1%

Na kúpu inej spoločnosti najviac preferujú mikropodniky úver (36,3%), ďalej podnikajúci v sektore pôdohospodárstvo (42,4%), z Prešovského kraja (41,8%), MSP-PO (38,1%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (39,8%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (44,0%), vykonávajúci export (40,7%). Kapitálové financovanie preferujú stredné podniky (10,9%), v sektore ubytovanie a stravovanie (20,6%), z Nitrianskeho kraja (15,6%), resp. Žilinského kraja (15,0%), FO-podnikatelia (10,0%), podnikajúci menej ako 3 roky (12,4%), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (11,9%), resp. nad 2 mil eur.

Tabuľka 22 **Aké zdroje externého financovania preferujete na kúpu spoločnosti**

Riadkové %		Úver	Záruka	Grant / dotácia	Kapitálové financovanie	Emisia dlhopisov	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**35,5%**	**0,7%**	**3,4%**	**9,3%**	**1,3%**	**49,8%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	36,3%	0,6%	3,2%	10,2%	1,0%	48,8%
	Malý podnik (10-49)	33,8%	0,5%	3,8%	5,7%	1,9%	54,3%
	Stredný podnik (50-249)	33,7%	2,0%	4,0%	10,9%	2,0%	47,5%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	42,4%	0,0%	0,0%	15,2%	3,0%	39,4%
	Priemysel	36,9%	1,5%	1,5%	13,8%	2,3%	43,8%
	Stavebníctvo	31,4%	0,0%	6,4%	10,7%	0,7%	50,7%
	Obchod	31,4%	0,0%	2,4%	10,1%	2,4%	53,8%
	Doprava, informácie	39,6%	1,0%	3,0%	6,9%	0,0%	49,5%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	2,9%	2,9%	20,6%	0,0%	35,3%
	Obchodné služby	36,8%	1,0%	3,8%	6,0%	1,0%	51,4%
	Ostatné služby	34,6%	0,0%	3,8%	6,4%	1,3%	53,8%
Kraj sídla	Bratislavský	37,2%	1,0%	2,4%	7,3%	1,4%	50,7%
	Trnavský	29,0%	1,1%	2,2%	7,5%	1,1%	59,1%
	Nitriansky	27,5%	0,0%	5,5%	15,6%	0,9%	50,5%
	Trenčiansky	38,8%	0,0%	2,4%	8,2%	0,0%	50,6%
	Banskobystrický	33,7%	1,2%	3,5%	4,7%	3,5%	53,5%
	Žilinský	33,3%	1,7%	4,2%	15,0%	0,0%	45,8%
	Prešovský	41,8%	0,0%	3,6%	10,9%	1,8%	41,8%
	Košický	39,4%	0,0%	4,6%	6,4%	1,8%	47,7%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	27,6%	0,0%	4,4%	10,0%	1,6%	56,4%
	MSP - právnické osoby	38,1%	0,9%	3,1%	9,1%	1,2%	47,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	37,6%	0,0%	4,8%	12,4%	2,0%	43,2%
	Od 3 do 5 rokov	39,8%	0,0%	3,1%	4,1%	1,0%	52,0%
	Od 6 do 9 rokov	34,8%	3,0%	4,5%	10,6%	0,0%	47,0%
	10 a viac rokov	34,0%	0,9%	2,7%	8,7%	1,2%	52,6%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	34,8%	0,0%	3,5%	9,5%	1,5%	50,7%
	Od 20 001 do 50 000 €	30,6%	0,5%	3,8%	10,2%	0,0%	54,8%
	Od 50 001 do 100 000 €	38,7%	1,0%	2,6%	11,9%	1,5%	44,3%
	Od 100 001 do 500 000 €	34,7%	1,4%	3,2%	6,4%	1,8%	52,5%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	34,5%	0,9%	4,3%	6,9%	2,6%	50,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	44,0%	0,0%	3,6%	11,9%	0,0%	40,5%
Vývoz	Áno	40,7%	1,1%	3,3%	7,7%	1,1%	46,2%
	Nie	33,6%	0,6%	3,4%	9,9%	1,4%	51,2%

3.15. Aké sú podľa Vás hlavné dôvody nedostatočného využívania kapitálového financovania/ rizikového kapitálu?

Hlavným dôvodom nedostatočného využívania kapitálového financovania je podľa takmer polovice oslovených malých a stredných podnikateľov nedostatok informácií o možnostiach získania kapitálového financovania (47,8%). Druhým najčastejším dôvodom podľa oslovených MSP je nedostatočný rozvojový potenciál/ziskovosť podniku (20,2%). Menej ako desatina MSP (7,0%) uviedla za dôvod nedostatočné portfólio nástrojov kapitálového financovania. 6,4% MSP uviedlo, že je to neochota poskytnúť majetkovú účasť a právach na ovládnutí podniku. V porovnaní s prieskumom 2021 vzrástol počet podnikateľov o 4,3 percentuálneho bodu, ktorí za hlavný dôvod nedostatočného využívania kapitálového financovania uviedli nedostatok informácií o možnostiach získania kapitálového financovania. Na druhej strane klesol o 6,8 percentuálneho bodu počet podnikateľov, ktorí za dôvod uviedli nedostatočný rozvojový potenciál/ziskovosť podniku. Takisto klesol počet MSP, ktorí za dôvod videli nedostatočné portfólio nástrojov kapitálového financovania o 4,8 percentuálneho bodu.

Graf 26 **Hlavné dôvody nedostatočného využívania kapitálového financovania/rizikového kapitálu**

N=1000 respondentov

Nedostatok informácií o možnostiach získania kapitálového financovania uviedli predovšetkým stredné podniky (54,5%), v sektore doprava, informácie (52,5%), najmä z Košického kraja (56,0%), MSP-PO (50,1%), podnikajúci menej ako 3 rokov (52,8%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (58,4%), vykonávajúci export (52,7%). Nedostatočný rozvojový potenciál/ziskovosť podniku uviedli za dôvod najmä stredné podniky (23,8%), v sektore priemysel (25,4%), najmä zo Žilinského kraja (25,8,%), FO-podnikatelia (24,4%), s priemernými tržbami viac ako 2 mil. eur (28,6%). Dôvod nedostatočné portfólio nástrojov kapitálového financovania uviedlo 7,7% mikropodnikov, ďalej MSP v sektore pôdohospodárstvo (9,1%), z Bratislavského (9,4%), resp. Banskobystrického (9,3%)

kraja, MSP-PO (7,9%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (12,1%). Neochotu poskytnúť majetkovú účasť a práva na ovládnutí podniku uviedlo za dôvod 7,1% malých podnikov, podnikajúci v sektore ubytovanie a stravovanie (11,8%), z Žilinského kraja (9,2%), MSP-PO (6,7%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (7,3%).

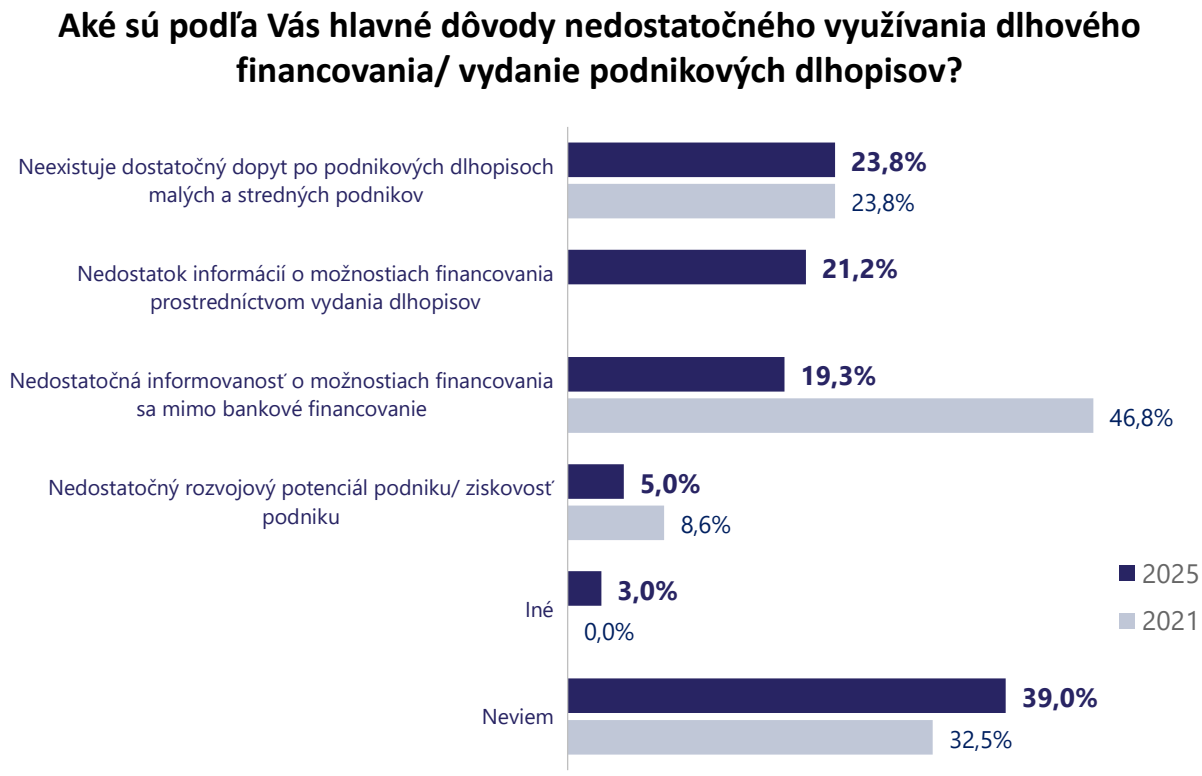
Tabuľka 23 **Hlavné dôvody nedostatočného využívania kapitálového financovania/ rizikového kapitálu**

Riadkové %		Nedostatok informácií o možnostiach získania kapitálového financovania	Nedostatočný rozvojový potenciál podniku/ ziskovosť podniku	Nedostatočné portfólio nástrojov kapitálového financovania	Neochota poskytnúť majetkovú účasť a práva na ovládaní podniku	Iné	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**47,8%**	**20,2%**	**7,0%**	**6,4%**	**2,8%**	**24,6%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	46,4%	19,2%	7,7%	6,5%	2,2%	26,3%
	Malý podnik (10-49)	49,0%	21,9%	5,2%	7,1%	5,2%	20,0%
	Stredný podnik (50-249)	54,5%	23,8%	5,9%	4,0%	2,0%	22,8%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	48,5%	15,2%	9,1%	0,0%	0,0%	36,4%
	Priemysel	50,0%	25,4%	8,5%	5,4%	3,1%	17,7%
	Stavebníctvo	45,7%	20,7%	5,0%	6,4%	2,9%	25,7%
	Obchod	46,7%	20,1%	7,1%	8,3%	1,2%	26,0%
	Doprava, informácie	52,5%	17,8%	6,9%	6,9%	5,0%	22,8%
	Ubytovanie a stravovanie	35,3%	23,5%	5,9%	11,8%	0,0%	32,4%
	Obchodné služby	49,5%	19,4%	7,6%	6,3%	2,9%	23,8%
	Ostatné služby	42,3%	17,9%	5,1%	3,8%	5,1%	28,2%
Kraj sídla	Bratislavský	47,2%	17,0%	9,4%	7,6%	2,8%	25,7%
	Trnavský	46,2%	11,8%	5,4%	2,2%	3,2%	34,4%
	Nitriansky	48,6%	21,1%	3,7%	5,5%	3,7%	22,9%
	Trenčiansky	45,9%	22,4%	7,1%	7,1%	3,5%	27,1%
	Banskobystrický	44,2%	25,6%	9,3%	3,5%	2,3%	25,6%
	Žilinský	50,8%	25,8%	6,7%	9,2%	1,7%	20,0%
	Prešovský	42,7%	22,7%	4,5%	8,2%	1,8%	24,5%
	Košický	56,0%	20,2%	6,4%	4,6%	3,7%	17,4%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	40,8%	24,4%	4,4%	5,6%	2,8%	29,2%
	MSP - právnické osoby	50,1%	18,8%	7,9%	6,7%	2,8%	23,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	52,8%	20,0%	6,8%	4,4%	2,0%	22,4%
	Od 3 do 5 rokov	49,0%	20,4%	10,2%	6,1%	3,1%	21,4%
	Od 6 do 9 rokov	42,4%	18,2%	12,1%	9,1%	1,5%	19,7%
	10 a viac rokov	46,1%	20,5%	6,0%	7,0%	3,2%	26,6%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	41,3%	22,4%	6,5%	6,5%	2,5%	29,9%
	Od 20 001 do 50 000 €	44,1%	21,5%	8,1%	5,9%	2,2%	24,2%
	Od 50 001 do 100 000 €	44,8%	15,5%	8,2%	5,7%	2,1%	30,9%
	Od 100 001 do 500 000 €	58,4%	16,0%	6,4%	7,3%	3,7%	16,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	49,1%	24,1%	7,8%	6,0%	2,6%	25,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	48,8%	28,6%	3,6%	7,1%	4,8%	19,0%
Vývoz	Áno	52,7%	20,1%	7,3%	7,3%	2,9%	22,7%
	Nie	45,9%	20,2%	6,9%	6,1%	2,8%	25,3%

3.16. Aké sú podľa Vás hlavné dôvody nedostatočného využívania dlhového financovania/ vydanie podnikových dlhopisov?

Hlavným dôvodom nedostatočného využívania vydávania podnikových dlhopisov je podľa MSP neexistujúci dostatočný dopyt po podnikových dlhopisoch malých a stredných podnikateľov (23,8%). Druhým najčastejším dôvodom je nedostatok informácií o možnostiach prostredníctvom vydania dlhopisov (21,2%). Tretím dôvodom je nedostatočná informovanosť o možnostiach financovania sa mimo bankové financovanie (19,3%). 5,0% MSP vidí za dôvod nedostatočný rozvojový potenciál podniku. 39,0% MSP nevedelo odpovedať. Najčastejšie iné odpovede boli, že to respondentov nezaujíma, nevyznajú sa v tom alebo o to nemajú záujem. V porovnaní s prieskumom 2021 sa znížil podiel podnikateľov o 27,5 percentuálneho bodu, ktorí za hlavný dôvod nedostatočného využívania dlhového financovania uviedli nedostatočnú informovanosť o možnostiach financovania sa mimo bankové financovanie a taktiež klesol podiel tých, ktorí uvádzali nedostatočný rozvojový potenciál podniku, resp. ziskovosť podniku o 3,6 percentuálneho bodu. Na druhej strane stúpol podiel tých, ktorí sa nevedeli vyjadriť k tejto otázke a to o 6,5 percentuálneho bodu.

Graf 27 **Hlavné dôvody nedostatočného využívania dlhového financovania**

N=1000 respondentov

Najčastejšie stredné podniky (25,7%) uviedli, že neexistuje dostatočný dopyt po podnikových dlhopisoch MSP, ďalej hlavne MSP v sektore priemyslu (30,0%), najmä zo Žilinského kraja (29,2%), MSP-PO (24,5%), podnikajúci od 3 do 6 rokov (33,3%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (33,3%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2. mil. eur (33,3%), vykonávajúci export (25,3%). Nedostatok informácií o možnostiach financovania prostredníctvom dlhopisov majú MSP najmä v sektore

ubytovanie a stravovanie (29,4%), ďalej najmä firmy z Košického kraja (24,8%), resp. Trnavského kraja (24,7%), MSP-PO (22,4%), podnikajúci od 3 do 6 rokov (24,2%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur (30,2%), vykonávajúci export (25,6%). Nedostatočnú informovanosť financovania sa, mimo bankové financovanie majú stredné podniky (20,8%), MSP v sektore obchodné služby (21,9%), najmä z Bratislavského kraja (21,9%), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (24,7%). Nedostatočný rozvojový potenciál majú stredné podniky (7,9%), MSP v sektore doprava, informácie (7,9%), z Banskobystrického kraja (8,1%), podnikajúci menej ako 3 roky (7,2%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (8,2%), vykonávajúci export (7,0%).

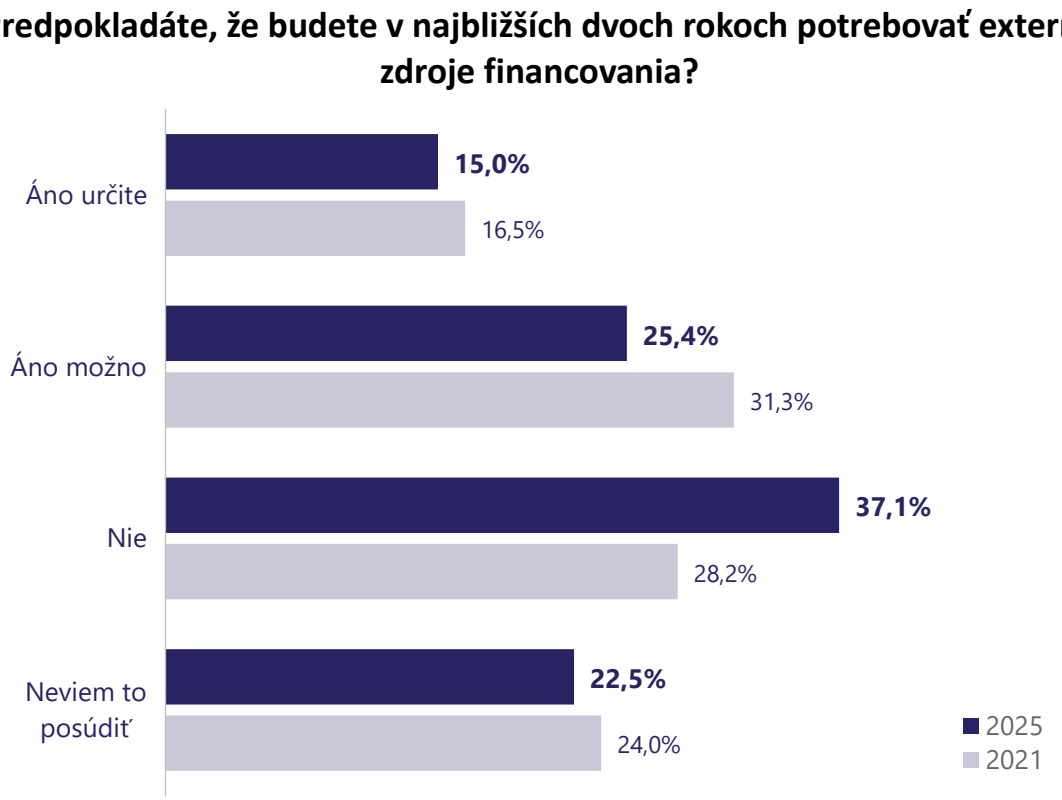
Tabuľka 24 **Hlavné dôvody nedostatočného využívania dlhového financovania**

Riadkové %		Neexistuje dostatočný dopyt po podnikových dlhopisoch malých a stredných podnikov	Nedostatok informácií o možnostiach financovania prostredníctvom vydania dlhopisov	Nedostatočná informovanosť o možnostiach financovania sa mimo bankové financovanie	Nedostatočný rozvojový potenciál podniku/ ziskovosť podniku	Iné	Neviem
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**23,8%**	**21,2%**	**19,3%**	**5,0%**	**3,0%**	**39,0%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	23,1%	21,0%	19,6%	4,6%	3,6%	39,2%
	Malý podnik (10-49)	25,2%	21,9%	17,6%	4,8%	1,9%	39,0%
	Stredný podnik (50-249)	25,7%	20,8%	20,8%	7,9%	1,0%	37,6%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	18,2%	12,1%	12,1%	6,1%	9,1%	48,5%
	Priemysel	30,0%	16,9%	12,3%	5,4%	2,3%	40,8%
	Stavebníctvo	22,1%	20,0%	21,4%	4,3%	2,9%	41,4%
	Obchod	20,7%	23,7%	21,3%	5,3%	3,6%	37,3%
	Doprava, informácie	26,7%	21,8%	19,8%	7,9%	2,0%	31,7%
	Ubytovanie a stravovanie	23,5%	29,4%	20,6%	5,9%	0,0%	38,2%
	Obchodné služby	23,5%	23,2%	21,9%	4,4%	2,5%	37,8%
	Ostatné služby	23,1%	16,7%	14,1%	2,6%	5,1%	46,2%
Kraj sídla	Bratislavský	23,3%	21,9%	21,9%	5,2%	2,1%	39,6%
	Trnavský	15,1%	24,7%	20,4%	6,5%	7,5%	35,5%
	Nitriansky	22,0%	19,3%	17,4%	6,4%	1,8%	42,2%
	Trenčiansky	22,4%	20,0%	14,1%	3,5%	1,2%	44,7%
	Banskobystrický	24,4%	20,9%	15,1%	8,1%	2,3%	37,2%
	Žilinský	29,2%	17,5%	20,0%	4,2%	1,7%	40,8%
	Prešovský	25,5%	20,0%	19,1%	5,5%	3,6%	38,2%
	Košický	27,5%	24,8%	20,2%	0,9%	5,5%	33,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	21,6%	17,6%	20,0%	3,2%	4,4%	45,2%
	MSP - právnické osoby	24,5%	22,4%	19,1%	5,6%	2,5%	36,9%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	25,2%	22,0%	18,8%	7,2%	1,6%	37,6%
	Od 3 do 5 rokov	22,4%	19,4%	18,4%	3,1%	3,1%	41,8%
	Od 6 do 9 rokov	33,3%	24,2%	21,2%	0,0%	1,5%	33,3%
	10 a viac rokov	22,4%	20,8%	19,5%	4,9%	3,8%	39,8%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	20,9%	17,4%	14,9%	2,0%	5,0%	49,3%
	Od 20 001 do 50 000 €	24,2%	16,1%	18,8%	2,7%	3,8%	41,9%
	Od 50 001 do 100 000 €	19,1%	23,2%	24,7%	6,2%	2,1%	36,6%
	Od 100 001 do 500 000 €	26,0%	23,7%	20,1%	8,2%	1,4%	32,4%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	25,0%	30,2%	17,2%	6,0%	1,7%	36,2%
	Viac ako 2 000 0000 €	33,3%	17,9%	19,0%	4,8%	4,8%	34,5%
Vývoz	Áno	25,3%	25,6%	18,7%	7,0%	0,4%	36,6%
	Nie	23,2%	19,5%	19,5%	4,3%	4,0%	39,9%

3.17. Predpokladáte, že budete v najbližších dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania?

40,4% MSP predpokladá, že bude v najbližších rokoch potrebovať externé zdroje financovania, z toho až 15,0% podnikateľov uviedlo že určite bude potrebovať externé zdroje financovania a 25,4%, že ich možno bude potrebovať. 37,1% MSP nebude potrebovať externé zdroje financovania. V porovnaní s prieskumom 2021 klesol počet MSP podnikateľov, ktorí budú v najbližších dvoch rokov potrebovať externé financovanie o 7,4 percentuálneho bodu a na druhej strane vzrástol počet MSP, ktorí nebudú potrebovať externé zdroje financovania o 8,9 percentuálneho bodu.

Graf 28 **Predpoklad potreby externých zdrojov financovania**

N=1000 respondentov

Viac ako polovica malých podnikov (57,2%), ďalej MSP v sektore pôdohospodárstvo (60,6%) uviedla, že bude potrebovať externé zdroje v najbližších rokoch. Najviac budú potrebovať externé zdroje podnikatelia z Košického kraja (46,7%) a Nitrianskeho kraja (42,3%), MSP-PO (47,7%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur (60,4%), vykonávajúci export (45,8%). Určite budú potrebovať externé zdroje malé a stredné podniky (24,8%), ďalej MSP v sektore pôdohospodárstvo (27,3%), z Banskobystrického (18,6%), resp. Košického (18,3%) kraja, MSP-PO (18,5%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 000 000 eur (32,8%), vykonávajúci export (27,1%). Externé zdroje nebudú potrebovať predovšetkým mikropodniky (42,4%), podnikajúci v sektore ostatné služby (44,9%), z Trnavského kraja (47,3%), FO-podnikatelia (56,4%), podnikajúci 10 a viac rokov (38,6%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (52,7%).

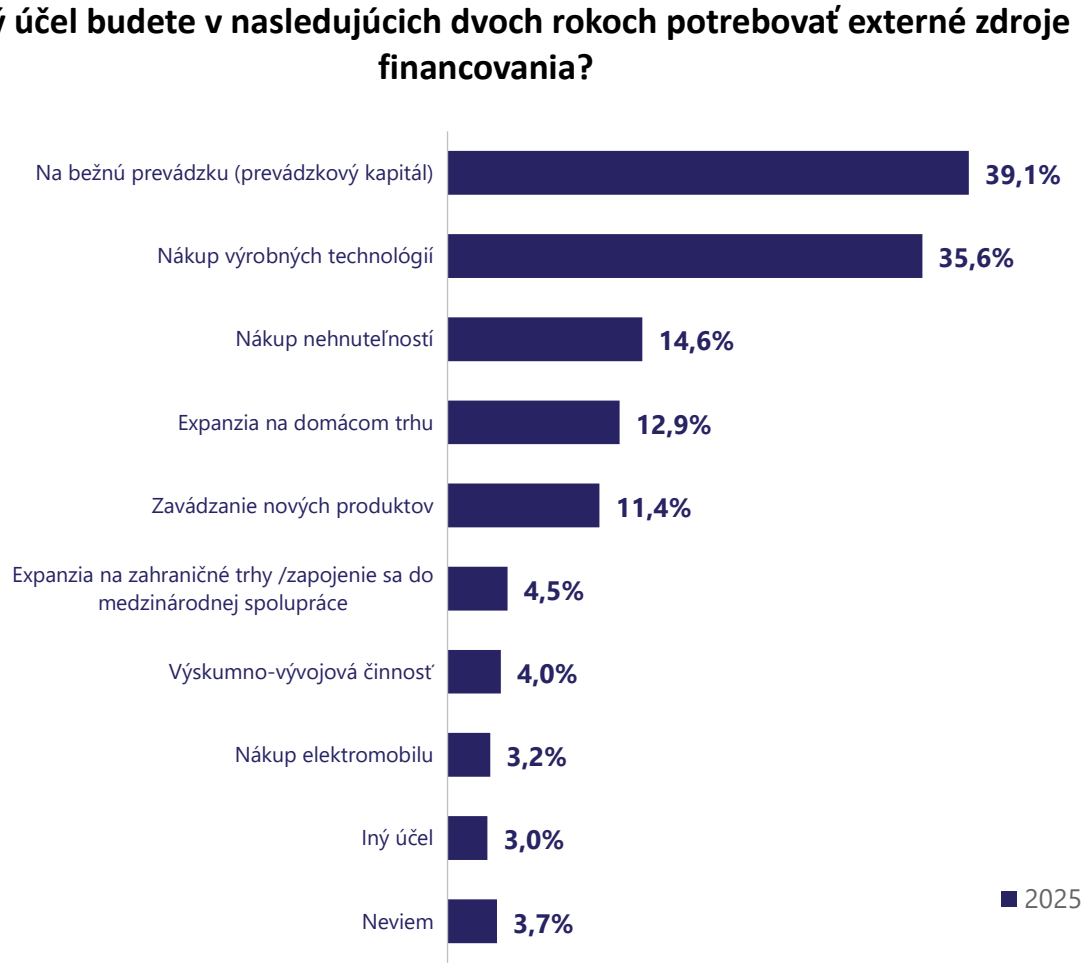
Tabuľka 25 **Predpoklad potreby externých zdrojov financovania**

Riadkové %		Áno určite	Áno možno	Nie	Neviem to posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**15,0%**	**25,4%**	**37,1%**	**22,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	10,6%	22,6%	42,4%	24,4%
	Malý podnik (10-49)	24,8%	32,4%	23,8%	19,0%
	Stredný podnik (50-249)	24,8%	29,7%	28,7%	16,8%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	27,3%	33,3%	27,3%	12,1%
	Priemysel	10,8%	31,5%	30,8%	26,9%
	Stavebníctvo	18,6%	22,1%	36,4%	22,9%
	Obchod	15,4%	26,6%	37,3%	20,7%
	Doprava, informácie	20,8%	25,7%	36,6%	16,8%
	Ubytovanie a stravovanie	26,5%	29,4%	23,5%	20,6%
	Obchodné služby	12,7%	21,9%	40,6%	24,8%
	Ostatné služby	6,4%	26,9%	44,9%	21,8%
Kraj sídla	Bratislavský	15,3%	25,7%	38,5%	20,5%
	Trnavský	10,8%	19,4%	47,3%	22,6%
	Nitriansky	17,4%	24,8%	29,4%	28,4%
	Trenčiansky	14,1%	24,7%	29,4%	31,8%
	Banskobystrický	18,6%	19,8%	38,4%	23,3%
	Žilinský	10,8%	32,5%	40,8%	15,8%
	Prešovský	14,5%	24,5%	40,9%	20,0%
	Košický	18,3%	28,4%	29,4%	23,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	4,4%	16,0%	56,4%	23,2%
	MSP - právnické osoby	18,5%	28,5%	30,7%	22,3%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	14,4%	25,6%	35,2%	24,8%
	Od 3 do 5 rokov	16,3%	21,4%	36,7%	25,5%
	Od 6 do 9 rokov	10,6%	30,3%	31,8%	27,3%
	10 a viac rokov	15,5%	25,4%	38,6%	20,5%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	7,5%	22,4%	45,3%	24,9%
	Od 20 001 do 50 000 €	7,0%	18,3%	52,7%	22,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	15,5%	26,8%	34,5%	23,2%
	Od 100 001 do 500 000 €	18,7%	26,5%	30,6%	24,2%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	27,6%	32,8%	17,2%	22,4%
	Viac ako 2 000 0000 €	22,6%	32,1%	33,3%	11,9%
Vývoz	Áno	18,7%	27,1%	33,0%	21,2%
	Nie	13,6%	24,8%	38,7%	23,0%

3.18. Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania?

39,1% MSP bude v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje na financovanie bežnej prevádzky. Na nákup výrobných technológií bude potrebovať externé financovanie 35,6% MSP. Na nákup nehnuteľností bude potrebovať externé zdroje 14,6,% MSP. Štvrtím najčastejším účelom na ktorý budú MSP potrebovať externé zdroje je expanzia na domácom trhu (12,9%). Viac ako desatina MSP (11,4%) bude potrebovať externé zdroje na zavádzanie nových produktov. Menej ako päť percent MSP bude potrebovať externé zdroje na zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce (4,5%), výskumno-vývojovú činnosť (4,0%) a na nákup elektromobilu (3,2%). Ako iné účely boli spomínané kúpa štandardného automobilu, strojov, tovaru resp. materiálu.

Graf 29 **Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania?**

N=404 respondentov, ktorí určite alebo možno budú v najbližších dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania

Na bežnú prevádzku bude potrebovať externé zdroje financovania 45,0% malých podnikov, ďalej predovšetkým MSP v sektore pôdohospodárstvo (50,0%), najmä z Banskobystrického kraja (51,5%), MSP-PO (40,5%), podnikajúci menej ako 3 roky (42,0%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur (49,5%), vykonávajúci export (40,8%). Na nákup nových technológií budúpotrebovať externé financovanie stredné podniky (38,2%), najmä MSP v sektore priemysel (49,1%), hlavne z Banskobystrického kraja (48,5%), MSP-PO (37,4%), podnikajúci menej ako 3 roky (38,0%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (52,2%), vykonávajúci export (45,6%). Na nákup nehnuteľností bude potrebovať externé zdroje financovania 17,5% malých podnikov, podnikajúci v sektore stavebníctvo (28,1%) a ubytovanie a stravovanie (21,1%), najmä z Banskobystrického kraja (21,2%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (27,0%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (17,4%). Na expanziu na domácom trhu budú potrebovať externé zdroje financovania predovšetkým mikropodniky (14,4%), predovšetkým MSP v sektore ubytovanie a stravovanie (21,1%), najmä z Bratislavského kraja (15,3%) a Trenčianskeho kraja (15,2%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (18,5%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (21,3%). Pre zavádzanie nových produktov bude potrebovať externé zdroje financovania 12,7% stredných podnikov, v sektore doprava, informácie (21,3%), najmä z Trenčianskeho kraja (15,2%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (19,1%).

Tabuľka 26 **Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania?**

Riadkové %		Na bežnú prevádzku (prevádzkový kapitál)	Nákup výrobných technológií	Nákup nehnuteľností	Expanzia na domácom trhu	Zavádzanie nových produktov
Celková vzorka	**404 respondentov**	**39,1%**	**35,6%**	**14,6%**	**12,9%**	**11,4%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	37,1%	34,9%	13,5%	14,4%	11,8%
	Malý podnik (10-49)	45,0%	35,8%	17,5%	11,7%	10,0%
	Stredný podnik (50-249)	34,5%	38,2%	12,7%	9,1%	12,7%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	50,0%	30,0%	20,0%	5,0%	5,0%
	Priemysel	34,5%	49,1%	12,7%	9,1%	14,5%
	Stavebníctvo	29,8%	31,6%	28,1%	12,3%	3,5%
	Obchod	46,5%	28,2%	9,9%	16,9%	11,3%
	Doprava, informácie	40,4%	31,9%	12,8%	12,8%	21,3%
	Ubytovanie a stravovanie	47,4%	36,8%	21,1%	21,1%	0,0%
	Obchodné služby	40,4%	36,7%	13,8%	12,8%	11,9%
	Ostatné služby	26,9%	42,3%	0,0%	11,5%	15,4%
Kraj sídla	Bratislavský	36,4%	32,2%	14,4%	15,3%	14,4%
	Trnavský	42,9%	39,3%	14,3%	14,3%	10,7%
	Nitriansky	34,8%	34,8%	17,4%	10,9%	13,0%
	Trenčiansky	33,3%	24,2%	9,1%	15,2%	15,2%
	Banskobystrický	51,5%	48,5%	21,2%	9,1%	9,1%
	Žilinský	36,5%	34,6%	17,3%	9,6%	3,8%
	Prešovský	44,2%	41,9%	14,0%	14,0%	11,6%
	Košický	41,2%	37,3%	9,8%	11,8%	9,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	29,4%	23,5%	11,8%	13,7%	13,7%
	MSP - právnické osoby	40,5%	37,4%	15,0%	12,7%	11,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	42,0%	38,0%	12,0%	10,0%	10,0%
	Od 3 do 5 rokov	40,5%	24,3%	27,0%	10,8%	13,5%
	Od 6 do 9 rokov	37,0%	33,3%	25,9%	18,5%	7,4%
	10 a viac rokov	37,9%	36,7%	12,5%	13,8%	12,1%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	35,0%	28,3%	16,7%	11,7%	8,3%
	Od 20 001 do 50 000 €	31,9%	46,8%	8,5%	21,3%	19,1%
	Od 50 001 do 100 000 €	35,4%	31,7%	15,9%	8,5%	11,0%
	Od 100 001 do 500 000 €	49,5%	30,3%	13,1%	16,2%	7,1%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	42,9%	35,7%	15,7%	11,4%	14,3%
	Viac ako 2 000 0000 €	30,4%	52,2%	17,4%	8,7%	13,0%
Vývoz	Áno	40,8%	45,6%	16,0%	10,4%	11,2%
	Nie	38,4%	31,2%	14,0%	14,0%	11,5%

Pre zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce budú externé zdroje financovania potrebovať predovšetkým malé podniky (6,7%), podnikajúci v sektore priemysel (9,1%), z Košického kraja (7,8%), MSP-PO (4,8%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. (10,9%), vykonávajúci export (8,0%). Na výskumno-vývojovú činnosť budú potrebovať externé zdroje financovania najmä mikropodniky (4,4%), ďalej firmy v sektore doprava, informácie (6,4%), z Nitrianskeho kraja (6,5%), s priemernými ročnými tržbami od 100 001 do 500 000 eur. (5,1%), vykonávajúci export (4,8%). Na nákup elektromobilu budú potrebovať externé

zdroje financovania predovšetkým malé podniky (4,2%), ďalej firmy v sektore doprava, informácie (6,4%), z Košického kraja (7,8%).

Tabuľka 27 **Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania?**

Riadkové %		Expanzia na zahraničné trhy /zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce	Výskumno-vývojová činnosť	Nákup elektromobilu	Iný účel	Neviem
Celková vzorka	**404 respondentov**	**4,5%**	**4,0%**	**3,2%**	**3,0%**	**3,7%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	3,1%	4,4%	3,1%	4,4%	3,9%
	Malý podnik (10-49)	6,7%	2,5%	4,2%	0,0%	3,3%
	Stredný podnik (50-249)	5,5%	5,5%	1,8%	3,6%	3,6%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	0,0%	5,0%	5,0%	0,0%	0,0%
	Priemysel	9,1%	3,6%	3,6%	1,8%	1,8%
	Stavebníctvo	3,5%	3,5%	1,8%	5,3%	1,8%
	Obchod	4,2%	1,4%	2,8%	2,8%	5,6%
	Doprava, informácie	2,1%	6,4%	6,4%	4,3%	2,1%
	Ubytovanie a stravovanie	5,3%	5,3%	0,0%	0,0%	5,3%
	Obchodné služby	5,5%	4,6%	2,8%	2,8%	5,5%
	Ostatné služby	0,0%	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%
Kraj sídla	Bratislavský	5,1%	5,1%	4,2%	0,8%	2,5%
	Trnavský	3,6%	3,6%	3,6%	0,0%	0,0%
	Nitriansky	6,5%	6,5%	2,2%	6,5%	4,3%
	Trenčiansky	0,0%	6,1%	0,0%	6,1%	9,1%
	Banskobystrický	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,1%
	Žilinský	1,9%	1,9%	3,8%	1,9%	3,8%
	Prešovský	7,0%	2,3%	0,0%	4,7%	2,3%
	Košický	7,8%	3,9%	7,8%	5,9%	3,9%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	2,0%	3,9%	3,9%	5,9%	7,8%
	MSP - právnické osoby	4,8%	4,0%	3,1%	2,5%	3,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	5,0%	4,0%	4,0%	4,0%	3,0%
	Od 3 do 5 rokov	0,0%	2,7%	8,1%	0,0%	2,7%
	Od 6 do 9 rokov	0,0%	0,0%	0,0%	7,4%	3,7%
	10 a viac rokov	5,4%	4,6%	2,5%	2,5%	4,2%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	1,7%	3,3%	3,3%	6,7%	6,7%
	Od 20 001 do 50 000 €	4,3%	4,3%	0,0%	2,1%	2,1%
	Od 50 001 do 100 000 €	3,7%	3,7%	1,2%	3,7%	6,1%
	Od 100 001 do 500 000 €	3,0%	5,1%	5,1%	2,0%	3,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	5,7%	4,3%	5,7%	0,0%	2,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	10,9%	2,2%	2,2%	4,3%	0,0%
Vývoz	Áno	8,0%	4,8%	2,4%	2,4%	0,0%
	Nie	2,9%	3,6%	3,6%	3,2%	5,4%

3.19. Aké formy externého financovania predpokladáte využiť v najbližších dvoch rokoch?

V najbližších dvoch rokoch predpokladá viac ako polovica MSP využiť bankový úver (58,7%) ako externú formu financovania. Druhým predpokladaným externým financovaním je pre štvrtinu MSP (25,0%) kontokorent. Leasing je tretím najčastejším predpokladom externého financovania v najbližších rokoch, plánuje ho využiť štvrtina MSP (22,8%). Podporu z verejného sektora ako externé financovanie predpokladá využiť 17,1% malých a stredných podnikateľov. Ostatné pôžičky predpokladá využiť 12,4% MSP. Finančné zdroje od investorov predpokladá využiť MSP (6,4%). V porovnaním s prieskumom 2021 narástol počet MSP, ktorí predpokladajú využiť úver v najbližších rokov o 4,5 percentuálneho bodu ako aj kontokorent o 7,5 percentuálneho bodu. Na druhej strane klesol počet MSP, ktorí predpokladajú využiť podporu z verejného sektora o 10,4 percentuálneho bodu ako aj ostatné pôžičky o 7 percentuálneho bodu a finančné zdroje od investorov o 6,5 percentuálneho bodu.

Graf 30 **Aké formy externého financovania predpokladáte využiť v najbližších dvoch rokoch?**

N=404 respondentov, ktorí určite alebo možno budú v najbližších dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania

Bankový úver predpokladajú využiť hlavne MSP v sektore ostatné služby (69,2%) a ubytovanie a stravovanie (68,4%), najmä z Košického kraja (72,5%), podnikajúci menej ako 3 roky (66,0%). Povolené prečerpanie na bežnom účte plánuje hlavne využiť 29,1% stredných podnikov, ďalej MSP v sektore priemysel (30,9%), z Nitrianskeho kraja (37,0%), MSP-PO (26,9%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (37,0%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (34,8%). Leasing predpokladajú využiť hlavne malé podniky (27,5%), podnikajúci v sektore ostatné služby (26,9%) ako aj obchodné služby (26,6%), z Prešovského kraja (27,9%),

podnikajúci od 3 do 5 rokov (29,7%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (31,4%). Podporu z verejného sektora predpokladajú využiť hlavne malé podniky (23,3%), MSP v sektore pôdohospodárstvo (30,0%), najmä z Banskobystrického kraja (36,4%), MSP-PO (18,7%), podnikajúci menej ako 3 roky (19,0%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (21,7%), vykonávajúci export (24,8%). Ostatné pôžičky predpokladajú využiť predovšetkým stredné podniky (14,5%), ďalej MSP v sektore pôdohospodárstvo (20,0%), zo Žilinského kraja (19,2%), podnikajúci 10 a viac rokov (15,0%), vykonávajúci export (17,6%).

Tabuľka 28 **Aké formy externého financovania predpokladáte využiť?**

Riadkové %		Bankový úver (okrem povoleného prečerpania na bežnom účte)	Povolené prečerpanie na bežnom účte (kontokorent)	Leasing	Podpora z verejného sektora (granty, dotácie, príspevky, návratná pomoc)	Ostatné pôžičky (od príbuzných a priateľov)
Celková vzorka	**404 respondentov**	**58,7%**	**25,0%**	**22,8%**	**17,1%**	**12,4%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	58,5%	22,7%	20,1%	12,7%	11,8%
	Malý podnik (10-49)	59,2%	27,5%	27,5%	23,3%	12,5%
	Stredný podnik (50-249)	58,2%	29,1%	23,6%	21,8%	14,5%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	55,0%	15,0%	25,0%	30,0%	20,0%
	Priemysel	60,0%	30,9%	21,8%	12,7%	12,7%
	Stavebníctvo	63,2%	19,3%	19,3%	7,0%	10,5%
	Obchod	57,7%	28,2%	22,5%	21,1%	7,0%
	Doprava, informácie	59,6%	27,7%	19,1%	14,9%	17,0%
	Ubytovanie a stravovanie	68,4%	15,8%	15,8%	5,3%	10,5%
	Obchodné služby	52,3%	24,8%	26,6%	23,9%	12,8%
	Ostatné služby	69,2%	26,9%	26,9%	11,5%	15,4%
Kraj sídla	Bratislavský	56,8%	26,3%	22,0%	11,0%	13,6%
	Trnavský	53,6%	32,1%	25,0%	10,7%	7,1%
	Nitriansky	63,0%	37,0%	19,6%	17,4%	8,7%
	Trenčiansky	51,5%	21,2%	21,2%	12,1%	3,0%
	Banskobystrický	66,7%	12,1%	27,3%	36,4%	15,2%
	Žilinský	50,0%	23,1%	25,0%	21,2%	19,2%
	Prešovský	55,8%	23,3%	27,9%	23,3%	14,0%
	Košický	72,5%	21,6%	17,6%	15,7%	11,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	52,9%	11,8%	21,6%	5,9%	11,8%
	MSP - právnické osoby	59,5%	26,9%	22,9%	18,7%	12,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	66,0%	23,0%	23,0%	19,0%	10,0%
	Od 3 do 5 rokov	56,8%	18,9%	29,7%	10,8%	5,4%
	Od 6 do 9 rokov	59,3%	37,0%	25,9%	3,7%	7,4%
	10 a viac rokov	55,8%	25,4%	21,3%	18,8%	15,0%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	61,7%	25,0%	21,7%	6,7%	8,3%
	Od 20 001 do 50 000 €	53,2%	25,5%	21,3%	10,6%	14,9%
	Od 50 001 do 100 000 €	54,9%	18,3%	13,4%	19,5%	14,6%
	Od 100 001 do 500 000 €	51,5%	21,2%	23,2%	21,2%	8,1%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	62,9%	31,4%	31,4%	18,6%	15,7%
	Viac ako 2 000 0000 €	76,1%	34,8%	28,3%	21,7%	15,2%
Vývoz	Áno	59,2%	28,0%	24,0%	24,8%	17,6%
	Nie	58,4%	23,7%	22,2%	13,6%	10,0%

Finančné zdroje od investorov predpokladajú využiť predovšetkým malé podniky (7,5%), ďalej MSP v sektore stavebníctvo (12,3%), z Trnavského kraja (14,3%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (8,1%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (8,7%), vykonávajúci export (10,4%).

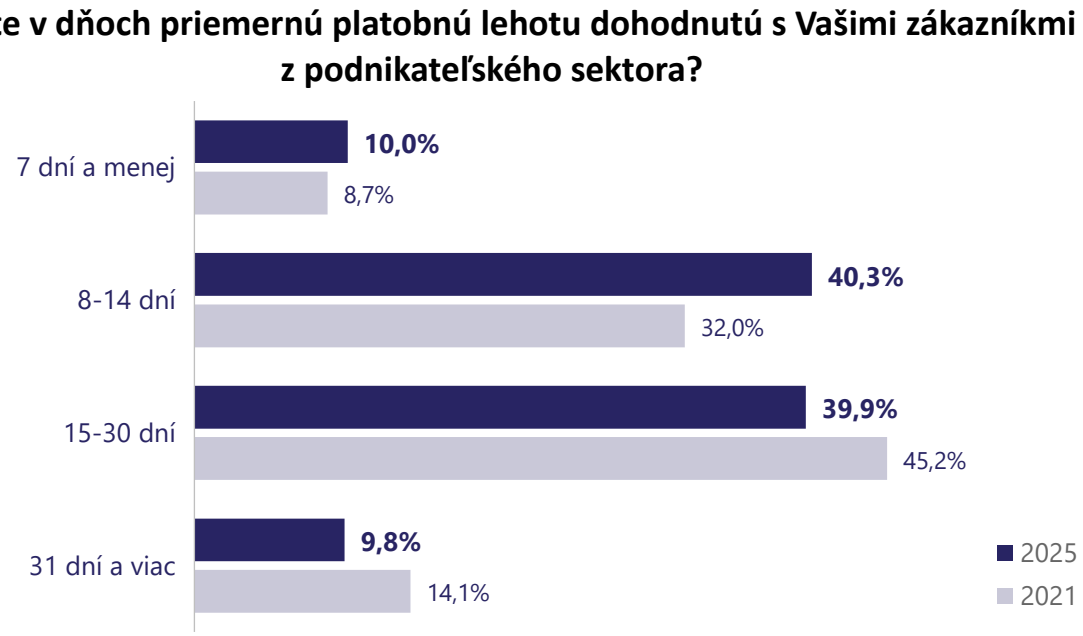
Tabuľka 29 **Aké formy externého financovania predpokladáte využiť?**

Riadkové %		Finančné zdroje od investora/investorov	Pôžičky od podnikov (dodávateľov, odberateľov, partnerských podnikov)	Kapitálové financovanie	Dlhové financovanie (emisia podnikových dlhopisov)	Iné	Neviem
Celková vzorka	**404 respondentov**	**6,4%**	**2,2%**	**2,2%**	**0,5%**	**1,0%**	**5,4%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	5,7%	2,6%	2,2%	0,4%	0,9%	6,6%
	Malý podnik (10-49)	7,5%	2,5%	2,5%	0,8%	1,7%	2,5%
	Stredný podnik (50-249)	7,3%	0,0%	1,8%	0,0%	0,0%	7,3%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	5,0%	10,0%	0,0%	0,0%	0,0%	5,0%
	Priemysel	7,3%	1,8%	1,8%	0,0%	1,8%	10,9%
	Stavebníctvo	12,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,0%
	Obchod	1,4%	1,4%	2,8%	1,4%	0,0%	4,2%
	Doprava, informácie	0,0%	0,0%	2,1%	0,0%	2,1%	6,4%
	Ubytovanie a stravovanie	5,3%	5,3%	10,5%	5,3%	0,0%	10,5%
	Obchodné služby	9,2%	3,7%	2,8%	0,0%	1,8%	2,8%
	Ostatné služby	7,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kraj sídla	Bratislavský	6,8%	3,4%	2,5%	0,8%	0,0%	4,2%
	Trnavský	14,3%	3,6%	0,0%	0,0%	0,0%	3,6%
	Nitriansky	0,0%	4,3%	6,5%	0,0%	4,3%	2,2%
	Trenčiansky	12,1%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	12,1%
	Banskobystrický	3,0%	3,0%	0,0%	0,0%	6,1%	0,0%
	Žilinský	7,7%	0,0%	1,9%	1,9%	0,0%	7,7%
	Prešovský	4,7%	2,3%	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%
	Košický	5,9%	0,0%	2,0%	0,0%	0,0%	9,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	3,9%	2,0%	2,0%	2,0%	0,0%	11,8%
	MSP - právnické osoby	6,8%	2,3%	2,3%	0,3%	1,1%	4,5%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	6,0%	1,0%	3,0%	1,0%	0,0%	4,0%
	Od 3 do 5 rokov	8,1%	5,4%	0,0%	0,0%	0,0%	8,1%
	Od 6 do 9 rokov	3,7%	0,0%	3,7%	0,0%	0,0%	0,0%
	10 a viac rokov	6,7%	2,5%	2,1%	0,4%	1,7%	6,3%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	5,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	8,3%
	Od 20 001 do 50 000 €	4,3%	8,5%	6,4%	2,1%	0,0%	12,8%
	Od 50 001 do 100 000 €	4,9%	3,7%	1,2%	0,0%	1,2%	7,3%
	Od 100 001 do 500 000 €	7,1%	0,0%	2,0%	1,0%	2,0%	4,0%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	8,6%	2,9%	2,9%	0,0%	0,0%	1,4%
	Viac ako 2 000 0000 €	8,7%	0,0%	2,2%	0,0%	2,2%	0,0%
Vývoz	Áno	10,4%	3,2%	4,0%	0,8%	0,8%	1,6%
	Nie	4,7%	1,8%	1,4%	0,4%	1,1%	7,2%

3.20. Uveďte v dňoch priemernú platobnú lehotu dohodnutú s Vašimi zákazníkmi z podnikateľského sektora?

Najčastejšia dohodnutá platobná lehota medzi MSP je 8-14 dní (40,3%). Druhá najčastejšia dohodnutá platobná lehota medzi oslovenými MSP je od 15 do 30 dní, uviedlo to 39,9% MSP. Kratšiu dohodnutú platobnú lehotu 7 dní a menej uviedlo 10% MSP. Dohodnutú platobnú lehotu viac ako mesiac uviedlo 9,8% MSP. V porovnaní s prieskumom 2021 sa skracuje dohodnutá priemerná platobná lehota. Najčastejšia dohodnutá platobná lehota v 2021 bola 15-30 dní, v prieskume 2025 sa stala najčastejšia dohodnutá lehota 8-14 dní, kde sme zaznamenali nárast odpovedí MSP o 8,3 percentuálneho bodu. V odpovediach narástla aj najkratšia platobná lehota 7 dní o 1,3 percentuálneho bodu. Na druhej strane klesla platobná lehota 15-30 dní o 5,3 percentuálneho bodu ako platobná lehota nad 1 mesiac a to o 4,3 percentuálneho bodu.

Graf 31 **Priemerná dohodnutá platobná lehota**

N=1000 respondentov

Najčastejšiu dohodnutú platobnú lehotu od 8 do 14 dní uviedli predovšetkým mikropodniky (43,1%), ďalej MSP v sektore ostatné služby (48,7%), z Bratislavského kraja (45,8%) a Prešovského kraja (43,6%), MSP-PO (39,6%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (43,9%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (50,5%), nevykonávajúci export (42,1%). Druhú najčastejšiu dohodnutú platobnú lehotu 15-30 dní uviedli hlavne stredné podniky (52,5%), predovšetkým v sektore priemysel (49,2%), z Nitrianskeho kraja (47,7%), MSP-PO (42,8%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (46,9%), s priemernými tržbami nad 2 mil. eur (63,1%), vykonávajúci export (42,5%). Najkratšiu dohodnutú platobnú lehotu majú najmä mikropodniky (12%), v sektore stavebníctvo (15,7%), z Prešovského kraja (14,5%), FO- podnikatelia (20,4%), podnikajúci menej ako 3 roky (11,2%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (18,4%). Najdlhšiu dohodnutú platobnú lehotu majú predovšetkým stredné podniky (15,8%), podnikajúci v sektore priemysel (16,2%), z Košického kraja (13,8%),

MSP-PO (11,1%), podnikajúci menej ako 3 roky (12,8%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (20,7%), vykonávajúci export (15,4%).

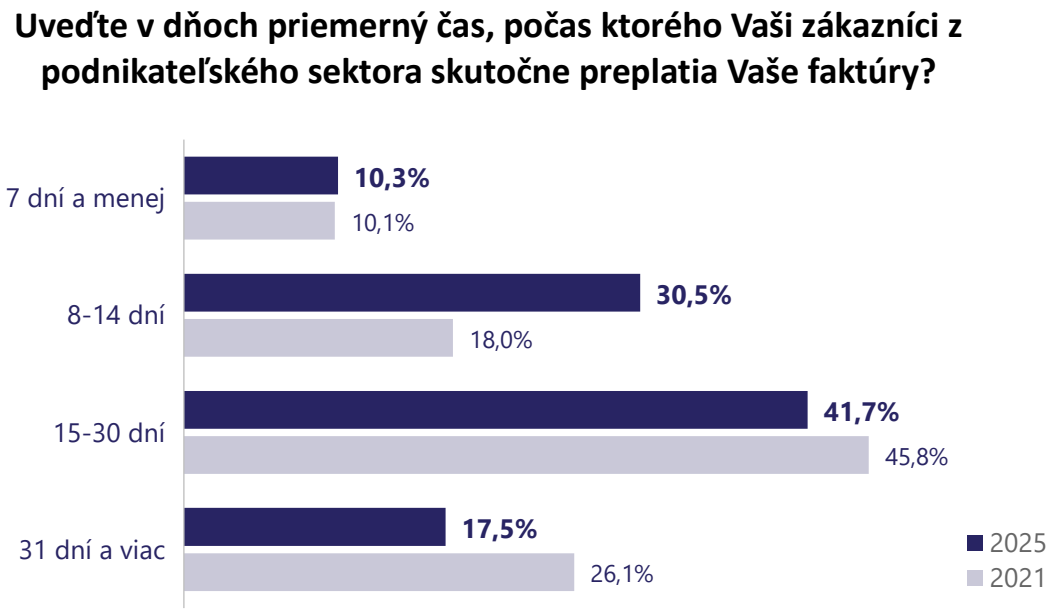
Tabuľka 30 **Priemerná platobná lehota**

Riadkové %		7 dní a menej	8-14 dní	15-30 dní	31 dní a viac
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**10,0%**	**40,3%**	**39,9%**	**9,8%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	12,0%	43,1%	37,2%	7,7%
	Malý podnik (10-49)	5,2%	38,1%	42,9%	13,8%
	Stredný podnik (50-249)	5,9%	25,7%	52,5%	15,8%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	9,1%	45,5%	33,3%	12,1%
	Priemysel	5,4%	29,2%	49,2%	16,2%
	Stavebníctvo	15,7%	35,7%	38,6%	10,0%
	Obchod	13,0%	36,1%	43,8%	7,1%
	Doprava, informácie	5,9%	43,6%	35,6%	14,9%
	Ubytovanie a stravovanie	8,8%	55,9%	32,4%	2,9%
	Obchodné služby	9,2%	43,8%	38,4%	8,6%
	Ostatné služby	10,3%	48,7%	35,9%	5,1%
Kraj sídla	Bratislavský	8,7%	45,8%	38,2%	7,3%
	Trnavský	9,7%	36,6%	43,0%	10,8%
	Nitriansky	5,5%	35,8%	47,7%	11,0%
	Trenčiansky	7,1%	35,3%	45,9%	11,8%
	Banskobystrický	12,8%	34,9%	40,7%	11,6%
	Žilinský	13,3%	38,3%	38,3%	10,0%
	Prešovský	14,5%	43,6%	34,5%	7,3%
	Košický	10,1%	40,4%	35,8%	13,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	20,4%	42,4%	31,2%	6,0%
	MSP - právnické osoby	6,5%	39,6%	42,8%	11,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	11,2%	36,8%	39,2%	12,8%
	Od 3 do 5 rokov	10,2%	34,7%	46,9%	8,2%
	Od 6 do 9 rokov	7,6%	43,9%	36,4%	12,1%
	10 a viac rokov	9,7%	42,3%	39,4%	8,5%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	18,4%	42,8%	33,8%	5,0%
	Od 20 001 do 50 000 €	8,1%	50,5%	35,5%	5,9%
	Od 50 001 do 100 000 €	11,3%	45,4%	35,1%	8,2%
	Od 100 001 do 500 000 €	9,1%	35,6%	42,9%	12,3%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	4,3%	31,9%	43,1%	20,7%
	Viac ako 2 000 0000 €	1,2%	23,8%	63,1%	11,9%
Vývoz	Áno	6,6%	35,5%	42,5%	15,4%
	Nie	11,3%	42,1%	38,9%	7,7%

3.21. Uveďte v dňoch priemerný čas, počas ktorého Vaši zákazníci z podnikateľského sektora skutočne preplatia Vaše faktúry?

Takmer polovica (41,7%) MSP uviedla, že skutočný priemerný čas úhrady faktúr je v intervale od 15 do 30 dní. Viac ako tridsať percent MSP (30,5%) uviedlo, že priemerný čas úhrady je 8-14 dní. 17,5% MSP uviedlo, že skutočný priemerný čas úhrady je 31 dní a viac. Iba desatina MSP uviedla, že skutočná priemerná úhrada je menej ako 7 dní (10,3%). V porovnaní s prieskumom 2021 sme zaznamenali reálne zlepšenie platobnej morálky, kde sa skutočný priemerný čas úhrad skrátil. Skutočné uhradenie faktúr v rozmedzí (8-14 dní) vzrástlo o 12,5 percentuálneho bodu na (30,5%). Pri dlhších skutočných preplateniach úhrad sme takisto zaznamenali pokles najviac pri skutočnom preplatení úhrad nad 1 mesiac o 8,6 percentuálneho bodu. U skutočných úhrad v intervale od 15 do 30 dní pokles o 4,1 percentuálneho bodu.

Graf 32 **Reálny čas preplatenia faktúr zákazníkmi**

N=1000 respondentov

Najviac podnikateľov, ktorí uviedli priemerný skutočný čas úhrady faktúr od 15-30 dní sú stredné podniky (46,5%), ďalej MSP v sektore priemysel (50,0%), z Trenčianskeho kraja (48,2%), MSP-PO (44,4%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (51,5%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (50,0%). Priemerný skutočný čas úhrady faktúr od 8-14 dní uviedli predovšetkým mikropodniky (32,7%), v sektore pôdohospodárstvo (42,4%), z Prešovského kraja (35,5%), FO-podnikatelia (36,0%), podnikajúci 10 a viac rokov (31,9%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000 eur (40,3%), nevykonávajúci export (31,6%). Skutočnú splatnosť 31 dní a viac majú hlavne stredné podniky (26,7%), v sektore priemysel (23,1%), z Košického kraja (22,0%), MSP- PO (19,6%), podnikajúci menej ako 3 roky (20,8%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (35,7%), vykonávajúci export (24,9%). Skutočnú splatnosť úhrad 7 dní a menej majú predovšetkým mikropodniky (12,9%), hlavne MSP v sektore stavebníctvo (13,6%), najmä zo Žilinského kraja (14,2%), FO-podnikatelia (19,2%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (18,4%), nevykonávajúci export (11,7%) .

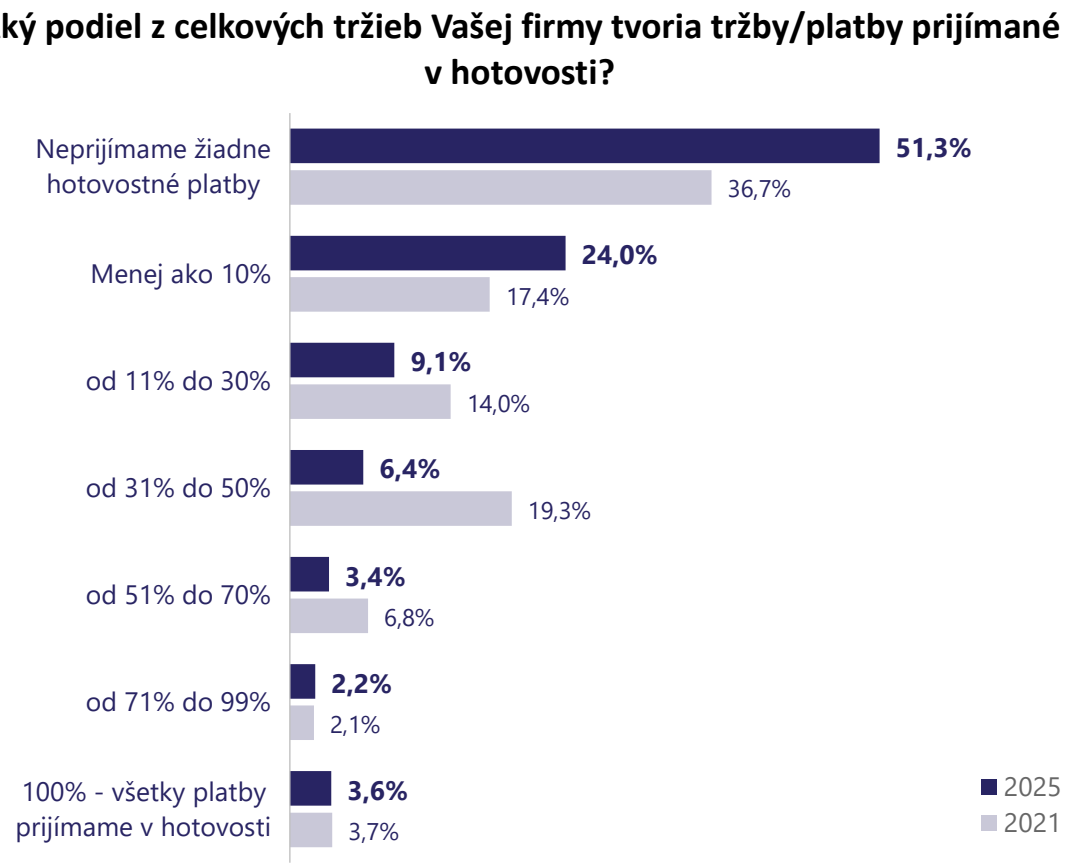
Tabuľka 31 **Reálny čas preplatenia faktúr zákazníkmi**

Riadkové %		7 dní a menej	8-14 dní	15-30 dní	31 dní a viac
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**10,3%**	**30,5%**	**41,7%**	**17,5%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	12,9%	32,7%	40,8%	13,6%
	Malý podnik (10-49)	4,3%	27,6%	42,4%	25,7%
	Stredný podnik (50-249)	5,0%	21,8%	46,5%	26,7%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	12,1%	42,4%	27,3%	18,2%
	Priemysel	7,7%	19,2%	50,0%	23,1%
	Stavebníctvo	13,6%	31,4%	35,7%	19,3%
	Obchod	11,8%	25,4%	46,7%	16,0%
	Doprava, informácie	6,9%	30,7%	41,6%	20,8%
	Ubytovanie a stravovanie	8,8%	41,2%	41,2%	8,8%
	Obchodné služby	9,8%	34,9%	38,7%	16,5%
	Ostatné služby	11,5%	30,8%	46,2%	11,5%
Kraj sídla	Bratislavský	8,7%	34,4%	42,7%	14,2%
	Trnavský	9,7%	28,0%	46,2%	16,1%
	Nitriansky	8,3%	23,9%	47,7%	20,2%
	Trenčiansky	7,1%	25,9%	48,2%	18,8%
	Banskobystrický	10,5%	30,2%	38,4%	20,9%
	Žilinský	14,2%	27,5%	39,2%	19,2%
	Prešovský	13,6%	35,5%	36,4%	14,5%
	Košický	11,9%	31,2%	34,9%	22,0%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	19,2%	36,0%	33,6%	11,2%
	MSP - právnické osoby	7,3%	28,7%	44,4%	19,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	9,6%	28,0%	41,6%	20,8%
	Od 3 do 5 rokov	12,2%	29,6%	40,8%	17,3%
	Od 6 do 9 rokov	4,5%	28,8%	51,5%	15,2%
	10 a viac rokov	10,9%	31,9%	40,8%	16,4%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	18,4%	35,3%	34,8%	11,4%
	Od 20 001 do 50 000 €	8,6%	40,3%	40,3%	10,8%
	Od 50 001 do 100 000 €	10,8%	35,1%	41,8%	12,4%
	Od 100 001 do 500 000 €	10,0%	23,7%	47,5%	18,7%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	5,2%	24,1%	38,8%	31,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	1,2%	13,1%	50,0%	35,7%
Vývoz	Áno	6,6%	27,5%	41,0%	24,9%
	Nie	11,7%	31,6%	42,0%	14,7%

3.22. Aký podiel z celkových tržieb Vašej firmy tvoria tržby/platby prijímané v hotovosti?

Viac ako polovica oslovených MSP neprijíma žiadne hotovostné platby (51,3%). Podiel hotovosti menej ako 10% je u 24,0% malých a stredných podnikateľov. Podiel hotovosti na celkových tržbách od 11% do 30% je u 9,1% MSP. Podiel hotovosti na celkových tržbách od 31% do 50% je u 6,4% MSP. Iba 3,6% MSP prijíma všetky platby hotovosti. V porovnaní s prieskumom 2021 vzrástol počet MSP, ktorí neprijímajú žiadne hotovostné platby o 14,6 percentuálneho bodu na viac ako polovicu (51,3%). Tiež vzrástol počet MSP, ktorí prijímajú menej ako 10% hotovostných platieb o 6,6 percentuálneho bodu. Na druhej strane najviac klesol podiel hotovosti MSP na celkových tržbách od 31% do 50% o 12,9 percentuálneho bodu ako aj klesol počet MSP, ktorí primajú od 11% do 30% platieb v hotovosti o 4,9 percentuálneho bodu. Podiel MSP, ktorí prijímajú iba platby v hotovosti zostal nemenný na úrovni 3,6%.

Graf 33 **Podiel prijímanej hotovosti na celkových tržbách**

N=1000 respondentov

Najviac MSP neprimajúcich hotovosť je u stredných podnikov (55,4%), v sektore priemysel (64,6%), z Bratislavského kraja (54,9,%), Prešovského kraja (54,3) a Košického kraja (54,1%), MSP-PO (53,1%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (54,1%), s priemernými ročnými tržbami od 20 001 do 50 000, (57,5%), vykonávajúci export (56,8%). Podnikatelia prijímajúci menej ako 10% hotovosti boli predovšetkým malé podniky (35,7%), podnikajúci v sektore

pôdohospodárstvo (51,5%), z Trnavského kraja (29,0%), MSP-PO (27,2%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (25,8%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (34,5%). Podnikatelia prijímajúci hotovosť od 11% do 30% na celkových tržbách sa najčastejšie vyskytovali v sektore ubytovania a stravovania (26,5%), najmä z Banskobystrického kraja (16,3%), FO-podnikatelia (12,4%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (12,2%), s priemernými ročnými tržbami od 50 001 do 100 000 eur (12,4%). Podnikatelia prijímajúci hotovosť od 31% do 50% na celkových tržbách sa najčastejšie vyskytovali v sektore obchod (11,8%), zo Žilinského kraja (10,0%), FO-podnikatelia (8,8%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (10,6%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (8,0%). MSP, ktorí prijímali iba hotovosť boli najmä v sektore ubytovanie a stravovanie (8,8%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (8,5%), ďalej firmy nevykonávajúce export (4,5%).

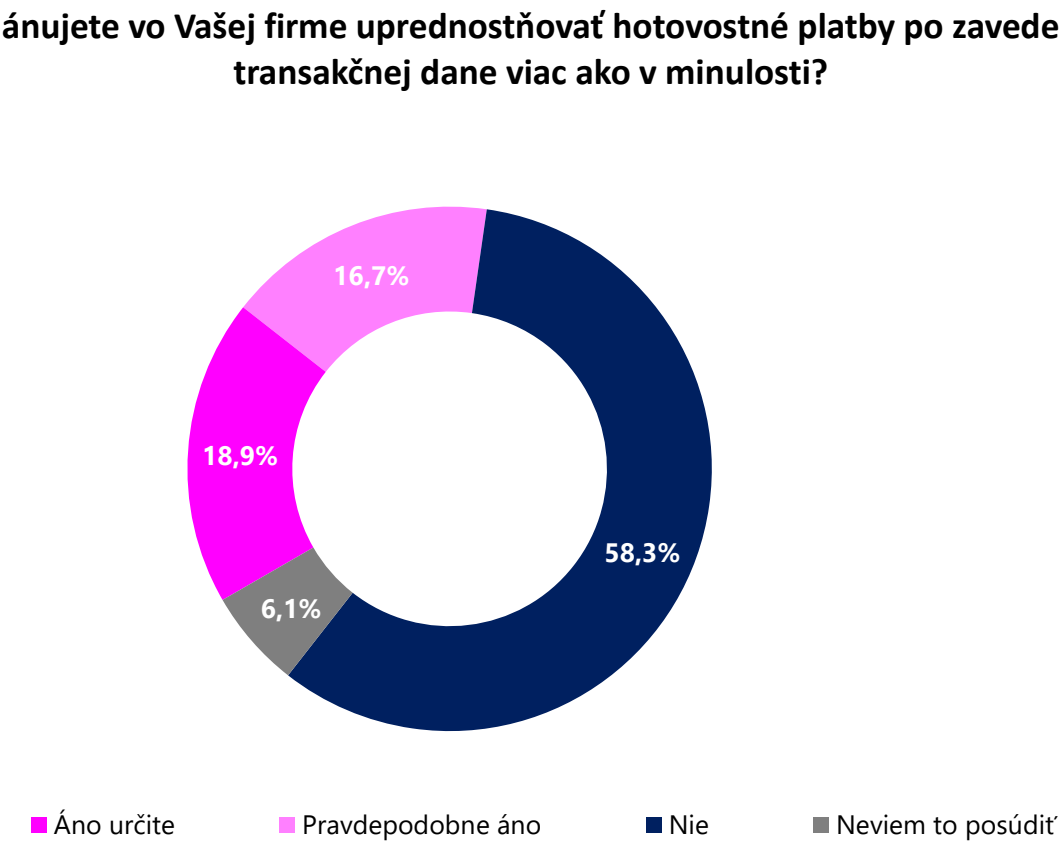
Tabuľka 32 **Podiel prijímanej hotovosti na celkových tržbách**

Riadkové %		Neprijíma me žiadne hotovostné platby	Menej ako 10%	od 11% do 30%	od 31% do 50%	od 51% do 70%	od 71% do 99%	100% - všetky platby prijímame v hotovosti
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**51,3%**	**24,0%**	**9,1%**	**6,4%**	**3,4%**	**2,2%**	**3,6%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	52,7%	19,6%	9,3%	7,0%	3,9%	2,8%	4,8%
	Malý podnik (10-49)	44,8%	35,7%	9,0%	5,7%	2,4%	1,4%	1,0%
	Stredný podnik (50-249)	55,4%	29,7%	7,9%	4,0%	2,0%	0,0%	1,0%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	24,2%	51,5%	12,1%	6,1%	3,0%	0,0%	3,0%
	Priemysel	64,6%	20,0%	3,8%	5,4%	2,3%	1,5%	2,3%
	Stavebníctvo	38,6%	27,1%	16,4%	5,0%	3,6%	4,3%	5,0%
	Obchod	39,6%	28,4%	8,3%	11,8%	4,7%	3,0%	4,1%
	Doprava, informácie	52,5%	25,7%	6,9%	7,9%	1,0%	3,0%	3,0%
	Ubytovanie a stravovanie	38,2%	8,8%	26,5%	8,8%	8,8%	0,0%	8,8%
	Obchodné služby	61,0%	20,6%	7,3%	3,8%	2,9%	1,9%	2,5%
	Ostatné služby	53,8%	21,8%	7,7%	6,4%	5,1%	0,0%	5,1%
Kraj sídla	Bratislavský	54,9%	24,0%	8,7%	5,2%	2,1%	1,7%	3,5%
	Trnavský	44,1%	29,0%	12,9%	4,3%	1,1%	4,3%	4,3%
	Nitriansky	53,2%	22,9%	4,6%	9,2%	3,7%	2,8%	3,7%
	Trenčiansky	49,4%	24,7%	9,4%	7,1%	2,4%	4,7%	2,4%
	Banskobystrický	47,7%	22,1%	16,3%	4,7%	2,3%	2,3%	4,7%
	Žilinský	45,0%	24,2%	10,0%	10,0%	5,8%	1,7%	3,3%
	Prešovský	54,5%	20,9%	8,2%	7,3%	3,6%	0,9%	4,5%
	Košický	54,1%	24,8%	5,5%	4,6%	7,3%	0,9%	2,8%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	46,0%	14,4%	12,4%	8,8%	4,8%	5,2%	8,4%
	MSP - právnické osoby	53,1%	27,2%	8,0%	5,6%	2,9%	1,2%	2,0%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	50,0%	23,2%	8,0%	6,8%	5,2%	2,0%	4,8%
	Od 3 do 5 rokov	54,1%	21,4%	12,2%	6,1%	2,0%	1,0%	3,1%
	Od 6 do 9 rokov	50,0%	25,8%	9,1%	10,6%	1,5%	3,0%	0,0%
	10 a viac rokov	51,5%	24,6%	9,0%	5,8%	3,1%	2,4%	3,6%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	50,7%	17,9%	7,0%	8,0%	3,5%	4,5%	8,5%
	Od 20 001 do 50 000 €	57,5%	13,4%	9,1%	7,0%	5,9%	3,8%	3,2%
	Od 50 001 do 100 000 €	48,5%	25,8%	12,4%	5,2%	2,6%	1,0%	4,6%
	Od 100 001 do 500 000 €	48,9%	27,9%	11,4%	5,9%	3,7%	1,4%	0,9%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	50,9%	33,6%	6,0%	5,2%	2,6%	0,9%	0,9%
	Viac ako 2 000 0000 €	52,4%	34,5%	4,8%	7,1%	0,0%	0,0%	1,2%
Vývoz	Áno	56,8%	25,3%	7,7%	5,1%	2,2%	1,8%	1,1%
	Nie	49,2%	23,5%	9,6%	6,9%	3,9%	2,3%	4,5%

3.23. Plánujete vo Vašej firme uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane viac ako v minulosti?

Viac ako tretina oslovených MSP (35,6%) plánuje uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dani viac ako v minulosti, z toho 18,9% MSP určite a 16,7% MSP pravdepodobne. 58,3% MSP neplánuje uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane. 6,1% MSP to nevedelo posúdiť.

Graf 34 **Plánujete uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane?**

N=1000 respondentov

Z tých MSP čo plánujú uprednostňovať hotovostne platby po zavedení transakčnej dani je najviac mikropodnikov (38,1%), ďalej najmä v sektore pôdohospodárstvo (48,5%), z Nitrianskeho kraja (40,4%), FO-podnikatelia (42,8%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (45,9%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (40,8%), nevykonávajúci export (37,5%). Pätina mikropodnikov (20,8%) plánuje určite uprednostňovať hotovostné platby, ďalej najmä firmy v sektore stavebníctvo (30,7%), z Prešovského kraja (20,9%), FO-podnikatelia (27,6%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (25,5%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (24,4%),

Stredné podniky (71,3%), najmä zo sektora ubytovanie a stravovanie (64,7%) a priemysel (63,8%), ďalej z Banskobystrického kraja (64,0%), MSP-PO (61,2%), podnikajúci 10 a viac rokov (60,8%), s priemernými ročnými tržbami viac ako 2 mil. eur (72,6%), vykonávajúci export (63,4%) neplánujú uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane.

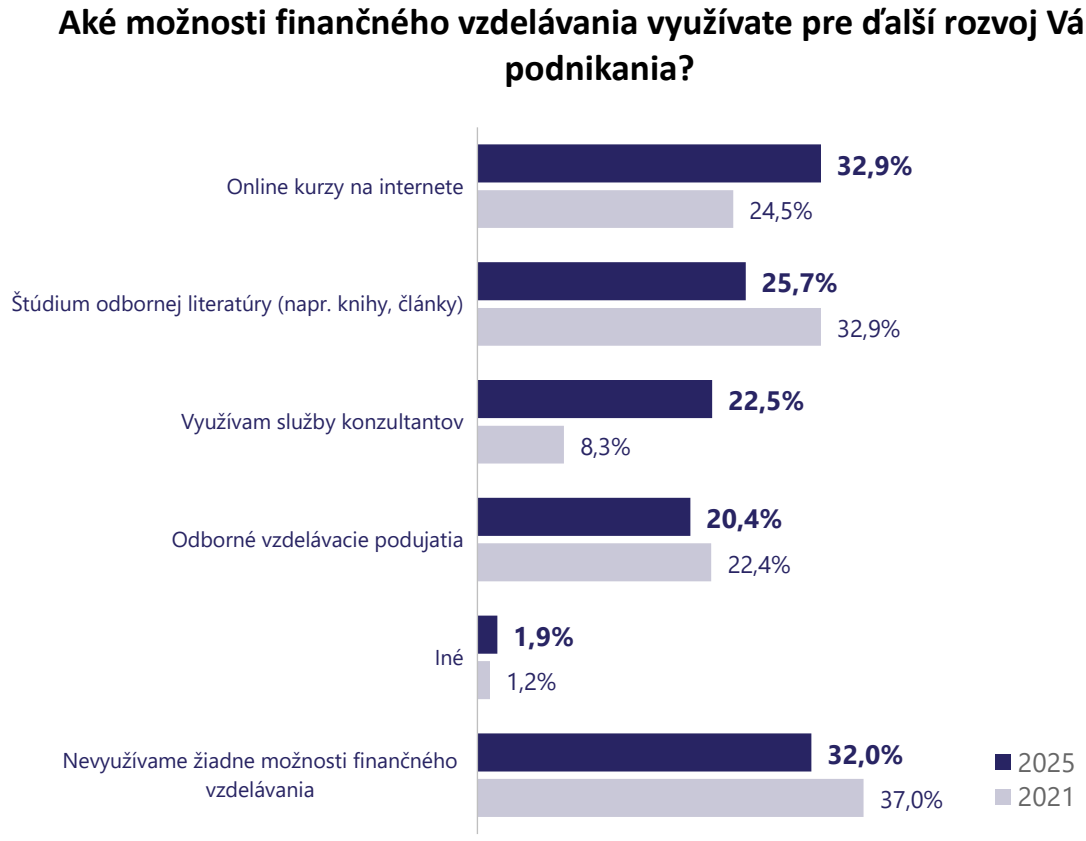
Tabuľka 33 **Plánujete uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane?**

Riadkové %		Áno určite	Pravdepodobne áno	Nie	Neviem to posúdiť
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**18,9%**	**16,7%**	**58,3%**	**6,1%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	20,8%	17,3%	55,6%	6,4%
	Malý podnik (10-49)	16,7%	17,6%	61,0%	4,8%
	Stredný podnik (50-249)	10,9%	10,9%	71,3%	6,9%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	21,2%	27,3%	48,5%	3,0%
	Priemysel	15,4%	13,1%	63,8%	7,7%
	Stavebníctvo	30,7%	14,3%	44,3%	10,7%
	Obchod	20,1%	17,2%	57,4%	5,3%
	Doprava, informácie	10,9%	18,8%	62,4%	7,9%
	Ubytovanie a stravovanie	23,5%	8,8%	64,7%	2,9%
	Obchodné služby	17,1%	16,2%	63,5%	3,2%
	Ostatné služby	15,4%	24,4%	51,3%	9,0%
Kraj sídla	Bratislavský	20,1%	13,9%	60,4%	5,6%
	Trnavský	15,1%	18,3%	59,1%	7,5%
	Nitriansky	19,3%	21,1%	54,1%	5,5%
	Trenčiansky	18,8%	14,1%	61,2%	5,9%
	Banskobystrický	14,0%	15,1%	64,0%	7,0%
	Žilinský	20,8%	18,3%	51,7%	9,2%
	Prešovský	20,9%	18,2%	56,4%	4,5%
	Košický	18,3%	18,3%	58,7%	4,6%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	27,6%	15,2%	49,6%	7,6%
	MSP - právnické osoby	16,0%	17,2%	61,2%	5,6%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	20,0%	16,4%	57,6%	6,0%
	Od 3 do 5 rokov	25,5%	20,4%	51,0%	3,1%
	Od 6 do 9 rokov	24,2%	16,7%	50,0%	9,1%
	10 a viac rokov	16,7%	16,2%	60,8%	6,3%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	24,4%	16,4%	52,7%	6,5%
	Od 20 001 do 50 000 €	17,7%	14,5%	60,8%	7,0%
	Od 50 001 do 100 000 €	23,2%	16,0%	54,6%	6,2%
	Od 100 001 do 500 000 €	16,4%	21,5%	56,6%	5,5%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	12,1%	20,7%	62,9%	4,3%
	Viac ako 2 000 0000 €	14,3%	6,0%	72,6%	7,1%
Vývoz	Áno	16,1%	14,3%	63,4%	6,2%
	Nie	19,9%	17,6%	56,4%	6,1%

3.24. Aké možnosti finančného vzdelávania využívate pre ďalší rozvoj Vášho podnikania?

Takmer tretina oslovených MSP využíva možnosti finančného vzdelávania pre ďalší rozvoj podnikania (32,9%) formou online kurzov na internete. Druhou najčastejšie využívanou možnosťou finančného vzdelávania je štúdium odbornej literatúry (25,7%). Treťou najvyužívanejšou možnosťou finančného vzdelávania sú služby konzultantov (22,5%) a poslednou možnosťou sú odborné vzdelávacie podujatia (20,4%). 32,0% MSP nevyužíva žiadne možnosti finančného vzdelávania. V porovnaním s prieskumom 2021 vzrástol počet MSP využívajúcich online kurzov na internete v oblasti finančného vzdelávania o 8,4 percentuálneho bodu na 32,9%. Najvýraznejší nárast sme zaznamenali pri využívaní služieb konzultantov v oblasti finančného vzdelávania o 14,5 percentuálneho bodu na 22,5%. Pokles sme zaznamenali u štúdia odbornej literatúry o 7,2 percentuálneho bodu, ako aj u MSP nevyužívajúcich možnosti finančného vzdelávania o 5,0 percentuálnych bodov.

Graf 35 **Aké možnosti finančného vzdelávania využívate?**

N=1000 respondentov

36,6% podnikov využíva možnosti finančného vzdelávania formou online kurzov na internete, ďalej predovšetkým MSP v sektore obchodné služby (37,5%) a obchod (37,3%), z Banskobystrického kraja (50,0%), MSP-PO (35,6%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (45,5%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (45,2%). Štúdium odbornej literatúry využívajú najčastejšie malé podniky (31,4%), ďalej MSP v sektore ostatné služby (37,2%), z Košického kraja (31,2%), MSP-PO (27,5%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (28,6%), s priemernými ročnými

tržbami nad 2 mil. eur (39,3%), vykonávajúci export (29,7%). Služieb konzultantov využívajú v oblasti finančného vzdelávania predovšetkým stredné podniky (30,7%), najmä MSP v sektore obchodné služby (24,4%), z Košického kraja (28,4%), MSP-PO (25,2%), podnikajúci od 3 do 5 rokov (24,5%), s priemernými ročnými tržbami nad 2 mil. eur (29,8%). Odborné vzdelávacie podujatia využívajú hlavne stredné podniky (24,8%), v sektore stavebníctvo (26,4%), z Trnavského kraja (25,8%), MSP-PO (21,7%), podnikajúci od 6 do 9 rokov (27,3%), s priemernými ročnými tržbami od 500 001 do 2 mil. eur (25,0%).

Najčastejšie nevyužívajú žiadne možnosti finančného vzdelávania mikropodniky (33,7%) v sektore priemysel (40,8%), zo Žilinského (39,2%) a Prešovského (39,1%) kraja, FO- podnikatelia (43,6%), podnikajúci menej ako 3 roky (34,4%), s priemernými ročnými tržbami do 20 000 eur (40,8%).

Ako najčastejšie iné možnosti finančného vzdelávania boli zmieňovaní externí poradcovia, účtovníci alebo vlastné skúsenosti samotných podnikateľov.

Tabuľka 34 **Aké možnosti finančného vzdelávania využívate?**

Riadkové %		Online kurzy na internete	Štúdium odbornej literatúry (napr. knihy, články)	Využívam služby konzultantov	Odborné vzdelávacie podujatia	Iné	Nevyužívame žiadne možnosti finančného vzdelávania
Celková vzorka	**1000 respondentov**	**32,9%**	**25,7%**	**22,5%**	**20,4%**	**1,9%**	**32,0%**
Typ podniku	Mikropodnik (0-9)	31,5%	23,5%	19,6%	19,6%	2,0%	33,7%
	Malý podnik (10-49)	35,7%	31,4%	28,1%	21,0%	1,4%	27,6%
	Stredný podnik (50-249)	36,6%	28,7%	30,7%	24,8%	2,0%	29,7%
Odvetvie	Pôdohospodárstvo	33,3%	21,2%	18,2%	24,2%	0,0%	36,4%
	Priemysel	29,2%	22,3%	22,3%	8,5%	2,3%	40,8%
	Stavebníctvo	25,7%	32,1%	22,9%	26,4%	0,7%	35,0%
	Obchod	37,3%	22,5%	20,1%	17,2%	4,7%	29,0%
	Doprava, informácie	30,7%	21,8%	20,8%	17,8%	2,0%	34,7%
	Ubytovanie a stravovanie	35,3%	35,3%	23,5%	20,6%	0,0%	23,5%
	Obchodné služby	37,5%	23,8%	24,4%	24,8%	1,0%	28,3%
	Ostatné služby	25,6%	37,2%	23,1%	20,5%	2,6%	32,1%
Kraj sídla	Bratislavský	28,5%	24,7%	24,3%	17,7%	3,1%	31,6%
	Trnavský	31,2%	25,8%	17,2%	25,8%	0,0%	29,0%
	Nitriansky	30,3%	22,9%	27,5%	21,1%	2,8%	33,0%
	Trenčiansky	32,9%	29,4%	12,9%	20,0%	1,2%	36,5%
	Banskobystrický	50,0%	30,2%	24,4%	22,1%	2,3%	27,9%
	Žilinský	29,2%	23,3%	22,5%	22,5%	1,7%	39,2%
	Prešovský	30,9%	21,8%	17,3%	18,2%	1,8%	39,1%
	Košický	41,3%	31,2%	28,4%	21,1%	0,0%	19,3%
Právna forma firmy	FO - podnikatelia	24,8%	20,4%	14,4%	16,4%	2,8%	43,6%
	MSP - právnické osoby	35,6%	27,5%	25,2%	21,7%	1,6%	28,1%
Dĺžka podnikania	Menej ako 3 roky	37,6%	22,8%	19,6%	18,8%	0,4%	34,4%
	Od 3 do 5 rokov	30,6%	28,6%	24,5%	17,3%	1,0%	27,6%
	Od 6 do 9 rokov	45,5%	24,2%	21,2%	27,3%	3,0%	25,8%
	10 a viac rokov	29,9%	26,6%	23,5%	20,8%	2,6%	32,4%
Priemerné ročné tržby	Od 0 do 20 000 €	28,9%	21,4%	17,4%	20,9%	2,5%	40,8%
	Od 20 001 do 50 000 €	30,6%	25,3%	17,7%	20,4%	2,2%	34,4%
	Od 50 001 do 100 000 €	27,8%	24,7%	24,2%	17,0%	1,5%	30,4%
	Od 100 001 do 500 000 €	37,0%	26,5%	24,2%	19,6%	0,9%	30,1%
	Od 500 001 do 2 000 000 €	35,3%	24,1%	27,6%	25,0%	2,6%	27,6%
	Viac ako 2 000 0000 €	45,2%	39,3%	29,8%	22,6%	2,4%	20,2%
Vývoz	Áno	34,4%	29,7%	23,1%	21,2%	1,1%	31,5%
	Nie	32,3%	24,2%	22,3%	20,1%	2,2%	32,2%

4. Zhrnutie výsledkov

Viac ako tri štvrtiny (75,5%) MSP využilo na začiatku podnikania vlastné finančné zdroje, menej MSP využilo bankový úver (14,5%) a úspory iných členov rodiny vyžilo 6,7% MSP. V porovnaní s rokom 2021 sme zaznamenali nárast úverového financovania pre začiatok podnikania o 3,6 percentuálneho bodu v roku 2025 a výrazný pokles sme zaznamenali pri využívaní finančných zdrojov od iných členov rodiny na začiatku podnikania o 9,9 percentuálneho bodu.

Pre dve tretiny MSP (66,1%) nepredstavuje prekážku získanie externých zdrojov financovania pre fungovanie a rozvoj firmy. Naopak pre 28,4% MSP je to prekážka, z toho pre 14,8% je to mierna prekážka, vážna prekážka pre 9,1% a pre 4,5% je to rozhodujúca prekážka. V porovnaní s prieskumom 2021 zaznamenávame, že pre MSP získavanie externých zdrojov v súčasnosti nepredstavuje významný problém.

Viac ako tri štvrtiny MSP (79,2%) nežiadalo v poslednom roku o bankových úver. 15,4% podnikateľov, ktorí žiadali o úver boli plne uspokojení a naopak, neuspokojení podnikatelia boli na úrovni menej ako troch percent (2,7%). V porovnaní s prieskumom 2021 narástol počet MSP, ktorí nežiadali o úver o 7,1 percentuálneho bodu.

Najčastejším dôvodom neuspokojenia so žiadosťou o úver MSP uviedli nedostatok vlastných zdrojov (33,3%), druhým častým uvádzaním dôvodom u MSP, ktorí žiadali o úver bolo nedostatočné zabezpečenie (29,6%). Tretí najčastejším dôvodom bola nedostatočná podnikateľská história (25,9%). V porovnaní s prieskumom 2021 klesol počet neuspokojených MSP z dôvodu nedostatku vlastných zdrojov o 6,5 percentuálnych bodov.

U viac ako polovice malých a stredných podnikateľov (53,9%) sa finančná situácia v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov nezmenila. U viac ako štvrtiny MSP (28,3%) sa finančná situácia zhoršila a u takmer pätiny MSP (17,3%) sa situácia zlepšila.

Za najviac limitujúci faktor pri získaní bankových úverov považujú malí a strední podnikatelia vysoké úrokové miery (34,2%). Druhým limitujúcim faktorom je podľa MSP nedostatočné zabezpečenie (21,8%). Tretím najčastejšie vyskytujúcim faktorom podľa MSP je nepriaznivé podnikateľské prostredie (15,5%). V porovnaní s prieskumom 2021 narástol počet podnikateľov, ktorí považujú za limitujúci faktor pri získavaní úverov vysoké úrokové miery o 21,5 percentuálnych bodov.

U 15,7% MSP zostali podmienky o získanie externých zdrojov financovania z verejného sektora nezmenené. Viac ako polovica MSP (51,1%) sa neuchádzala o žiadne verejné zdroje. Iba pre 5,8% MSP sa podmienky o získanie externých zdrojov z verejného sektora zlepšili, naopak pre 4,5% MSP sa zhoršili. Pre 2,5% MSP sa podmienky získania externých zdroj z verejného sektora výrazne zhoršili.

Najviac preferovaný externý finančný zdroj je podľa MSP úver na nákup nehnuteľnosti (48,3%). Druhým najčastejším externým zdrojom je úver na nákup výrobných technológií (36,7%). Tretím najčastejším externým zdrojom je úver na nákup inej spoločnosti (35,5%).

Financovať expanziu na zahraničné trhy preferuje formou úveru 21,8% MSP, prostredníctvom grantu/dotácie 11,7%. Na výskumno-vývojovú činnosť preferuje úver 17,5% malých a stredných podnikateľov ako externé financovanie. Grant na výskumno-vývojovú činnosť preferuje 20,2% MSP.

Z ostatných externých zdrojov, ktoré preferuje aspoň desatina MSP sa najčastejšie v odpovediach vyskytovali externé finančné zdroje: grant/dotácia (18,9%) na zavádzanie nových produktov, nákup výrobných technológií (15,4%).

Hlavným dôvodom nedostatočného využívania kapitálového financovania je podľa takmer polovice oslovených malých a stredných podnikateľov nedostatok informácií o možnostiach získania kapitálového financovania (47,8%). V porovnaní s prieskumom 2021 vzrástol počet podnikateľov o 4,3 percentuálneho bodu, ktorí za hlavný dôvod nedostatočného využívania kapitálového financovania uviedli nedostatok informácií o možnostiach získania kapitálového financovania.

40,4% MSP predpokladá, že bude v najbližších rokoch potrebovať externé zdroje financovania, z toho až 15,0% podnikateľov uviedla, že určite bude potrebovať externé zdroje financovania a 25,4%, že ich možno bude potrebovať.

Najčastejšia dohodnutá platobná lehota medzi MSP je 8-14 dní (40,3%). Druhá najčastejšia dohodnutá platobná lehota medzi oslovenými MSP je od 15 do 30 dní, uviedlo to 39,9% MSP. Takmer polovica (41,7%) MSP uviedla, že skutočný priemerný čas úhrady faktúr je v intervale od 15 do 30 dní. Viac ako tridsať percent MSP (30,5%) uviedlo, že priemerný čas úhrady je 8-14 dní.

Viac ako polovica oslovených MSP neprijíma žiadne hotovostné platby (51,7%). Podiel hotovosti menej ako 10% je u 24,0% malých a stredných podnikateľov.

Takmer tretina oslovených MSP využíva možnosti finančného vzdelávania pre ďalší rozvoj podnikania (32,9%) formou online kurzov na internete. Druhou najčastejšie využívanou možnosťou finančného vzdelávania je štúdium odbornej literatúry (25,7%). Treťou najvyužívanejšou možnosťou finančného vzdelávania sú služby konzultantov (22,5%) a poslednou možnosťou sú odborné vzdelávacie podujatia (20,4%).

5. Metodika prieskumu

Zber informácií od respondentov sa realizoval prostredníctvom telefonického prieskumu za použitia metódy CATI. Uvedenú metódu možno charakterizovať ako kvantitatívnu metódu zberu údajov, prostredníctvom ktorej profesionálni operátori telefonicky kontaktujú vybranú skupinu respondentov. Rozhovor sa následne riadi pripravenou štruktúrou otázok a odpovedí formou dotazníka. Prieskum sa uskutočnil v mesiaci február/marec 2025. Zber údajov sa realizoval na základe dotazníka, ktorý spracovala Slovak Business Agency. Dotazník pozostával z 35 uzavretých otázok. Výberová reprezentatívna vzorka o veľkosti 1000 respondentov bola vytvorená stratifikovaným náhodným výberom zo základného súboru malých a stredných podnikov, ktorí v roku 2025 vykonávali podnikateľskú činnosť na území Slovenskej republiky. Respondenti prieskumu boli predstavitelia podnikateľských subjektov s rozhodovacou právomocou, teda majitelia firiem, generálni riaditelia, výkonní riaditelia alebo kompetentní pracovníci poverení odpovedať na otázky zodpovednou osobou vo firme s rozhodovacou právomocou. Ako stratifikačné kritériá boli použité štyri znaky:

- Rozdelenie podnikateľských subjektov podľa právnej formy, pričom fyzické osoby – podnikatelia boli v početnosti reprezentované 250 respondentmi a MSP – právnické osoby (podniky) boli v prieskume zastúpené 750 respondentmi.
- Rozdelenie MSP – právnických osôb (750) podľa počtu zamestnancov v nasledovnej štruktúre: 450 mikropodnikov (podniky s 0 až 9 zamestnancami), 200 malých podnikov (podniky s 10 až 49 zamestnancami) a 100 stredných podnikov (podniky s 50 až 249 zamestnancami).
- Rozdelenie podnikateľských subjektov podľa ich sídla z hľadiska regionálneho členenia na úrovni NUTS 3 na: Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky, Nitriansky, Žilinský, Banskobystrický, Prešovský a Košický kraj.
- Rozdelenie podnikateľských subjektov podľa hlavného druhu ekonomickej činnosti zapísanej do Obchodného registra na základe klasifikácie SK NACE, pričom kategorizácia hlavných ekonomických činností bola stanovaná nasledovne: pôdohospodárstvo (sekcia A); priemysel (sekcia B, C, D, E); stavebníctvo (sekcia F); obchod (sekcia G); ubytovanie a stravovanie (sekcia I); doprava, informačné a komunikačné činností (sekcia H, J); obchodné služby (sekcia K, L, M, N) a ostatné služby (sekcia O, P, Q, R, S).

6. Dotazník

1. **Aké finančné zdroje ste využili na začiatok svojho podnikania?** (možnosť výberu viacerých odpovedí)
   1 Vlastné úspory
   2 Úspory iných členov rodiny
   3 Neformálna pôžička od známych alebo príbuzných
   4 Bankový úver
   5 Príspevok na začatie podnikania z Úradu práce
   6 Pôžička od inej firmy/inštitúcie
   7 Leasing
   8 Finančné zdroje od investora/investorov
   9 Iný zdroj (uveďte) ....
   10 neviem

2. **Koľko finančných prostriedkov ste potrebovali na rozbeh Vášho podnikania?**
   1 Menej ako 5 000 €
   2 Od 5 001 € do 15 000 €
   3 Od 15 001 € do 25 000 €
   4 Od 25 001 € do 100 000 €
   5 Od 100 001 € do 250 000 €
   6 Viac ako 250 001 €

3. **Predstavuje pre Vašu firmu získavanie externých zdrojov financovania prekážku pre fungovanie a rozvoj Vašej firmy?** (iba jedna odpoveď)
   1 Nie je to žiadna prekážka
   2 Je to len mierna prekážka
   3 Je to vážna prekážka
   4 Je to rozhodujúca prekážka
   5 neviem

4. **Aké zdroje externého financovania využívala Vaša firma v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov?** (možnosť výberu viacerých odpovedí)
   1 Bankový úver (okrem povoleného prečerpania na bežnom účte)
   2 Povolené prečerpanie na bežnom účte *(kontokorent)*
   3 Ostatné pôžičky (od podnikov, príbuzných a priateľov)
   4 Leasing
   5 Podpora z verejného sektora (granty, dotácie, príspevky, návratná pomoc)
   6 Kapitálové financovanie (predaj akcií vlastnej firmy, vklad investora do základného imania firmy)
   7 Dlhové financovanie (vydanie/emisia podnikových dlhopisov)
   8 Iné (uveďte)...
   9 Nevyužili sme žiadne externé zdroje

5. **V prípade, že ste žiadali v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov o bankový úver z komerčnej banky, do akej miery ste boli úspešný?** (iba jedna odpoveď)
   1 Žiadali sme a boli sme plne uspokojení
   2 Žiadali sme a boli sme čiastočne uspokojení
   3 Žiadali sme, ale boli sme neuspokojení
   4 Nežiadali sme o bankový úver
   5 neviem

6. **V prípade, že ste neboli plne uspokojený so svojou žiadosťou o bankový úver, aké boli dôvody zamietnutia?** (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 5 uviedli odpoveď č. 2 alebo č. 3; možnosť výberu viacerých odpovedí)
   1 Nedostatočné zabezpečenie
   2 Nedostatok vlastných zdrojov
   3 Slabý úverový rating
   4 Nedostatočný potenciál podniku
   5 Nedostatočná podnikateľská, úverová história
   6 neviem

7. **V prípade, že ste v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov získali bankový úver, aká bola jeho výška**? (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 5 uviedli odpoveď č. 1, iba jedna odpoveď)
   1 Menej ako 25 000 €
   2 Od 25 000 € do 100 000 €
   3 Od 100 001 € do 250 000 €
   4 Od 250 001 € do 500 000 €
   5 Viac ako 500 000 €
   6 neviem

8. **V prípade, že ste v posledných 12 mesiacoch získali bankový úver, na aký účel ste primárne využili finančné prostriedky?** (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 5 uviedli odpoveď č. 1, iba jedna odpoveď)
   1 Na bežnú prevádzku (prevádzkový kapitál)
   2 Nákup nehnuteľnosti, dopravného prostriedku, strojov
   3 Výskumno-vývojové aktivity
   4 Propagáciu firmy
   5 Rozvoj medzinárodných aktivít firmy
   6 Iné (uveďte) ...
   7 neviem

9. **V prípade, že ste v posledných 12 mesiacoch získali bankový úver, čím ste ho primárne zabezpečili?** (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 5 uviedli odpoveď č. 1, iba jedna odpoveď)
   1 Ručenie inou osobou alebo subjektom
   2 Nehnuteľný majetok
   3 Hnuteľný majetok
   4 Zásoby
   5 Pohľadávky

6 Osobné ručenie spoločníkom
7 Iné (uveďte) ...
8 neviem

10. V prípade, že ste žiadali v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov o leasing, do akej miery ste boli úspešný? (iba jedna odpoveď)

1 Žiadali sme a boli sme uspokojení
2 Žiadali sme, ale boli sme neuspokojení
3 Nežiadali sme o leasing
4 neviem

11. V prípade, že ste v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov získali leasing, aká bola jeho výška? (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 10 uviedli odpoveď č. 1, iba jedna odpoveď)

1 Menej ako 10 000 €
2 Od 10 001 € do 25 000 €
3 Od 25 001 € do 50 000 €
4 Od 50 001 € do 100 000 €
5 Od 100 001 € do 250 000 €
6 Viac ako 250 000 €
7 neviem

12. Ako sa zmenila finančná situácia Vašej firmy v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov?

1 Zlepšila sa
2 Nezmenila sa
3 Zhoršila sa
4 Neviem

13. Čo považujete za najdôležitejšie limitujúce faktory pri získavaní bankových úverov? (možnosť výberu viacerých odpovedí)

1 Nepostačujúce zabezpečenie
2 Vysoké úrokové miery
3 Nedostatočná ochota bánk poskytovať úvery
4 Krátka podnikateľská história firmy
5 Nedostatočná konkurencia bánk
6 Nepriaznivé podnikateľské prostredie
7 Žiadne z uvedených
8 neviem

14. Ako hodnotíte možnosti malých a stredných podnikateľov získať externé finančné zdroje z podporných nástrojov verejného sektora? (iba jedna odpoveď)

1 Výborné
2 Dostatočné
3 Nedostatočné
4 Takmer nedosiahnuteľné
5 Neviem odpovedať

15. Ak ste sa v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov uchádzali o získanie externých zdrojov financovania z verejného sektora ako sa podľa Vášho názoru zmenili podmienky? (iba jedna odpoveď)

1 Výrazne sa zlepšili
2 Zlepšili sa
3 Zostali nezmenené
4 Zhoršili sa
5 Výrazne sa zhoršili
6 Neuchádzali sme sa o získanie zdrojov financovania z verejného sektora
7 Neviem posúdiť

16. Aké zdroje externého financovania preferujete na zabezpečenie jednotlivých rozvojových aktivít Vašej firmy?

1 úver 2 záruka 3 grant / dotácia 4 kapitálové financovanie (predaj akcií vlastnej firmy, vklad investora do základného imania firmy) 5 emisia dlhopisov 99 neviem						
Uveďte prosím preferovanú odpoveď	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**99**
A Zavádzanie nových produktov						
B Financovanie nákupu nehnuteľností						
C Nákup výrobných technológií						
D Expanzia na zahraničné trhy /zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce						
E Výskumno-vývojová činnosť						
F Kúpa inej spoločnosti						

17. Aké sú podľa Vás hlavné dôvody nedostatočného využívania kapitálového financovania/ rizikového kapitálu? (možnosť výberu viacerých odpovedí)

1 Nedostatočný rozvojový potenciál podniku/ ziskovosť podniku
2 Neochota poskytnúť majetkovú účasť a práva na ovládaní podniku
3 Nedostatočné portfólio nástrojov kapitálového financovania
4 Nedostatok informácií o možnostiach získania kapitálového financovania
5 Iné (uveďte) ....
6 neviem

18. Aké sú podľa Vás hlavné dôvody nedostatočného využívania dlhového financovania/ vydanie podnikových dlhopisov? (možnosť výberu viacerých odpovedí)

1 Nedostatočný rozvojový potenciál podniku/ ziskovosť podniku
2 Nedostatočná informovanosť o možnostiach financovania sa mimo bankové financovanie
3 Nedostatok informácií o možnostiach financovania prostredníctvom vydania dlhopisov

4 Neexistuje dostatočný dopyt po podnikových dlhopisoch malých a stredných podnikov
5 Iné (uveďte) ....
6 neviem

19. Predpokladáte, že budete v najbližších dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania? (iba jedna odpoveď)

1 Áno určite
2 Áno možno
3 Nie
4 Neviem to posúdiť

20. Na aký účel budete v nasledujúcich dvoch rokoch potrebovať externé zdroje financovania? (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 19 uviedli odpoveď č. 1 alebo č. 2, možnosť výberu viacerých odpovedí)

1 Na bežnú prevádzku (prevádzkový kapitál)
2 Zavádzanie nových produktov
3 Nákup nehnuteľností
4 Nákup výrobných technológií
5 Expanzia na domácom trhu
6 Nákup elektromobilu
7 Expanzia na zahraničné trhy /zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce
8 Výskumno-vývojová činnosť
9 Iný účel (uveďte) ....
10 neviem

21. Aké formy externého financovania predpokladáte využiť v najbližších dvoch rokoch? (odpovedajú respondenti, ktorí v otázke č. 19 uviedli odpoveď č. 1 alebo č. 2, možnosť výberu viacerých odpovedí)

1 Bankový úver (okrem povoleného prečerpania na bežnom účte)
2 Povolené prečerpanie na bežnom účte (*kontokorent*)
3 Pôžičky od podnikov (dodávateľov, odberateľov, partnerských podnikov)
4 Ostatné pôžičky (od príbuzných a priateľov)
5 Finančné zdroje od investora/investorov
6 Leasing
7 Podpora z verejného sektora (granty, dotácie, príspevky, návratná pomoc)
8 Kapitálové financovanie
9 Dlhové financovanie (emisia podnikových dlhopisov)
10 Iné (uveďte)
11 Neviem

22. Uveďte v dňoch priemernú platobnú lehotu dohodnutú s Vašimi zákazníkmi z podnikateľského sektora?

.....dní

23. Uveďte v dňoch priemerný čas, počas ktorého Vaši zákazníci z podnikateľského sektora skutočne preplatia Vaše faktúry?

.....dní

24. Aký podiel z celkových tržieb Vašej firmy tvoria tržby/platby prijímané v hotovosti?

1 neprijímame žiadne hotovostné platby
2 menej ako 10%
3 od 11% do 30%
4 od 31% do 50%
5 od 51% do 70%
6 od 71% do 99%
7 100% - všetky platby prijímame v hotovosti

25. Plánujete vo Vašej firme uprednostňovať hotovostné platby po zavedení transakčnej dane viac ako v minulosti?

1 Áno určite
2 Pravdepodobne áno
3 Nie
4 Neviem to posúdiť

26. Aké možnosti finančného vzdelávania využívate pre ďalší rozvoj Vášho podnikania? (možnosť výberu viacerých odpovedí)

1 Odborné vzdelávacie podujatia
2 Online kurzy na internete
3 Štúdium odbornej literatúry (napr. knihy, články)
4 Využívam služby konzultantov
5 Iné (uveďte) ....
6 Nevyužívame žiadne možnosti finančného vzdelávania

Triediace otázky

27. Koľko zamestnancov má Vaša firma?

1 Žiadnych
2 1 až 3 zamestnancov
3 4 až 5 zamestnancov
4 6 až 9 zamestnancov
5 10 až 19 zamestnancov
6 20 až 49 zamestnancov
7 50 až 249 zamestnancov

28. V ktorom okrese sídli Vaša firma?

Okres .....

29. Ktorá z nasledovných činností je vo Vašom podnikaní v súčasnosti hlavná (podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE)? (iba jedna odpoveď)

1 Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov
2 Ťažba a dobývanie
3 Priemyselná výroba
4 Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu
5 Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov
6 Stavebníctvo
7 Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov
8 Doprava a skladovanie
9 Ubytovacie a stravovacie služby
10 Informácie a komunikácia
11 Finančné a poisťovacie činnosti
12 Činnosti v oblasti nehnuteľností
13 Odborné, vedecké a technické činnosti
14 Administratívne a podporné služby
15 Vzdelávanie
16 Zdravotníctvo a sociálna pomoc
17 Umenie, zábava a rekreácia
18 Ostatné činnosti

30. V akej fáze životného cyklu sa nachádza v súčasnosti Vaša firma? (iba jedna odpoveď)

1 Začatie podnikateľskej činnosti - produkt, služba zatiaľ neobchodovaná
2 Začiatočný rozvoj – prvotný rast podniku po začatí činnosti
3 Expanzia – ďalší rast ako dôsledok zavádzania nových produktov alebo prenikania na nové trhy
4 Fáza zrelosti – stabilná výkonnosť podniku
5 Fáza útlmu podnikateľskej aktivity
6 neviem

31. Aká je právna forma Vašej firmy?

1 Živnostník
2 Spoločnosť s ručením obmedzeným
3 Akciová spoločnosť
4 Zahraničná osoba
5 Slobodné povolanie
6 Samostatne hospodáriaci roľník
7 Iná forma (napr. družstvo, komanditná spoločnosť, verejno-obchodná spoločnosť, jednoduchá spoločnosť na akcie)

32. Kedy bola založená Vaša firma?

1 v období 2022 – 2024/2025 (menej ako 3 roky)
2 v období 2019 – 2021 (od 3 do 5 rokov)
3 v období 2015 – 2018 (od 6 do 10 rokov)
4 v období 2014 a skôr (viac ako 10 rokov)

33. Aké priemerné ročné tržby dosahuje Vaša firma?

1 od 0 do 20 000 eur
2 od 20 001 do 50 000 eur
3 od 50 001 do 100 000 eur
4 od 100 001 do 500 000 eur
5 od 500 001 do 2 000 000 eur
6 viac ako 2 000 0000 eur

34. Uveďte Vaše pohlavie.

1 žena
2 muž

35. Vykonáva Vaša firma vývoz tovaru alebo služieb na zahraničné trhy?

1 áno
2 nie